

PATENTLAGSTIFTNINGSKOMMITTÉNS BETÄNKANDEN

I.

FÖRSLAG

TILL

L A G

ANGÅENDE

FÖRBUD MOT INFÖRSEL TILL RIKET
AF VAROR MED ORIKTIG URSPRUNGS-
BETECKNING

M. M.

STOCKHOLM 1911

ISAAC MARCUS' BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG

Innehållsförteckning.

	Sid.
Underdånig skrifvelse	5.
Förslag till	
Lag angående förbud mot införsel till riket af varor med oriktig ursprungsbeteckning	11.
Lag angående ersättning i vissa fall af allmänna medel till vittnen i ärende, som afses i föregående lag	18.
Lag angående ändrad lydelse af 2 § i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt den 26 maj 1909	19.
Kungörelse angående ändrad lydelse af 1 § i förordningen om frihamn den 15 november 1907	20.
Motivering.	
Förslaget till	
Lag angående förbud mot införsel till riket af varor med oriktig ursprungsbeteckning.	
Allmän motivering	23.
Speciell motivering	47.
Lag angående ersättning i vissa fall af allmänna medel till vittnen i ärende, som afses i föregående lag ...	74.
Lag angående ändrad lydelse af 2 § i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt den 26 maj 1909	75.
Kungörelse angående ändrad lydelse af 1 § i förordningen om frihamn den 15 november 1907	76.
Reservationer af	
ordföranden samt herrar Brundin, Edberg och Söderblom	79.
herr Rahm	84.
Redogörelse för det viktigaste af utländsk lagstiftning angående förbud mot import af varor med oriktig ursprungsbeteckning äfvensom vissa internationella öfverenskommelser i samma ämne.	
Inledande anmärkingar	91.
England	93.
Frankrike	104.
Nordamerikas Förenta Stater	108.
Italien	110.
Portugal	110.
Andra länder	112.
Pariskonventionen	112.
Madridkonventionen	113.
Andra öfverenskommelser	114.
Obligatoriska ursprungsbeteckningar för vissa slags varor	115.

TILL KONUNGEN.

Sedan Eders Kungl. Maj:t genom nådigt bref den 6 mars 1908 uppdragit åt en kommitté att ej mindre verkställa revision af gällande lagstiftning rörande patent och

om skydd för varumärken samt vissa mönster och modeller och i samband därmed utredning angående de lagstiftningsåtgärder, som till stäffjande af s. k. illojal konkurrens kunde finnas påkallade, än äfven anställa utredning rörande behovet af förändrad organisation af patent- och registreringsverket och i sammanhang därmed reglering af löneförhållandena m. m. vid nämnda ämbetsverk, erhöll kommittén den 11 september 1908 i uppdrag att jämväl verkställa utredning angående behovet af revision af gällande bestämmelser rörande förbud mot införsel till riket af varor med oriktig ursprungs-beteckning.

I sammanhang härmed öfverlämnades till kommittén:

1:o) en från Skånes handels-, industri- och sjöfartskammare inkommen underdånig skrifvelse af den 18 februari 1907 med anhållan om revision af i ämnet gällande förordning den 9 november 1888 jämte dels öfver nämnda framställning afgifna underdåniga utlåtanden af kommerskollegium och generaltullstyrelsen, dels en från Skånes handels-, industri- och sjöfartskammare ytterligare i ärendet inkommen underdånig skrifvelse, dels ock genom kommerskollegium införskaffade yttranden i ämnet från Stockholms köpmannaförenings handelskammare, handelskammaren i Göteborg, Örebro läns handels- och industrikammare, Södra Älfsborgs läns industri- och handelskammare samt Smålands handelskammare;

2:o) en af svenska handelskammaren i London till utrikesdepartementets handelsafdelning den 19 november 1907 aflåten, af bilaga åtföljd skrifvelse med hemställan om vidtagande af åtgärder för Sveriges anslutning till den s. k. Madridkonventionen angående undertryckande af oriktiga ursprungs-beteckningar å handelsvaror samt öfver berörda skrifvelse från kommerskollegium infor dradt underdånigt yttrande jämte bilaga;

3:o) en från åtskilliga svenska pappersbruk till statsrådet och chefen för finansdepartementet den 20 november 1907 inkommen, af bilagor åtföljd skrifvelse rörande tillämpningen i visst hänseende af ifrågavarande förordning jämte däröfver af kommerskollegium och generaltullstyrelsen afgifna underdåniga utlåtanden samt genom sistnämnda ämbetsverks försorg infor drade yttranden från åtskilliga tullfunktionärer; och

4:o) en af generaltullstyrelsen till statsrådet och chefen

för finansdepartementet den 11 maj 1908 aflåten skrifvelse med framställning om vidtagande af viss ändring i berörda författning äfvensom kommerskollegii öfver samma framställning afgifna utlåtande.

Genom nådig remiss den 9 juli 1909 anbefalldes Eders Kungl. Maj:t — med öfverlämnande af, förutom andra handlingar, en från härvarande tyska beskickning till utrikesdepartementet inkommen promemoria, innefattande klagomål emot tillämpningen af ofvannämnda författning, — kommittén att taga under öfvervägande, huruvida ej ifrågasvarande, den 11 september 1908 kommittén meddelade uppdrag lämpligen kunde af kommittén fullgöras särskildt, innan kommitténs uppdrag i öfrigt slutförts.

I anledning af sagda remiss anmälde kommittén i underdånig skrifvelse den 21 maj 1910, att kommittén redan uppgjort ett utkast till ny författning i förevarande ämne, men att kommittén ansett sig ej böra för Eders Kungl. Maj:t framlägga förslag i ämnet, innan kommittén hunnit slutbehandla den i vissa delar härmed nära sammanhängande frågan om lagstiftningsåtgärder mot illojal konkurrens.

Behandlingen af sistnämnda fråga har visserligen ännu icke afslutats, men dock numera så framskridit, att kommittén funnit sig kunna gifva sitt förslag till ny författning angående förbud mot införsel till riket af varor med oriktig ursprungsbeteckning dess slutliga affattning; och då kommitténs betänkande i detta ämne synes snarast möjligt böra för Eders Kungl. Maj:t framläggas, får kommittén, som ansett den nya författningen i ämnet böra erhålla karaktären af lag, härmed i underdånighet aflämna förslag till:

1:o) lag angående förbud mot införsel till riket af varor med oriktig ursprungsbeteckning;

2:o) lag angående ersättning i vissa fall af allmänna medel till vittnen i ärende, som afses uti den under 1:o) angifna lag;

3:o) lag angående ändrad lydelse af 2 § i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt den 26 maj 1909; och

4:o) kungörelse angående ändrad lydelse af 1 § i förordningen om frihamn den 15 november 1907.

Därjämte öfverlämnas motiv till dessa förslag äfvensom särskilda yttranden af undertecknade Björklund,

Brundin, Edberg, Rahm och Söderblom tillika med en af undertecknad Hjertén, som på grund af nådigt uppdrag jämväl tjänstgjort såsom kommitténs sekreterare, utarbetad redogörelse för det viktigaste af utländsk lagstiftning angående förbud mot import af varor med oriktig ursprungsbeteckning samt för vissa internationella öfverenskommelser i samma ämne.

Utöfver ofvannämnda ändringar i särskilda författningar hafva å sid. 52 och 67 i betänkandet af kommittén ifrågasatts vissa ändringar i gällande förordningar om kontroll å tillverkningen af margarin m. m., om expeditionslösen och om stämpelafgiften.

Förslag till de ändringar i instruktionen för generaltullstyrelsen den 2 december 1910 samt i gällande reglementariska stadganden för tullverkets personal, som må finnas påkallade af de uppgjorda författningsförslagen, torde det icke ankomma på kommittén att afgifva.

Förberörda till kommittén öfverlämnade handlingar äfvensom ytterligare tvenne af Eders Kungl. Maj:t till kommittén remitterade underdåniga skrivelser i ämnet, den ena från handelskammaren i Göteborg af den 1 juli 1909 och den andra från Skånes handels-, industri- och sjöfartskammare af den 2 påföljande november, jämte likaledes till kommittén öfverlämnade afskrifter utaf i ämnet aflättna skrivelser från handelskammaren i Reichenberg till handelsministeriet i Wien af den 18 april 1910 samt från tyska hvitbleckfabrikanternas förening till tyska regeringen af den 22 april 1911 varda härmed återställda.

Stockholm den 20 september 1911.

Underdånigst

E. O. J. BJÖRKLUND.

PER ANDERSON. FRANS BRUNDIN. JOHN EDBERG.

H. HJERTÉN. JOHN JOSEPHSON. ARVID KUYLENSTJERNA.

TORD MAGNUSON. NILS RAHM. JOSEF SACHS.

KNUT SÖDERBLOM. E. A. THUNHOLM.

FÖRFATTNINGSFÖRSLAG.

Förslag

till

Lag angående förbud mot införsel till riket af varor med oriktig ursprungsbeteckning.

Häri genom förordnas som följer:

Svenska ursprungsbeteckningar.

1 §.

Ej må vara, därå finnes anbragt beteckning, som gifver varan sken af att hafva frambragts eller tillverkats i Sverige, från utrikes ort hit till riket införas för försäljning.

Såsom ursprungsbeteckning, hvarom ofvan sägs, kan exempelvis anses namn å ort, fastighet, industriell anläggning eller näringsidkare inom Sverige eller sådan näringsidkares firma.

Den omständigheten allenast, att å vara förekommer ord på svenska språket eller afbildning med svenskt motiv, utgör, äfven om i sistnämnda fall afbildningen åtföljes af förklarande text, ej hinder för varans införande.

Ofvan stadgade förbud äger icke tillämpning,

då det ådagalägges, att varan verkligen är frambragt eller tillverkad i Sverige och förut blifvit utförd ur riket;

då den åsatta beteckningen enligt handelsbruk endast tjänar att utmärka varans art (generisk beteckning); eller

då, jämte den svenska ursprungsbeteckningen, å varan finnes på tydligt, lätt i ögonen fallande och varaktigt sätt angifvet, att varan är af utländskt ursprung.

2 §.

Ankommer hit till riket vara, som jämlikt 1 § ej må hit införas, skall varan vid införseln tagas i beslag af tullpersonalen.

Då vara tagits i beslag, skall densamma afämnas till närmaste tullförvaltning, där den lämpligen kan förvaras, hvarjämte underrättelse om beslaget ofördröjligen skall genom nämnda tullförvaltnings försorg i rekommenderadt bref afsändas till varans adressat, där sådan finnes å denna angifven eller eljest är för tullförvaltningen känd och han ej personligen varit närvarande vid beslagets verkställande.

3 §.

Ärende angående öfverträdelse af denna lag tillhör generaltullstyrelsens handläggning och afgörande.

Verkställt beslag skall skyndsamt underställas styrelsens pröfning.

Innan ärendet af styrelsen företages till afgörande, skall tillfälle att däri yttra sig lämnas ägaren af varan, den, som verkställt beslaget, samt tullfiskal, inom hvars tjänstgöringsdistrikt beslaget skett; och förelägge styrelsen för sådant ändamål en hvar af dem att inom viss tid från erhållen del af föreläggandet afgifva dylikt yttrande, vid äfventyr att ärendet ändock afgöres. Är ägaren ej känd, eller kan han icke anträffas med kallelse, skall styrelsen låta i allmänna tidningarna införa kungörelse angående beslaget med föreläggande för ägaren att, vid nyssnämnda äfventyr, inom tre månader från kungörandet inkomma med yttrande i ärendet.

Med ägaren af vara förstås i denna lag emottagaren eller, om han är ombud för annan här i riket, hvilken äger förfoga öfver varan, denne senare.

4 §.

Finner generaltullstyrelsen beslaget vara utan laga skäl verkställt, förordne styrelsen om detsammans upphäfvande.

5 §.

Pröfvas beslaget vara lagligen grundadt, och kan ej den oriktiga ursprungsbeteckningen utplånas eller varan förses med sådan i 1 § omförmäld beteckning, hvarigenom dess utländska ursprung angifves, utan att varan däri-genom i sin helhet förstöres eller förlorar allt värde såsom handelsvara, skall densamma af generaltullstyrelsen förklaras förbruten, och meddele styrelsen därvid tillika de föreskrifter, som föranledas af bestämmelserna i 14 och 15 §§.

6 §.

Finnes beslaget lagligen grundadt, men är fall, som omförmäles i 5 §, icke för handen, må ägaren utbekomma varan, sedan den oriktiga ursprungsbeteckningen blifvit genom ägarens försorg och på hans bekostnad samt under tillsyn af tullpersonal utplånad eller på i nämnda § angifvet sätt oskadliggjord i enlighet med de närmare föreskrifter, generaltullstyrelsen i sådant hänseende meddelar.

7 §.

Vill ägaren af varan begagna sig af den honom i 6 § medgifna rätt, åligger honom, utöfver hvad i samma § sägs, att erlægga en afgift, motsvarande tio procent å den oförtullade varans värde vid införseln, dock ej under tio kronor eller öfver femhundra kronor för allt med samma lägenhet till honom ankommet obehörigen märkt gods, äfvensom gällda de särskilda kostnader, hvilka i saken kunna för det allmänna hafva uppkommit för transport, vård och underhåll af varan samt för tillsyn, hvarom i 6 § förmäles.

Förmår ägaren visa, att varan mot hans förbud blifvit obehörigen märkt, vare han från afgiftens erläggande fri.

Äro de kostnader, hvarom ofvan sägs, ännu icke till siffran bestämda, eller uppstår tvist i fråga om kostnadsbeloppet, utgöre den omständigheten ej hinder för ägaren att utfå varan, såframt han ställer af vederbörande tullförvaltning godkänd säkerhet för nämnda kostnader.

8 §.

Beslut, hvarigenom verkställdt beslag i det uti 6 och 7 §§ afsedda fall varder af generaltullstyrelsen fastställdt, skall jämväl innehålla föreläggande för ägaren af varan att inom viss tid, efter det styrelsens beslut vunnit laga kraft, i enlighet med däri lämnade föreskrifter fullgöra hvad honom jämlikt nämnda §§ åligger för utbekommande af varan.

9 §.

Ställer sig ägaren af varan icke till efterrättelse hvad enligt 8 § blifvit honom förelagdt, vare lag som i 5 § sägs.

10 §.

Påkallar sakägare, hvarmed i denna lag förstås en hvar, som jämlikt 3 § skall erhålla tillfälle att yttra sig i ärendet, vittnesförhör vid domstol, eller finner generaltullstyrelsen eljest sådant förhör erforderligt, må styrelsen därom förordna.

11 §.

Generaltullstyrelsens enligt 4, 5, 8 eller 9 § gifna beslut skall i rekommenderadt bref afsändas till ägaren af varan, såframt hans adress är känd.

12 §.

Ätnöjes icke sakägare med beslut, hvarom i 11 § sägs, äger han att, vid talans förlust, däröfver hos Konungen anföra besvär före klockan tolf å tjugonde dagen från beslutets dag.

Öfver beslut, som generaltullstyrelsen eljest meddelat i ärendet, må särskild klagan icke föras.

13 §.

Förklara hos generaltullstyrelsen samtliga sakägare sig ätnöjas med styrelsens jämlikt 4 eller 8 § meddelade beslut, skall, ändock att tiden för besvärns anförande icke är till ända, vid beslutet förblifva.

14 §.

Vara, som enligt 5 § genom laga kraft ägande beslut förklarats förbruten, skall genom vederbörande tullförvaltnings försorg förstöras.

Vara, som jämlikt 9 § blifvit genom laga kraft ägande beslut förklarad förbruten, skall af tullförvaltningen å offentlig auktion försäljas till den mestbjudandes fria disposition.

I händelse beslagtagna vara finnes underkastad förskämning, minskning eller annan sådan nedgång i värde, såframt med försäljningen däraf fördröjes, må generaltullstyrelsen eller Konungen, där ärendet är beroende på Konungens pröfning, efter därom af sakägare gjord framställning eller om eljest så pröfvas skäligt, förordna om varans försäljning utan afbidan på ärendets slutliga afgörande; skolande i sådant fall köpeskillingen, intill dess slutligt beslut fallit och vunnit laga kraft, nedsättas i tullkassan.

Innan vara försäljes, skall i enlighet med föreskrifter, som meddelas tullförvaltningen, den åsatta ursprungsbeteckningen utplånas eller ock varan förses med sådan beteckning för angifvande af dess utländska ursprung, som i 1 § sägs. Kan dylik åtgärd ej lämpligen vidtagas, skall varan i sin helhet eller till den del, sådant nödigt är, förstöras.

15 §.

Afgift, hvarom i 7 § sägs, tillfaller med tre fjärdedelar den, som verkställt beslaget, och med en fjärdedel kronan.

Lag samma vare i fråga om försäljningssumman för förbruten vara efter afdrag af de särskilda kostnader, som i saken kunna för det allmänna hafva uppkommit för transport, vård och underhåll af varan, äfvensom af kostnaderna för försäljningen samt för den oriktiga ursprungsbeteckningens utplånande eller neutraliserande eller för varans partiella förstörande.

Kunna nämnda kostnader ej sålunda gäldas, skola de utgå af tullmedel; och skall på enahanda sätt gäldas kostnad för förstörande af varan i dess helhet.

16 §.

Hvad i denna lag är stadgadt gälla ock i det fall, att den oriktiga ursprungsbeteckningen är anbragt å emballage, i hvilket varan vid införseln förvaras, såvida emballaget är sådant, att varan är afsedd att däri hållas till salu.

Utländska ursprungsbeteckningar.

17 §.

Efter aftal med främmande stat må Konungen under förutsättning af ömsesidighet förordna, att här ofvan gifna bestämmelser skola äga motsvarande tillämpning i fråga om vara, försedd med oriktig ursprungsbeteckning, genom hvilken varan direkt eller indirekt angifves vara frambragt eller tillverkad i den främmande staten eller å någon inom denna belägen ort, såframt icke nämnda beteckning åtföljes af en noggrann och i tydliga bokstäfver framträdande uppgift om, hvarest varan frambragts eller tillverkats; dock med iakttagande däraf, *att* beslag å sådan vara endast må äga rum efter angifvelse, eller om tullpersonalen eljest finner uppenbart, att oriktig ursprungsbeteckning föreligger, *att* varan, innan densamma må jämlikt 6—8 §§ af ägaren utbekommas eller enligt 14 § försäljas, skall, om den oriktiga ursprungsbeteckningen icke utplånas, förses med sådan uppgift, som nyss nämnts, äfvensom *att* hvad i 1 § stadgas angående generiska beteckningar ej skall gälla i fråga om beteckningar å vinodlingsprodukter.

18 §.

Genom denna lag upphäfves förordningen angående förbud mot införsel till riket af varor med oriktig ursprungsbeteckning den 9 november 1888.

19 §.

Denna lag träder i kraft den — — —; dock att förut gällande bestämmelser fortfarande skola äga tillämpning i fråga om mål, som dessförinnan blifvit vid domstol anhängiggjort eller enligt 3 § i förordningen den 9 november 1888 dit hänskjutet.

Förslag

till

Lag angående ersättning i vissa fall af allmänna medel till vittnen i ärende, som afses i gällande lag angående förbud mot införsel till riket af varor med oriktig ursprungsbeteckning.

Härigenom förordnas som följer:

Har i ärende, som afses i gällande lag angående förbud mot införsel till riket af varor med oriktig ursprungsbeteckning, någon blifvit af annan sakägare än varuägaren åberopad eller efter generaltullstyrelsens eller regeringsrättens föreskrift inkallad såsom vittne och på grund häraf inställt sig vid domstol, njute han af allmänna medel godtgörelse för inställelsen efter enahanda grunder och i den ordning, som stadgas angående ersättning af allmänna medel till vittnen i brottmål; skolande sådan kostnad alltid stanna å statsverket.

Denna lag träder i kraft den — — —.

Förslag

till

Lag angående ändrad lydelse af 2 § i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt den 26 maj 1909.

Häri genom förordnas, att 2 § i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt den 26 maj 1909 skall erhålla följande ändrade lydelse:

Besvär, som jämlikt författningarna må hos Konungen fullföljas i statsdepartementen, skola, med de undantag hvarom i 3 § sägs, tillhöra regeringsrättens upptagande och afgörande i följande mål:

— — — — —
5:o) mål om tullbehandling;
mål om införsel till riket af varor med oriktig ursprungs-
beteckning;
mål om taxering till skatt eller annan afgift;
— — — — —

—————

Denna lag träder i kraft den — — —; dock att mål om införsel till riket af varor med oriktig ursprungs-
beteckning, hvilket dessförinnan blifvit vid domstol anhängig-
gjordt eller jämlikt 3 § i förordningen den 9 november
1888 dit hänskjutet, skall behandlas enligt förut gällande
bestämmelser.

—————

Förslag

till

Kungörelse angående ändrad lydelse af 1 § i förordningen om frihamn den 15 november 1907.

Härigenom förordnas, att 1 § i förordningen om frihamn den 15 november 1907 skall erhålla följande ändrade lydelse:

I stapelstad — — — — stadgas.

Frihamn — — — — skall i fråga om tull- och tillverkningsavgifter samt sockerskatt äfvensom i hvad beträffar tillämpningen af gällande bestämmelser angående förbud mot införsel till riket af varor med oriktig ursprungsbezeichnung anses såsom utrikes ort; och — — — — införes.

Denna kungörelse träder i kraft den — — —.

MOTIVERING.

Förslag

till

Lag angående förbud mot införsel till riket af varor med oriktig ursprungsbeteckning.

Allmän motivering.

För att bereda nödigt skydd mot användande af svenska ursprungsbeteckningar å utländska handelsvaror utfärdades den 9 november 1888 nu gällande förordning angående förbud mot införsel till riket af varor med oriktig ursprungsbeteckning. De lagbestämmelser, som förut i sådant afseende stått till buds, nämligen de i lagen om skydd för varumärken gifna stadganden angående förbud mot olofligt användande af annans namn eller firma eller namnet å annans fasta egendom eller annans registrerade varumärke, kunde uppenbarligen icke anses till fyllest för bekämpande af bruket utaf oriktiga ursprungsbeteckningar, enär genom samma stadganden icke kunde förhindras, att utländska varor hit infördes och här hölles till salu, försedda med andra beteckningar angifvande svenskt ursprung, än ofvan nämnts, och ej heller att en näringsidkare inom Sverige själf hit importerade och här förde i marknaden utländska varor, å hvilka han låtit anbringa exempelvis sitt eget namn och sin adress.

*Förordningen
den 9 november
1888.*

Under förarbetena till förordningen ifrågasattes att gifva densamma en sådan omfattning, att därigenom bereddes skydd mot missbruk ej allenast af svenska utan äfven af utländska ursprungsbeteckningar, samt att förbud stadgades såväl mot att hit till riket införa varor med oriktiga ursprungsbeteckningar som äfven mot att inom landet förse varor med dylika beteckningar och härstädes saluhålla obehörigen märkta varor. Emellertid ansågs förordningen icke för det dåvarande böra erhålla en sådan

räckvidd, utan begränsades densamma att innefatta förbud endast mot införsel till riket af utländska varor med svenska ursprungs-beteckningar. I hvad mån kommittén funnit skydd böra beredas äfven mot import af varor med oriktiga utländska ursprungs-beteckningar, framgår af 17 § i förslaget. Hvad åter angår frågan om förbud jämväl mot åsättande inom landet af oriktiga ursprungs-beteckningar och saluhållande af obehörigen märkta varor, kommer nämnda fråga att afhandlas i det betänkande rörande ifrågasatt lagstiftning mot illojal konkurrens, som kommittén har att framdeles afgifva.

Förordningen den 9 november 1888 är af följande innehåll.

I 1 § 1 mom. stadgas, att, om å vara, som från utrikes ort för försäljning hit till riket införes, är anbragt namn å ort, fastighet, industriell anläggning eller näringsidkare inom Sverige eller annan beteckning, som ger varan sken af att vara i Sverige tillverkad, sådan vara skall vid införseln tagas i beslag och dömas förbruten.

Enligt 2 mom. i samma paragraf äger hvad i 1 mom. stadgas ej tillämpning,

då det ådagalägges, att varan verkligen är i Sverige tillverkad och tillförene blifvit ur riket utförd;

då jämte den svenska ursprungs-beteckningen å varan finnes på tydligt och lätt i ögonen fallande sätt angifvet, att varan är af utländsk tillverkning; eller

då det eljest är uppenbart, att afsikt att vilseleda genom oriktig ursprungs-beteckning ej föreligger.

2 § föreskrifver, att i fråga om behörighet att verkställa beslag, hvarom i 1 § sägs, åtal för öfverträdelse af förordningen, försäljning af vara, som tagits i beslag, samt fördelning af värdet af förbrutet dömdt gods skall lända till efterrättelse hvad rörande oloflig införsel af tullpliktigt gods finnes stadgadt. — Innan vara, som tagits i beslag, försäljes, skall namn eller beteckning, som föranledt beslaget, utplånas eller ock å varan på ett tydligt, lätt i ögonen fallande sätt utmärkas, att varan blifvit i utlandet tillverkad. Kan dylik åtgärd ej lämpligen vidtagas, skall varan till den del, sådant nödigt är, förstöras. Kostnaden för åtgärd, hvarom nu nämnts, skall utgå af hvad varan vid försäljningen inbringar eller, där den ej kan på sådant sätt gäldas, af tullmedel.

Jämlikt 3 § skall, där ägare eller emottagare af vara, som tagits i beslag, vid beslagstillfället eller sist inom fyra dagar därefter hos vederbörande tullförvaltning sådant yrkar, tullförvaltningen till generaltullstyrelsens pröfning hänskjuta frågan, huruvida åtal för öfverträdelse af förordningen må anhängiggöras, eller om beslaget bör, såsom utan laga skäl verkställt, återgå.

Slutligen innehåller 4 §, att hvad i förordningen är stadgadt äfven skall gälla i det fall, att den oriktiga ursprungs-beteckningen är anbragt å käril eller omslag, i hvilket varan vid införseln förvaras, såvida kärlet eller omslaget är sådant, att varan är afsedd att däri hållas till salu.

Det med förordningen afsedda ändamål, nämligen att till skydd för såväl inhemsk industri och handel som den köpande allmänheten förhindra, att hit till riket för försäljning införas mängen gång underhålliga varor, försedda med beteckningar, som oriktigt gifva varorna sken af att vara af svenskt ursprung, torde i allmänhet kunna sägas hafva på ett tillfredsställande sätt vunnits.

Mot förordningens bestämmelser och den tillämpning, de erhållit, hafva emellertid särskildt under senare år framställt åtskilliga anmärkningar. De viktigaste af dessa äro, dels att förordningens stadganden om hvad som skall anses såsom oriktig ursprungs-beteckning icke vore nog tydligt affattade och på grund häraf kommit att gifva anledning till en alltför vidsträckt tolkning, dels att påföljden för öfverträdelse af förordningen, nämligen varans konfiskerande, oftast vore obilligt sträng och ej påkallad för vinnande af förordningens syftemål, dels ock slutligen att mål af ifrågavarande slag icke vunne den skyndsamma handläggning, som vore af nöden. I det följande skola till en början sagda anmärkningar hvar för sig närmare behandlas.

Anmärkningar mot 1888 års förordning.

Den först återgifna anmärkningen har särskildt fått sitt uttryck i den af kommittén i dess underdåniga skrivelse omförmälda, från härvarande tyska beskickning till utrikesdepartementet inkomna promemoria, men återfinnes äfven i andra bland de till kommittén remitterade hand-

Förordningens 1 § 1 mom. otydligt affattadt och för vidsträckt tolkad.

lingar och har under de senare åren jämväl annorledes framställts såväl af svenska importörer som äfven af utländska fabrikanter och köpmän, hvilka drifva exporthandel på vårt land.

Grunden till ifrågavarande anmärkning är hufvudsakligen att söka i den uti 1 § 1 mom. af förordningen upptagna bestämmelse, enligt hvilken såsom svensk ursprungs-beteckning är att anse namn å ort, fastighet, industriell anläggning eller näringsidkare inom Sverige eller annan beteckning, som ger varan sken af att vara tillverkad i Sverige. Uttrycket »annan beteckning» har nämligen under senare tid alltmera börjat att tolkas så vidsträckt, att ord på svenska språket samt afbildningar med svenska motiv, åtminstone om afbildningarna åtföljts af förklarande text, i och för sig ansetts som svenska ursprungs-beteckningar. Så t. ex. hafva fruktknifvar, förvarade i pappersomslag, som burit beteckningarna »1 dussin fruktknifvar» och »helsmida af stål med fint förnicklade skaft», äfvensom bågare, hvilka varit försedda med Konungens bild, namn och valspråk, tagits i beslag och af domstolarna i samtliga instanser dömts förbrutna. På sätt af nedanstående, inom generaltullstyrelsen utarbetade tabell*) framgår, har också antalet såväl af de jämlikt förordningen verkställda beslag, hvilka på grund af stadgandet i 3 § underställts generaltullstyrelsens pröfning,

*) Uppgift angående antalet beslag, hvilka jämlikt § 3 af förordningen den 9 november 1888 angående förbud mot införsel till riket af varor med oriktig ursprungs-beteckning hänskjutits till generaltullstyrelsens pröfning, samt angående antalet fall, i hvilka styrelsen medgifvit åtals anställande.

År.	Antal beslag.	Åtal.	År.	Antal beslag.	Åtal.
1889 (juli—dec.)	84	55		Tr. 237	Tr. 132
1890	29	19	1901	9	1
1891	11	4	1902	10	5
1892	3	2	1903	15	10
1893	0	0	1904	17	9
1894	8	4	1905	22	12
1895	12	8	1906	38	25
1896	8	5	1907	34	22
1897	14	7	1908	77	53
1898	21	12	1909	213	150
1899	29	10	1910	146	79
1900	18	6	1911 (jan.—juni)	53	33
	Tr. 237	Tr. 132		S:a 871	S:a 531

— rörande öfriga beslag saknar kommittén närmare upplysning, men torde desamma utgöra endast ett jämförelsevis ringa antal — som äfven af de med styrelsens begifvande anhängiggjorda åtal under de senaste åren högst väsentligt ökats. Ehuru äfven andra omständigheter, såsom stegrad import, bidragit till denna ökning, beror dock, enligt från generaltullstyrelsen vunna upplysningar, densamma till stor del på förenämnda strängare praxis.

Klagomålen öfver berörda tillämpning af förordningen, hvilka särskildt vid tiden för 1909 års konstindustriutställning i Stockholm, då utländska varor, märkta med orden »Minne från Stockholm» o. d., i stor omfattning importerades hit till riket, allmänt förspordes och bland annat framburos i omförmälda promemoria från tyska beskickningen, föranledde Kungl. Maj:t att genom kungörelse den 9 juli 1909 förordna, att för tiden intill den 1 september samma år 1 § 1 mom. i författningen skulle hafva den ändrade lydelse, att därur uteslötes orden »eller annan beteckning, som ger varan sken af att vara i Sverige tillverkad». Sagda förordnande var emellertid, såsom nämnts, endast af provisorisk natur och afsåg allenast att möjliggöra import af redan tillverkade varor, försedda med beteckningar, som antogos på grund af sista tidens strängare praxis eljest komma att föranleda varornas konfiskerande.

Kommittén har funnit ifrågavarande anmärkning befogad och genom bestämmelsen i 1 § 3 stycket af förslaget sökt att afhjälpa den brist, som enligt kommitténs förmenande sålunda vidlåder gällande författning. Då en närmare redogörelse för innebörden i nämnda bestämmelse lämpligast bör lämnas i sammanhang med den motivering för öfriga stadganden i 1 §, som kommittén har att framlägga, torde här få hänvisas till de speciella motiven vid sagda paragraf.

Förordningens provisoriska ändrande den 9 juli 1909.

Kommitténs uppfattning och förslag.

Den andra hufvudanmärkningen mot nuvarande förordning i ämnet innebär, såsom ofvan angifvits, att påföljden för öfverträdelse af förordningen oftast vore obilligt sträng och ej påkallad för vinnande af det med författningen afsedda ändamålet.

Påföljden för öfverträdelse af förordningen oftast onödigt sträng.

Vissa i ärendet hörda korporationers yttranden och förslag.

Den påföljd, förordningen i sådant afseende stadgar, är, att varan tages i beslag och dömes förbruten. Af samtliga de handels- och industrikammare, hvilka, på sätt af kommitténs underdåniga skrifvelse framgår, yttrat sig i ämnet, med undantag allenast af en har denna föreskrift betecknats såsom i hög grad olämplig. I de flesta fall vore nämligen den svenske importören utan skuld däri, att ifrågavarande beteckningar åsatts. Icke dess mindre blefve det i allmänhet han och ej den utländske leverantören, som drabbades af förenämnda bestämmelse. Hvad leverantören anginge, vore oftast förhållandet det, att icke heller hos honom förelegat någon afsikt att vilseleda i fråga om varans ursprung. Så t. ex. hade, när den oriktiga ursprungsbeteckningen utgjordes af den svenske importörens namn och adress, leverantören i allmänhet anbragt denna beteckning å varan endast för att utmärka, att importören vore försäljare af densamma, och därigenom bereda honom en fördel vid varans försäljning, därvid leverantören på grund af glömska eller obekantskap med förordningens innehåll försummat att tillika angifva, att varan vore utländsk. Den i 1 § 2 mom. af förordningen gifna bestämmelsen, att hvad i förordningen stadgades om varans konfiskerande icke ägde tillämpning, då det vore uppenbart, att afsikt att vilseleda genom oriktig ursprungsbeteckning ej föreläge, gäfvade på grund af svårigheten att förebringa erforderlig bevisning i nämnda hänseende icke tillräckligt skydd för den, som utan brottslig afsikt öfverträdde förordningen. Äfven då sådan afsikt verkligen förelegat, kunde påföljden i många fall blifva alltför sträng, i synnerhet som domaren saknade hvarje möjlighet att bestämma påföljden olika efter omständigheterna. Föreskriften om varans konfiskerande borde därför utbytas mot ett stadgande om ådömande af bötesstraff eller annan liknande påföljd med rätt och skyldighet för varuägaren att antingen utplåna eller neutralisera den oriktiga ursprungsbeteckningen, innan han finge införa varan, eller ock reexportera denna i likhet med hvad exempelvis funnes föreskrifvet i 27 § 2 mom. af gällande tullstadga, i hvilket sistnämnda fall jämlikt en handelskammars åsikt böter eller annan motsvarande påföljd ej borde ifrågakomma. Endast för den händelse, att varuägaren icke önskade att utplåna eller neutralisera beteck-

ningen och ej heller att reexportera varan, borde denna dömas förbruten. Genom bestämmelser, affattade i enlighet härmed, vunnos till fullo det ändamål, som afsåges med författningen, nämligen att förekomma, det utländska varor med svenska ursprungsbezeichnungar infördes i landet.

Hvad sålunda anförts har kommittén funnit i allmänhet vara värdt beaktande och vid revisionen af gällande förordning böra iakttagas.

*Kommitténs
uppfattning
och förslag.*

I anledning häraf har kommittén, på sätt §§ 5 och följande i förslaget utvisa, i allmänhet utbytt stadgandet om varans konfiskering mot en föreskrift om skyldighet för varuägaren att, om han vill utbekomma varan, utplåna eller neutralisera den svenska ursprungsbezeichnung samt därjämte, utom för särskildt undantagsfall, erlægga en afgift, motsvarande vissa procent af varans värde, äfvensom ersätta vissa för det allmänna till äfventyrs uppkomna kostnader. Allenast om varuägaren underlåter att ställa sig till efterrättelse hvad sålunda åligger honom eller bezeichnungens ej kan utplånas eller neutraliseras, utan att varan därigenom i sin helhet förstöres eller förlorar allt värde såsom handelsvara, skall godset förklarar förbrutet.

Däremot har kommittén ansett sig icke kunna förorda det framställda förslaget om alternativ rätt för varuägaren att reexportera varan. Visserligen måste det medgifvas, att en sådan rätt understundom skulle kunna vara af betydelse. Om nämligen den oriktiga ursprungsbezeichnungens icke kan utplånas eller neutraliseras, utan att varan i sin helhet förstöres eller förlorar allt värde såsom handelsvara, går ägaren, på sätt ofvan nämnts, enligt kommitténs förslag sin vara förlustig, och drabbas han således för detta fall af en strängare påföljd än eljest. Vidare kan ju, särskildt om dylik åtgärd skulle vidtagas af annan än fabrikanten, inträffa, att kostnaderna för åtgärden blefve så stora, eller att varan genom densamma komme att så minskas i värde, att det ur ekonomisk synpunkt skulle ställa sig mycket ofördelaktigt att vidtaga utplåningen eller neutraliseringen, åtminstone här i landet. Att det i sådana fall skulle kunna vara önskvärdt att få reexportera varan, kan icke bestridas. Också torde kommittén hafva föreslagit ett stadgande om rätt till reexport,

såframt icke å andra sidan vissa här nedan angifna omständigheter talade emot en sådan lagstiftning.

I 17 § af föreliggande förslag har kommittén intagit bestämmelser, afsedda att möjliggöra Sveriges anslutning till den s. k. Madridkonventionen angående undertryckande af oriktiga ursprungsbeteckningar å handelsvaror. Enligt berörda konvention förbinder sig en hvar af de till densamma anslutna stater, bland annat, att förhindra införande inom dess område af varor, försedda med beteckningar, hvarigenom varorna oriktigt angifvas vara frambragta eller tillverkade inom någon af öfriga konventionsstater eller å ort, belägen inom sådan stat. Någon skyldighet att, om Sverige biträder konventionen, genom vår lagstiftning bereda skydd emot missbruk af svenska ursprungsbeteckningar skulle således ej förefinnas, och ur denna synpunkt föreligger följaktligen icke något ovillkorligt hinder mot beviljande af den påyrkade rätten till reexport. Då emellertid öfriga konventionsstater skulle vara pliktiga att förhindra införsel dit af varor med oriktiga svenska ursprungsbeteckningar, skulle det enligt kommitténs förmenande vara i hög grad oegentligt, om den svenska inhemska lagstiftningen samtidigt medverkade därtill, att varor med dylika beteckningar infördes på den utländska marknaden.

Vidare skulle en sådan rätt till reexport, särskildt när å varorna förekomme namnet å en svensk ort, som vore känd för fabrikation af goda varor af ifrågavarande slag, kunna lända till skada för svensk industri. Mot att, såsom inom kommittén satts i fråga, uppdraga åt den myndighet, på hvars pröfning ärendet beror, att i hvarje särskildt fall bedöma, huruvida sådan skada må anses kunna uppkomma eller icke, och i förstnämnda händelse förvägra ägaren att reexportera godset synes — fränsedt ofvannämnda oegentlighet med afseende å Madridkonventionen — den betänkligheten möta, att en dylik pröfning ej sällan skulle blifva synnerligen vansklig, hvarför det icke torde kunna undvikas, att mycken ojämnhet uppstode vid afgörandet af hithörande frågor. För importörerna själfva måste detta vara en bestämd olägenhet.

För öfrigt torde de fall, då, enligt hvad förut nämnts, rätt till reexport skulle vara önskvärd, utgöra ett ganska ringa fåtal.

Ytterst sällan lär nämligen komma att inträffa, att den oriktiga ursprungsbeteckningen icke kan utplånas eller neutraliseras, utan att varan i sin helhet förstöres eller förlorar allt värde såsom handelsvara. Enligt upplysning från tullkonfiskationskontoret i Stockholm hafva intill den 1 juli 1911 därstädes förekommit allenast två fall, då vara med oriktig svensk ursprungsbeteckning förstörts på den grund, att beteckningen ansetts lämpligen icke kunna utplånas eller neutraliseras. Dessutom torde för bedömande af fördelen i dylika undantagsfall af varornas reexporterande icke böra förbises de svårigheter, som säkerligen ej sällan skulle möta att i annat land finna afnämare af varor med svensk ursprungsbeteckning, där ej denna beteckning vore särskildt känd utomlands såsom ett godt märke.

Oftare kan ju tänkas förekomma fall, att kostnaderna för beteckningens utplånande eller neutralisering blefve så stora, eller att varan genom sådan åtgärd komme att så minskas i värde, att det ur ekonomisk synpunkt skulle ställa sig ofördelaktigt att vidtaga åtgärden i fråga; och har i detta hänseende framhållits, att dessa olägenheter skulle blifva väsentligt mindre, därest varan kunde returneras för åtgärdens vidtagande af fabrikanten. Det synes emellertid kommittén kunna ifrågasättas, huruvida några afsevärdare fördelar häraf skulle vinnas. Kostnaderna torde väl i regel blifva större, då utgifterna för varans transporterande till utlandet och återsändande hit till riket efter vidtagen åtgärd alltid tillkomme. Hvad angår varans minskande i värde, skulle visserligen kunna sägas, att faran därför blefve mindre, om utplånandet eller neutraliseringen verkställdes af fabrikanten, som åsatt beteckningen i fråga, och som vore bäst skickad att på förmånligaste sätt vidtaga berörda åtgärd; men vill kommittén i detta hänseende redan nu framhålla, att enligt kommitténs förslag, såsom nedan kommer att utvecklas, det icke är nödvändigt, att åtgärden sker vid tullplatsen, utan kan importören, där så må anses behöfligt, för åtgärdens vidtagande föra varan, naturligtvis under tullpersonalens uppsikt, till verkstad e. d. inne i landet. Härigenom torde möjlighet finnas att äfven här i riket få utplånningen eller neutraliseringen verkställd på förmånligaste sätt.

Vill importören icke begagna sig af sin rätt att utplåna eller neutralisera den oriktiga beteckningen, alldenstund en sådan åtgärd, vare sig den sker här i landet eller utomlands, anses oekonomisk, är ju onekligen rätten att reexportera varan för försäljning för importören förmånligare än att få varan konfiskerad. Emellertid vill kommittén härvid dels erinra om hvad kommittén nyss nämnt angående svårigheten att utomlands sälja varor med svensk ursprungsbeteckning, dels påpeka, att, om varan införes i främmande stat, som anslutit sig till Madridkonventionen, importören, under förutsättning att äfven Sverige biträder konventionen, riskerar att få varan beslagtagen.

Vid öfvervägande af de å frågan inverkan omständigheter har kommittén funnit de olägenheter, som ett stadgande om rätt till reexport skulle medföra, vida större än fördelarna däraf. Den lindring beträffande påföljden för öfverträdelse af författningen, som kommitténs förslag innebär i förhållande till nu gällande föreskrift om godsets konfiskering, torde få anses motsvara alla berättigade kraf, i synnerhet som genom förut omförmälda stadgande i 1 § 3 stycket af förslaget antalet oafsiktliga öfverträdelser helt visst kommer att väsentligt minskas.

Proceduren ej tillräckligt skynsäm.

Slutligen har, såsom nämndt, mot nuvarande förordning riktats en tredje hufvudanmärkning, nämligen att mål rörande öfverträdelse af densamma icke vunne den skyndsamma behandling, som vore af nöden.

För närvarande upptagas och afgöras sådana mål af domstol, därvid är att märka, att verkställt beslag äger bestånd, intill dess målet blifvit genom laga kraft ägande beslut afgjort. Behörig domstol i första instans är rådstufvurätt i den stad, där förseelsen skett eller blifvit upptäckt, eller, om den timat eller upptäckts utom stads jurisdiktion, rådstufvurätt i närmaste stad, där tullförvaltning finnes, eller gränsetullrätt, då sådan är närmare.

Dock kan äfven generaltullstyrelsen komma att taga viss befattning med dylika mål. Om nämligen ägare eller emottagare af beslagtagen vara inom föreskrifven

tid framställer yrkande därom, skall till styrelsens pröfning hänskjutas frågan, huruvida åtal för öfverträdelse af förordningen må vid domstol anhängiggöras, eller om beslaget bör, såsom utan laga skäl verkställdt, återgå; och torde, enligt hvad redan i annat sammanhang anmärkts, sådan underställning i de flesta fall äga rum. Rätt att hos Konungen föra talan mot styrelsens beslut har ansetts tillkomma såväl beslagaren som ägaren eller emottagaren af varan.

Med en sådan ordning för målens behandling kan ofta, i synnerhet om rättegången fullföljes genom alla instanser, inträffa, att ett mål vinner slutligt afgörande först ett eller flera år efter beslagets verkställande, och under hela denna tid är varuägaren förhindrad att disponera öfver varan. Att detta innebär väsentliga olägenheter, ligger i öppen dag, då i dylika mål en så snabb behandling som möjligt är af stor betydelse och det framför allt är af vikt för ägaren att skyndsamt utfå sin vara. Särskildt skarpt framträda dessa olägenheter i det fall, att ett beslag fastställts af underdomstolarna, men däremot upphäfts i högsta instans. Ehuru således slutligt förklarats, att någon öfverträdelse af författningen icke ägt rum, har ägaren under kanske årtal varit urståndsatt att förfoga öfver varan. Härunder kan denna, särskildt om den utgöres af en säsongartikel, hafva högst väsentligt minskats i värde, och, äfven om så icke skulle vara förhållandet, kan ägaren utan någon sin förskyllan genom dröjsmålet hafva lidit annan ekonomisk skada, såsom ränteförlust eller skadeståndsskyldighet i förhållande till annan, till hvilken han i sin ordning förbundit sig att leverera varan.

Att åtgärder vidtagas för undanrödjande, såvidt möjligt är, af ifrågavarande olägenheter, har kommittén funnit synnerligen önskligt.

För vinnande af detta mål har af flertalet handels- och industrikammare, som yttrat sig i ärendet, hufvudsakligen föreslagits, att genom särskildt beslut af administrativ myndighet eller en för ändamålet tillsatt nämnd skulle preliminärt afgöras, huruvida oriktig ursprungsbeteckning förelåge, och i så fall om och på hvilket sätt densamma kunde utplånas eller neutraliseras. Därest dylik beteckning ej ansåges vara för handen, eller om i

Vissa i ärendet hörda korporationers förslag jämte kommitténs yttrande däröfver.

motsatt fall varuägaren antingen i enlighet med de föreskrifter, som i sådant hänseende meddelats, oskadliggjorde den ifrågavarande beteckningen eller ock reexporterade varan, skulle han utan hinder af målets handläggning vid domstol vara berättigad att utfå varan, dock mot ställande af säkerhet för de böter eller den afgift, han kunde förpliktas gälda, äfvensom för de kostnader, han kunde kännas skyldig att ersätta. Emellertid har detta förslag — oafsedt hvad förut af kommittén anförts i fråga om den påyrkade rätten att reexportera varan — icke syntts kommittén antagligt, särskildt som det preliminära beslutet och det slutliga domstolsutslaget ofta kunde komma att stå i strid mot hvarandra och betydande oegentligheter däraf föranledas.

*Andra förslag
jämte kommitténs
yttrande
därför.*

Ej heller har kommittén funnit det eftersträfvade målet lämpligen kunna vinnas genom föreskrifter, afsedda att, i den mån det läte sig göra, påskynda målens behandling vid domstolarna, eller genom att, såsom det jämväl blifvit ifrågasatt, låta varuägare, som genom domstols beslut fått sig förelagdt att utplåna eller på visst sätt neutralisera en åsatt beteckning, mot fullgörande af hvad sålunda blifvit honom ålagdt äfvensom mot ställande af säkerhet, hvarom ofvan nämnts, utbekomma varan, oaktadt talan mot beslutet i högre rätt fullföljes i fråga om straff eller annan påföljd.

*Kommitténs
förslag.*

Det enda fullt effektiva och lämpliga sätt för ernående af det afsedda ändamålet är enligt kommitténs förmenande, att handläggningen och afgörandet af ifrågavarande mål helt öfverflyttas från domstolarna till generaltullstyrelsen såsom första samt regeringsrätten såsom andra och sista instans.

Att genomen sådan anordning större skyndsamhet än nu vid ärendenas behandling skulle kunna vinnas, är uppenbart.

Mot en dylik lagstiftning kan visserligen invändas, dels att ärenden, hvarom här är fråga, närmast äro att hänföra till rättstvister, som böra behandlas af domstol, och dels att talan af varuägaren om ansvar och skadestånd i anledning af beslaget och sakens fullföljande eller om godtgörelse för kostnaderna å ärendet hos generaltullstyrelsen icke lämpligen torde, om den ifrågasatta öfverflyttningen komme till stånd, kunna behandlas i sammanhang med hufvudsaken.

Beträffande den första af dessa invändningar är att märka, att generaltullstyrelsen, enligt hvad redan framhållits, alltsedan den gällande förordningens tillkomst tagit en icke oväsentlig befattning med flertalet ärenden angående öfverträdelse af förordningen och därvid förvärfvat en betydande erfarenhet i hithörande frågor, likasom ock att den pröfning, som härvid ålegat styrelsen, ej i synnerligen hög grad skiljer sig från den behandling af ärendena, som enligt den nya anordningen skulle åt styrelsen uppdragas. Olikheterna mot hvad nu i sådant afseende gäller skulle blifva, att styrelsen finge öfvertaga behandlingen äfven af de jämförelsevis få och sannolikt i allmänhet mera enkla ärenden, hvilka nu icke underställas styrelsens förberedande pröfning, äfvensom att ärendenas handläggning hos styrelsen blefve något vidlyftigare och, då styrelsen ej såsom nu skulle kunna till domstols bedömande öfverlämna fall af tveksammare natur, understundom jämväl mera ingående. Någon anledning att antaga, det styrelsen genom den föreslagna anordningen skulle för mycket betungas eller eljest icke kunna på ett tillfredsställande sätt fullgöra den styrelsen åliggande pröfning, anser kommittén därför icke förefinnas.

Hvad den andra invändningen angår, kan väl dess riktighet icke bestridas. Dock synes ifrågavarande oegentlighet ej vara af den väsentliga betydelse, att den bör utgöra hinder för införande af en i öfrigt önskvärd anordning. I de fall, då varuägaren kan vilja föra ansvars- eller ersättningstalan, torde nämligen sådan utan alltför stora olägenheter kunna utföras genom särskild rättegång vid domstol.

På grund af hvad sålunda anförts har kommittén föreslagit ärendenas fullständiga öfverflyttande från domstolarna till generaltullstyrelsen med regeringsrätten såsom andra och högsta instans, därvid kommittén i olika paragrafer af förslaget intagit stadganden, afsedda att befordra ärendenas skyndsamma behandling.

Genom den ifrågasatta öfverflyttningen vinnes, förutom den eftersträfvade skyndsamheten i proceduren, jämväl den afsevärda fördelen af större enhetlighet vid ärendenas bedömande, än nu kan ernås, då desamma skola prövas af ett stort antal olika domstolar.

Madridkonventionen.

Utom i ofvannämnda tre viktiga hänseenden skiljer sig kommitténs förslag från gällande författning i en annan punkt af stor och principiell betydelse, i det kommittén, på sätt förut anmärkts, i 17 § af förslaget upptagit stadganden för möjliggörande af Sveriges anslutning till den s. k. Madridkonventionen angående undertryckande af oriktiga ursprungsbeteckningar å handelsvaror.

Konventionens tillkomst.

Rörande tillkomsten af sagda konvention skall här lämnas följande redogörelse.

Den 20 mars 1883 afslutades, såsom bekant, i Paris mellan åtskilliga stater en konvention om internationellt skydd för den industriella äganderätten, den s. k. Pariskonventionen, hvilken numera biträds af nästan alla europeiska stater, däribland Sverige, och äfven ett flertal utomeuropeiska.

I artikel 10, jämförd med artikel 9, af denna konvention med däri år 1900 vidtagna ändringar stadgas följande. Varor, å hvilka falskeligen finnes anbragt namnet å ett bestämdt ställe såsom ursprungsort, kunna, därest sådan uppgift utgör tillägg till en uppdyktad eller i bedräglig afsikt lånad firma, tagas i beslag vid införsel till någon af konventionsstaterna. Beslaget sker på begäran autingen af offentlig myndighet eller af enskild målsägande och i enlighet med vederbörande stats inhemska lagstiftning. Målsägande är hvarje producent, fabrikant eller handlande, som sysselsätter sig med produktion eller fabrikation af eller handel med varor af ifrågavarande slag samt idkar rörelse vare sig på det ställe, hvilket falskeligen angifvits såsom ursprungsort, eller i den trakt, där sådant ställe är beläget. I stater, hvilkas lagstiftning icke medgifver beslag vid införsel, må sådant beslag ersättas med införsel förbud. Myndigheterna skola icke vara skyldiga att verkställa beslag å transitogods.

Ett exempel på fall, som här afses, är, att en fabrikant i Tyskland förser af honom tillverkade stålvaror med en fingerad firmabeteckning och det engelska ortnamnet Sheffield samt exporterar dessa varor till Sverige.

Det skydd mot användande af oriktiga ursprungsbeteckningar, som gifves genom berörda stadganden, är,

såsom synes, mycket begränsadt. Härtill kommer, att vid skilda konferenser, som enligt artikel 14 i Paris-konventionen hållits mellan delegerade för till konventionen anslutna stater, erkänts, att dessa bestämmelser icke äro för konventionsstaterna ovillkorligen bindande utan endast innefatta önskemål. Också hafva i de olika staternas lagstiftningar motsvarande föreskrifter ej allmänt införts. Sålunda saknar den svenska lagstiftningen dylika stadganden. Enligt beslut vid den under innevarande år i Washington hållna konferens, hvilket beslut dock ännu icke ratificerats, har emellertid åt ifrågavarande bestämmelser gifvits en mera bindande karaktär.

Då ett effektivt bekämpande af det alltmer tilltagande bruket af oriktiga ursprungsbeteckningar ansetts vara af synnerlig vikt, föreslogs redan vid den år 1886 i Rom afhållna konferens att i konventionen intaga vissa bestämmelser i sådan riktning. Förslaget blef visserligen antaget å konferensen, men beslutet härom vann sedermera icke samtliga konventionsstaternas ratifikation, och frågan hade således för tillfället förfallit. Emellertid upptogs densamma i annan form vid konferensen i Madrid åren 1890 och 1891. Å denna väcktes nämligen förslag därom, att de bland konventionsstaterna, som härtill kunde befinnas villiga, skulle sins emellan afsluta en separatkonvention för bekämpande af missbruket med oriktiga ursprungsbeteckningar i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de vid konferensen i Rom angifna grunder. Förslaget antogs af ombuden för åtskilliga bland de vid konferensen representerade stater, och beslutet ratificerades af Frankrike, Schweiz, Spanien, Storbritannien och Irland samt Tunis, hvarjämte senare till konventionen anslutit sig ytterligare tre stater, nämligen Brasilien, Cuba och Portugal.

Konventionen, som är dagtecknad den 14 april 1891, lyder, med uteslutande af ingress och underskrifter, i svensk öfversättning sålunda: *Konventionens lydelse.*

»Öfverenskommelse

angående undertryckande af oriktiga ursprungsbeteckningar å handelsvaror.

Artikel 1.

Hvarje vara, som bär en oriktig ursprungsbeteckning, hvarigenom en af de kontraherande staterna eller en plats, belägen inom någon af dessa, direkt eller indirekt angifves såsom ursprungsland eller ursprungsort, skall tagas i beslag vid införsel till någon af nämnda stater.

Beslag skall jämväl kunna verkställas inom den stat, där den oriktiga ursprungsbeteckningen anbragts, eller inom den stat, i hvilken den med den oriktiga beteckningen försedda varan blifvit införd.

Om lagstiftningen i någon stat icke medgifver beslag vid införseln, skall sådant beslag ersättas med införsel förbud.

Därest lagstiftningen i någon stat ej medgifver beslag inom landet, skall sådant beslag ersättas med de åtgärder och medel, som det ifrågavarande landets lag i jämförliga fall tillförsäkrar landets egna undersåtar.

Artikel 2.

Beslag skall äga rum på begäran af vare sig offentlig myndighet eller någon målsägande, enskild person eller bolag, i enlighet med hvarje stats inhemska lagstiftning.

Myndigheterna skola icke vara skyldiga att verkställa beslag å transitogods.

Artikel 3.

Förevarande bestämmelser utgöra ej hinder därför, att säljaren angifver sitt namn eller sin adress å varor, som härstamma från ett annat land än det, inom hvilket varorna försäljas; men skall i detta fall adressen eller namnet åtföljas af en noggrann och i tydliga bokstäfver framträdande uppgift om det land eller den plats, där varorna tillverkats eller frambragts.

Artikel 4.

Domstolarna i hvarje stat skola hafva att bedöma, hvilka beteckningar på grund af sin allmänna karaktär icke äro underkastade bestämmelserna i denna öfverenskommelse, dock att ursprungsbeteckningar för vinodlingsprodukter ej inbegripas i det genom denna artikel stadgade undantag.

Artikel 5.

De stater, tillhörande unionen till skydd för den industriella äganderätten, hvilka ej hafva deltagit i förevarande öfverenskommelse, skola på begäran äga att ansluta sig till densamma i den ordning, artikel 16 af konventionen den 20 mars 1883 till skydd för den industriella äganderätten föreskrifver.

Artikel 6.

Föreliggande öfverenskommelse skall ratificeras och ratifikationerna skola utväxlas i Madrid inom en tid af sex månader härefter.

Den träder i kraft en månad efter ratifikationernas utväxling och skall hafva samma gällande kraft och varaktighet som konventionen den 20 mars 1883.»

Angående den närmare innebörden af de olika bestämmelserna i konventionen är att märka följande.

*Den närmare
innebörden
af bestämmelserna i konventionen.*

Artikel 1.

Första punkten i artikeln innehåller förbud såväl mot angifvande af oriktigt ursprungsland som äfven mot uppgifvande af annan ursprungsart inom visst land än den verkliga. Något förbud af sistnämnda slag kan uppenbarligen ej ifrågakomma, då det gäller att förebygga införsel hit till riket af utländska varor med svenska ursprungsbezeichnungar.

Af andra punkten framgår, att konventionen afser ej blott att förhindra import af varor med oriktiga ursprungsbezeichnungar utan jänväl att bereda skydd mot åsättande inom landet af dylika bezeichnungar och saluhållande af obehörigen märkta varor.

Bestämmelsen i tredje punkten lärer icke utgöra hinder för att låta en vara införas, sedan den oriktiga bezeichnungingen oskadliggjorts.

Hvad angår stadgandet i sista punkten, torde det samma böra så förstås, att, om den inhemska lagstiftningen i någon stat ej gifver skydd mot anbringande å varor af bezeichnungar, som oriktigt angifva, att varorna härstamma från detta land, och mot saluhållande af så märkta varor, samma stat icke är pliktig att i berörda

hänseenden meddela skydd mot användande af oriktiga utländska ursprungs-beteckningar. Om och i hvilken mån ett sådant skydd enligt kommitténs förmenande bör hos oss lämnas, har kommittén att framdeles angifva i sitt betänkande angående lagstiftningsåtgärder mot illojal konkurrens.

På sätt i annat sammanhang redan antydts, innebär konventionen ej förpliktelse för stat, som anslutit sig till densamma, att beifra missbruk af ursprungs-beteckningar, hvilka hänvisa å nämnda stat eller en inom densamma belägen ort, utan endast missbruk af beteckningar, som hänföra sig till någon annan af konventionsstaterna eller ort, belägen inom sådan stat. Beifrande af missbruk utaf förstnämnda slag kan icke gärna blifva föremål för internationell öfverenskommelse utan må bero på vederbörande stats egen lagstiftning. Såsom exempel på fall, då konventionen är tillämplig, kan anföras, att en handlande i Tyskland från Amerika importerar där tillverkade stålvaror, å hvilka namnet Sheffield finnes anbragt, och därefter exporterar sagda varor till Frankrike. Det åligger då sistnämnda stat att förhindra varornas införande från Tyskland. Utan betydelse är, att Tyskland ej biträdt konventionen, då detta är förhållandet med såväl Frankrike som England. Vidare må såsom exempel nämnas, att stålvaror med nyss angifven beteckning fabriceras inom Frankrike eller där hållas till salu, hvarvid dock är att iakttaga hvad ofvan anmärkts i fråga om tolkningen af sista punkten i förevarande artikel.

Enligt kommitténs uppfattning måste det i första punkten använda uttrycket »hvarje vara, som bär en oriktig ursprungs-beteckning» (på originalspråket »tout produit portant une fausse indication de provenance») så förstås, att konventionen äger tillämpning jämväl i det fall, att beteckningen förekommer å emballage, däri varan skall saluhållas. Med en motsatt tolkning skulle tydligen det med konventionen åsyftade ändamål ofta förfelas.

Likaledes torde få antagas, att konventionen, hvars öfverskrift endast talar om handelsvaror, gäller allenast beträffande varor, som äro afsedda för försäljning, ehuru detta icke bestämdt uttalas i själfva texten.

Att ej blott tillverkade varor utan äfven naturprodukter inbegripas under konventionens bestämmelser, framgår såväl af denna som särskildt af tredje artikeln.

Artikel 2.

Att, såsom i förordningen den 9 november 1888 finnes stadgadt i fråga om import hit till riket af utländska varor med svenska ursprungsbeteckningar, vederbörande tullpersonal städse ex officio skulle öfvervaka, att varuinförsel icke äger rum i strid mot konventionens bestämmelser, skulle uppenbarligen vara för tullpersonalen synnerligen betungande, om ens möjligt. Också förut-sätter denna artikel för tullpersonalens ingripande en föregående begäran därom från vare sig offentlig myndighet eller enskild målsägande. Hvem som är att anse såsom målsägande, säges ej i konventionen. Finge man härutinnan analogivis tillämpa den för liknande fall gifna föreskriften i artikel 10 af Pariskonventionen, för hvilken artikel förut redogjorts, skulle såsom målsägande betraktas endast producent, fabrikant eller handlande, hvilken sysselsätter sig med produktion eller fabrikation af eller handel med varor af ifrågavarande slag samt idkar rörelse i det land eller å den ort, som oriktigt angifvits såsom ursprungsland respektive ursprungsort, eller i den trakt, där sådan ort är belägen. Emellertid torde ifrågavarande stadgande i Madridkonventionen icke vara att tolka så inskränkt utan såsom målsägande enligt densamma få anses jämväl hvarje annan näringsidkare, som må antagas kunna lida förfång därigenom, att ifrågakomna varor med oriktig ursprungsbeteckning bringas i handeln. Något hinder för att, såsom kommittén i 17 § föreslagit, medgifva en hvar rätt att göra angivelse rörande öfverträdelse af konventionen äfvensom ålägga tullpersonalen att i uppenbara fall utan angivelse verkställa beslag synes icke föreligga.

Bestämmelsen i andra punkten af förevarande artikel torde hafva sin grund däri, att transiterande gods vanligen ej underkastas någon närmare undersökning af tullpersonalen.

Artikel 3.

Denna artikel förelåg ej i det ursprungliga förslag till konvention, som framlades vid konferensen i Madrid, utan tillkom först under förhandlingarnas gång. Det framhölls nämligen, hurusom det ofta för en handlande

ur skilda synpunkter, såsom för spridande af kännedomen om hans affär, vore af betydelse, att han finge förse varor, som han förde i handeln, med sitt namn och sin adress. För köparna vore det ej sällan af lika, om icke större vikt att veta, att varorna inköpts från en handlande, som vore känd att föra goda varor, än att de tillverkats af en viss fabrikant eller eljest frambragts å en viss ort. Med stöd häraf påyrkades, att i konventionen bestämdt uttalades, att det ej vore förbjudet för en handlande att anbringa sitt namn och sin adress å af honom saluförda varor. För att emellertid köparna icke härigenom skulle vilseledas att tro, det varorna blifvit tillverkade af honom eller eljest frambragta å den angifna orten, borde det alltid åligga honom att uppgifva det land eller den ort, därifrån varorna verkligen ledde sitt ursprung.

Då, såsom förut vid olika tillfällen framhållits, artikel 1 i konventionen ej medför skyldighet för stat, som biträdt denna, att förhindra användande af ursprungs-beteckningar, hvarigenom varor oriktigt angifvas härstamma från detta land, må ifrågavarande bestämmelse, som ju utgör ett undantag från hufvudstadgandena i artikel 1, icke tolkas så vidsträckt, att det, om Sverige anslöte sig till konventionen, skulle åligga en handlande här i riket, hvilken hit importerar varor, försedda med hans namn och adress, att jämväl låta å varorna anbringa namnet å det land eller den ort, hvarifrån de härstamma, utan är det, enligt 1 § i kommitténs förslag, i sådant fall till fyllest med en uppgift, att varorna icke äro af svenskt ursprung. Om däremot en handlande i Sheffield efter Sveriges biträdande af konventionen till England inför amerikanska stålvaror samt förser dem med sitt namn och sin adress och exporterar de sålunda märkta varorna till Sverige, måste å desamma finnas uppgift därom, att de blifvit tillverkade i Amerika; hafva varorna icke importerats från Amerika utan tillverkats inom England men å annan ort än Sheffield, måste förstnämnda ort angifvas.

Enligt artikelns ordalydelse skulle neutralisering af en oriktig ursprungs-beteckning vara tillåten endast i de fall, som uttryckligen angifvas i artikeln. Emellertid är detta antagligen icke meningen med ifrågavarande bestämmelse. Sannolikt har man vid affattandet af artikeln,

hvilken, såsom nämndt, tillkom först vid själfva konferensen, ej tänkt sig, att neutralisering rimligen kunde ifrågakomma i andra än omförmälda fall. Också måste det visserligen medgifvas, att det vore ganska meningslöst att t. ex. förse stålvaror, som skola importeras till Sverige, med beteckningen sheffieldstål och samtidigt å varorna angifva, att de äro af amerikansk tillverkning. Emellertid kan det uppenbarligen, om varorna vid införseln hit äro försedda med endast förstnämnda beteckning, vara af vikt för den svenske importören att för utbekommande af varorna få anbringa den neutraliserande beteckningen. För öfrigt torde jämväl fall kunna förekomma, då rätt att åsätta varor en i och för sig oriktig ursprungsbeteckning, åtföljd af en neutraliserande sådan, är af betydelse för producenten, så t. ex. att angifva ett i Frankrike produceradt vin såsom portvin med ett tilllägg, som utmärker dess verkliga ursprung. Till stöd för en sådan tolkning af artikeln — förhandlingarna vid konferensen gifva ej med önskvärd tydlighet vid handen, huru den rätteligen bör förstås, — kan åberopas, att enligt gällande bestämmelser i England, hvilken stat biträdt konventionen, ett sådant förfarande, som nyss omnämnts, är tillåtet. Visserligen skulle artikeln med denna tolkning kunna anses öfverflödig, men att märka är, att densamma icke tillkommit i ändamål att angifva, när och på hvilket sätt neutralisering af en oriktig ursprungsbeteckning må äga rum, utan för att bestämdt uttala, att det ej är förbjudet för en handlande att förse varor, som han för i handeln, med sitt namn och sin adress.

Artikel 4.

Denna artikel innebär, att å varor anbragta beteckningar, som väl enligt sin ordalydelse hänvisa på visst ursprung för varorna, men enligt handelsbruk öfvergått till att endast utmärka varornas art, med visst undantag icke äro att anse såsom ursprungsbeteckningar.

Huruvida en ursprungsbeteckning öfvergått till artbeteckning, s. k. generisk beteckning, kan understundom vara förenadt med svårighet att afgöra och är ej sällan att bedöma olika inom olika länder. Såsom exempel å

beteckningar, hvilka hos oss torde böra betraktas som generiska, kunna anföras benämningarna gants-de-suède, eau-de-cologne, portlandscement, schweizerost samt pilsneröl och vichyvatten jämte ett flertal andra namn å öl- och mineralvattensorter, hvaremot sådana benämningar som vadstenaspetsar, eskilstunasmide, brieost och rysk kaviar lära vara att hänföra till ursprungsbeteckningar. Flera af de nämnda exemplen sakna emellertid praktisk betydelse, så länge de länder, å hvilka benämningarna hänvisa, ännu icke anslutit sig till konventionen.

Att såväl en generisk beteckning som en ursprungsbeteckning genom något till densamma gjordt tillägg, på grund af varans utstyrsel eller af annan liknande anledning kan i visst fall förlora sin nämnda karaktär, torde vara uppenbart. Så t. ex. angifver en sådan benämning som äkta portlandscement eller naturligt vichyvatten ej blott varans art utan äfven dess ursprung. Omvänt utgör exempelvis benämningen svensk brieost icke någon fransk ursprungsbeteckning.

Strängt taget måste ifrågavarande stadgande betraktas såsom öfverflödigt, då redan enligt artikel 1 konventionen äger tillämpning allenast å beteckningar, genom hvilka därmed försedda varor oriktigt angifvas härstamma från visst land eller viss ort, men detta tydligen icke är förhållandet med generiska beteckningar. Emellertid kan det helt visst anses ur praktisk synpunkt lämpligt, att förhållandet uttryckligen påpekats i konventionen, hvarjämte bestämmelsens intagande i densamma nödvändiggjorts för framhållande af det i slutet af artikeln angifna undantag från hufvudregeln.

Berörda undantag intogs i konventionen på yrkande af de franske och portugisiske delegerade vid konferensen samt innebär, att, då fråga är om vinodlingsprodukter, beteckningar, som innehålla hänvisning å visst land eller viss ort, alltid äro att anse såsom ursprungsbeteckningar. Så t. ex. må benämningarna champagne, portvin, sherry, madeira och konjak icke betraktas som generiska beteckningar. Dock kan, såsom redan vid artikel 3 anmärkts, exempelvis benämningen portvin användas för ett i Frankrike produceradt vin, såframt benämningen åtföljes af ett tillägg, som angifver vinets verkliga ursprung.

Artiklarna 5 och 6.

Dessa artiklar innehålla bestämmelser angående konventionens biträdande af stater, som icke ursprungligen anslutit sig till densamma, angående ratificering af konventionen och angående dennas giltighetstid.

Efter denna redogörelse öfvergår kommittén till besvarande af frågan, om anledning för vårt land föreligger att biträda omförmälda konvention.

Framställningar om Sveriges anslutning till Madridkonventionen; kommitténs uppfattning m. m.

Enligt hvad förut nämnts, ifrågasattes redan i sammanhang med förarbetena till förordningen den 9 november 1888 att gifva densamma en sådan omfattning, att därigenom bereddades skydd jämväl emot missbruk af utländska ursprungs-beteckningar.

Sedan de i Madridkonventionen slutligen upptagna bestämmelser redan vid Madridkonferensens sammanträden år 1890 blifvit af ombuden för åtskilliga bland de vid konferensen representerade stater preliminärt antagna, hemställde Sveriges ombud i sin till Kungl. Maj:t afgifna berättelse öfver konferensförhandlingarna, att nödiga ändringar måtte vidtagas i vår inhemska lagstiftning för möjliggörande af Sveriges anslutning till den föreslagna konventionen.

Till stöd för denna hemställan anfördes bland annat följande. I Sverige användes ursprungs-beteckningar på exportartiklar i ganska vidsträckt omfattning, dels ensamma och dels i förening med varumärken. Dylika svenska ursprungs-beteckningar förekomme t. ex. på järn, järnmanufaktur, trä, trämassa, tändstickor och smör. Nästan i fråga om alla dessa artiklar hade under senare åren förekommit klagomål öfver, att de å dem begagnade ursprungs-beteckningarna obehörigen användts i utlandet å därstädes tillverkade varor, utan att de svenska fabrikanterna kunnat stäffa dessa missbruk.

Hvad sålunda andragits äger fortfarande sin fulla giltighet, och någon väsentlig rättelse i det öfverklagade missförhållandet torde icke vara att förvänta, utan att Sverige å sin sida beviljar skydd för utländska ursprungs-beteckningar.

Också har, på sätt af de till kommittén öfverlämnade handlingar framgår, svenska handelskammaren i London

hos Kungl. Maj:t gjort hemställan om vidtagande af åtgärder för Sveriges anslutning till Madridkonventionen samt kommerskollegium i sitt underdåniga utlåtande öfver nämnda framställning uttalat, att med hänsyn till den utveckling, hvori industrien i vårt land vore stadd, det syntes kollegium angeläget att genom internationella öfverenskommelser bereda skydd såvidt möjligt jämväl i utlandet åt alster af svensk industri mot obehörig konkurrens.

Den föreskrift i konventionen, som framför allt föranledt, att denna hittills biträdts endast af ett jämförelsevis ringa antal stater, är den i artikel 4 upptagna undantagsbestämmelsen i fråga om beteckningar å vinodlingsprodukter. Redan vid konferensen i Madrid uttalades skarpa betänkligheter mot sagda undantag. Dessa betänkligheter hafva sedermera från skilda håll upprepats, och särskildt har det inom Tyskland och Österrike framhållits, att ett stadgande, hvarigenom benämningen konjak förklarades icke vara någon generisk beteckning, ej vore antagligt. Emellertid synes numera inom vissa stater förefinnas en ganska stark benägenhet för anslutning till konventionen.

I likhet med hvad Sveriges ombud vid Madridkonferensen i sin ofvannämnda berättelse yttrat, finner kommittén den omtvistade undantagsbestämmelsen ej böra utgöra något hinder för Sveriges biträdande af konventionen, enär sagda stadgande icke kan anses bereda nämnvärdt afbräck i någon näring inom vårt land, hvilken är förtjänt af uppmuntran och skydd från det allmännas sida.

Speciell motivering.

Svenska ursprungsbeteckningar.

1 §.

Första stycket i paragrafen innehåller hufvudstadsgandet, nämligen att vara, därå finnes anbragt beteckning, som gifver varan sken af att vara frambragt eller tillverkad i Sverige, ej må från utrikes ort hit till riket införas för försäljning; hvarjämte i paragrafens andra stycke såsom exempel anföras åtskilliga fall, då sådan ursprungsbeteckning kan anses föreligga.

Hufvudstadsgandet.

För lagens tillämpning fordras således, att varan är afsedd för försäljning vare sig här i riket eller, efter återutförelse, i utlandet. Beträffande gods, som intages i frihamn eller å transitoupplag eller omedelbart transitoförsändes, hänvisas till det af kommittén uppgjorda förslag till kungörelse angående ändrad lydelse af 1 § i gällande förordning om frihamn äfvensom motiven till samma förslag. Vara, som till riket införas för annat ändamål än för försäljning, t. ex. för att af importören själf begagnas eller för reparation eller för att tjäna som prof, drabbas icke af lagens bestämmelser.

Varan afsedd för försäljning.

Därjämte förutsättes alltid, att den ifrågavarande beteckningen gifver varan sken af att vara af svenskt ursprung.

Sken af svenskt ursprung.

Med de i andra stycket upptagna exemplen är så icke städse förhållandet. Särskildt gäller detta, när fråga är om varor, som, enligt hvad allmänt är känt, ej produceras här i landet, såsom bomull och kaffe. Äfvenledes torde, ehuru endast i mycket sällsynta fall, en utländsk vara med svensk beteckning kunna gå fri från beslag på den grund, att det är allmänt bekant, att sådana varor icke frambringas eller tillverkas å den ort inom Sverige, hvarpå den förefintliga beteckningen hänvisar.

Vidare kan inträffa, att en föga känd näringsidkare i Sverige har samma namn som en äfven här allmänt bekant näringsidkare utomlands, eller att en obetydlig ort här i landet bär samma namn som en betydande utländsk ort. Om nu ett sådant namn förekommer å en vara, som hit importerats, torde detsamma i allmänhet ej kunna anses gifva varan sken af att vara af svenskt ursprung.

Äfven i § i gällande förordning läres böra tolkas på sätt, nu angifvits. Emellertid har understundom åt nämnda paragraf gifvits den tydning, att orden »som ger varan sken af att vara i Sverige tillverkad» hänföra sig allenast till uttrycket »annan beteckning», och att således »namn å ort, fastighet, industriell anläggning eller näringsidkare inom Sverige» alltid är att anse såsom svensk ursprungsbeteckning. Med den lydelse, föreliggande paragraf i förslaget erhållit, torde möjligheten af en sådan tolkning vara utesluten.

I sammanhang härmed bör tillses, huru den frågan är att bedöma, om ett omvänt förhållande mot det nyssnämnda föreligger, eller, med andra ord, om den svenske näringsidkare eller den svenska ort, hvilken har samma namn som en utländsk, är den mera betydande. I detta fall synes det gemensamma namnet, om detsamma förekommer å en hit importerad vara, gifva denna sken af svenskt ursprung och införsel af varan således vara förbjuden.

Någon större praktisk betydelse torde hvad ofvan anförts rörande namnlighet mellan svenska och utländska näringsidkare eller orter icke äga. Dock kan exempelvis nämnas, att i Nordamerikas Förenta Stater en ort uppkallats med det svenska namnet Dannemora. Hvad beträffar förhållandet främmande länder emellan, lära dylika fall ej sällan förekomma, hvilket för Sverige skulle erhålla betydelse, därest vårt land biträder Madridkonventionen.

*Natura-
produkter.*

Genom ordet »frambragts», som i första stycket af paragrafen upptagits vid sidan af ordet »tillverkats», har kommittén velat tydligt uttala, att lagen äger tillämpning äfven i fråga om naturprodukter, t. ex. ägg.

*Olika sätt,
hvarpå en
oriktig ur-
sprungsbeteck-
ning kan vara
anbragt.*

Sättet, hvarpå en oriktig ursprungsbeteckning finnes anbragt, är utan betydelse. Den kan exempelvis vara tryckt, inväfd, inbränd eller ingraverad å varan; den kan ock förekomma i vattenstämpeln å papper.

Ehuru visserligen alltid från fall till fall måste bedömas, om en föreliggande beteckning gifver varan sken af att härstamma från Sverige, har det synts kommittén lämpligt att i paragrafens andra stycke sammanföra de oftast förekommande fall, då svensk ursprungsbeteckning kan anses vara för handen. Af ordet »kan» i lagtexten framgår, att, såsom förut betonats, de uppräknade beteckningarna icke städse, om också i allmänhet, skola anses utmärka svenskt ursprung.

*I förslaget
upptagna
exempel å
svenska ur-
sprungs-
beteckningar.*

Utöfver de i nuvarande författning angifna exemplen har kommittén upptagit endast svensk näringsidkares firma. Någon saklig ändring innebär det sålunda gjorda tillägget uppenbarligen icke.

Att iakttaga är, hurusom det för bedömandet af frågan, om svensk näringsidkares namn eller firma utgör svensk ursprungsbeteckning, saknar betydelse, om innehafvaren af namnet eller firman här i riket idkar fabrikation eller allenast handel. Visserligen gifves i sistnämnda fall, rent objektivt sedt, icke åt varan sken af att härstamma från Sverige, men otvifvelaktigt är, att den allmänhet, för hvilken ifrågavarande person ej är närmare känd, — särskildt kan det inträffa, att varan bringas i handeln å annan ort än den, hvarest han drifver sin rörelse, — genom den åsatta beteckningen lätt föranledes att tro, det varan är af svenskt ursprung. Att uppställandet af en sådan skillnad mellan fabrikanter och handlande, som nu antydts, ofta skulle bereda högst afsevärda svårigheter för de tulltjänstemän, som hafva att afgöra, huruvida beslag skall äga rum, ligger äfvenledes i öppen dag.

Inom kommittén har varit ifrågasatt att bland exemplen upptaga äfven svensk näringsidkares varumärke.

Varumärken.

Då emellertid ett sådant märke i regel icke torde af den köpande allmänheten vara känt såsom tillhörande en svensk näringsidkare och i allmänhet ej heller eljest, särskildt om det utgöres af ett rent figurmärke, lärer vara ägnadt att framkalla föreställningen om svenskt ursprung för den vara, å hvilken det finnes anbragt, har kommittén ansett riktigast att bland exemplen, hvilka böra angifva endast de viktigare och mera vanliga fallen, icke omnämna varumärke.

Såvidt kommittén kunnat utröna, har hittills knappast

något fall förekommit, då en vara enligt nu gällande förordning dömts förbruten allenast på den grund, att svenskt varumärke varit åsatt densamma. Vid sådant förhållande och då några klagomål öfver denna tillämpning af författningen ej framställts af de korporationer, som yttrat sig i ärendet, synes det ifrågasatta omnämmandet af varumärke icke heller vara af något praktiskt behof påkalladt.

Fastmera torde ett sådant omnämmande särskildt ur den synpunkten få anses föga välbetänkt, att den transitohandel med utländska varor, hvars åvägbringande är ett önskemål för många af vårt lands köpmän, skulle försvåras genom en bestämmelse, som lätt kunde föranleda den tolkning, att det i allmänhet ålåde den svenske köpmannen att, om en vara vore försedd med hans varumärke, låta detta åtföljas af en beteckning, som för den utländske afnämaren angåfve, att varan icke vore af svenskt ursprung.

Af den omständigheten, att varumärke ej upptagits bland exemplen, får dock, på sätt redan antydts, gifvetvis icke dragas den slutsatsen, att ett varumärke aldrig skulle kunna anses såsom ursprungsbeteckning. Så kan t. ex. ett känt svenskt fabriksmärke, anbragt å utländska varor af det slag, för hvilket märket här användes, utgöra en oriktig ursprungsbeteckning. Emellertid torde säkerligen mycket sällan inträffa, att en svensk fabrikant själf importerar eller låter annan importera sålunda märkta varor. Ej heller lärer ofta förekomma, att annan än innehafvaren af märket utan dennes medgifvande inför dylika varor, då nämligen deras saluhållande här i landet kan komma att medföra ansvar enligt 12 § varumärkeslagen. Oriktig ursprungsbeteckning kan också tydligen föreligga, då ett varumärke, vare sig handels- eller fabriksmärke, innehåller någon af de i paragrafens andra stycke omnämnda beteckningar eller andra ord, som hänvisa på svenskt ursprung. I sistnämnda afseende är att iakttaga, hurusom ingalunda hvarje i ett varumärke förekommande ord på svenska språket är att uppfatta såsom en svensk ursprungsbeteckning.

Det förhållandet, att importören till äfventyrs genom registrering fått sig tillförsäkradt skydd för det åsatta märket, utgör, lika litet som då fråga är om hans namn eller firma, hinder för tillämpning af förevarande lags

bestämmelser. Genom registrering enligt varumärkeslagen fritages nämligen märkesinnehafvaren icke från skyldigheten att vid märkets begagnande ställa sig föreskrifterna i andra författningar till efterrättelse. Å andra sidan bör uppenbarligen en näringsidkares rätt att använda en honom tillkommande beteckning ej inskränkas mera, än af behofvet finnes påkalladt.

Såsom ytterligare exempel på beteckningar, hvarå lagen kan vara tillämplig, må nämnas sådana, i hvilka ordet »svensk» ingår, äfvensom fingerade svenska firmamamn.

Andra exempel.

För de skäl, som föranledt tillkomsten af den i tredje stycket af paragrafen upptagna bestämmelsen, har redogjorts i de allmänna motiven. På sätt af stadgandets formulering och paragrafens innehåll i öfrigt framgår, är stadgandets innebörd ingalunda den, att andra ord på svenska språket än de i närmast föregående stycke af paragrafen såsom exempel angifna eller afbildningar med svenska motiv ej i något fall skulle kunna betraktas som svenska ursprungsbeteckningar, utan är bestämmelsen så att förstå, att den omständigheten, att en beteckning är affattad på svenska språket eller utgöres af en afbildning med svenskt motiv, ej i och för sig konstituerar en svensk ursprungsbeteckning. Så föreligger icke någon sådan i förut anförda exempel beträffande hit importerade fruktknifvar, hvilkas omslag försetts med vissa uppgifter om varans beskaffenhet, eller bågare med Konungens bild, namn och valspråk. Dylika beteckningar gifva enligt kommitténs förmenande ej varorna sken af att härstamma från Sverige utan hafva åsatts allenast därför, att varorna äro ämnade att hållas till salu och användas här i riket. Detsamma torde äfven gälla t. ex. i fråga om beteckningen »hellinne» å kragar, orden »god jul» o. d. å brefkort, afbildningar af Stockholms slott eller andra svenska byggnadsverk å olika slags varor äfvensom väderleksbeteckningar å barometrar samt, därest ej särskilda omständigheter i visst fall föranleda en motsatt uppfattning, beträffande äfven vidlyftigare bruksanvisningar å varor. Däremot lära sådana ord som »minne från (en angifven svensk ort)» understundom vara att anse som oriktig ursprungsbeteckning, särskildt om den angifna orten är känd för tillverkning af ifrågavarande slags varor.

Ord på svenska språket och afbildningar med svenska motiv.

Bör en utländsk varas ursprung alltid angifvas?

Inom kommittén har varit föremål för öfverläggning, huruvida ej till undvikande af de svårigheter, som otvifvelaktigt kunna uppkomma vid bedömandet af frågan, om oriktig ursprungsbeteckning föreligger eller icke, i lagen borde stadgas, att utländsk vara, som hit införes för försäljning, alltid skall, äfven om densamma icke bär någon beteckning, hänvisande på svenskt ursprung, vara försedd med uppgift därom, att varan är utländsk. Emellertid har en sådan föreskrift ansetts onödigt sträng, t. ex. då fråga är om vissa finare glasvaror, och ofta nästan omöjlig att efterleva, särskildt i fråga om mycket små föremål.

Undantag från hufvudstadgandet. Exporterade, men åter införda varor.

I sista punkten af paragrafen gifvas vissa undantagsbestämmelser från hufvudstadgandet.

Det först angifna undantaget har sin motsvarighet i gällande förordning. Den vidtagna förändringen, att ordet »frambragt» inskjutits i lagtexten, sammanhänger därmed, att åt förslaget gifvits den omfattning, att densamma afser icke endast tillverkade varor utan äfven naturprodukter. Någon oriktig ursprungsbeteckning föreligger tydligen ej, då varan verkligen är af svenskt ursprung. Bevisskyldigheten härutinnan åligger emellertid varuägaren. Med hänsyn till den föreslagna ändringen i stadgandets nuvarande lydelse bör bemärkas, att, därest varan tillverkats utomlands, undantaget gifvetvis icke äger tillämpning, äfven om därvid användts svenskt råmaterial.

Generiska beteckningar.

Det andra undantaget har redan berörts i de allmänna motiven vid redogörelsen för innehållet i Madridkonventionen. Någon större betydelse äger detta undantag ej i fråga om svenska beteckningar.

Neutralisering af oriktiga beteckningar.

Det tredje undantaget återfinnes, fastän med något annat innehåll, i den nuvarande förordningen. Afvikelserna bestå däri, att orden »utländsk tillverkning» ersatts med orden »utländskt ursprung», samt att enligt förslaget den neutraliserande beteckningen skall vara anbragt icke allenast, såsom nu är stadgadt, på ett tydligt och lätt i ögonen fallande utan äfven på ett varaktigt sätt.

Hvad den förstnämnda af dessa båda ändringar angår, har densamma sin grund i hvad nyss anförts därom, att lagförslaget afser jämväl naturprodukter.

Den andra ändringen, hvilken möjligen torde böra föranleda motsvarande jämkning i 8 § 1 mom. af gällande förordning angående kontroll å tillverkningen af margarin

m. m., beror på den omständigheten, att det ej sällan visat sig, hurusom en neutraliserande beteckning anbragts med lätt utplånlig färg eller eljest på ett så föga varaktigt sätt, att densamma efter godsets införande kunnat utan svårighet borttagas, samt att tvekan yppat sig, huruvida i ett sådant fall den neutraliserande beteckningen kunnat, i saknad af uttryckligt stadgande därom, förklaras icke vara tillfyllestgörande.

Af handelskammaren i Göteborg har hemställts, att i författningen måtte stadgas, att den neutraliserande beteckningen skall vara anbragt på samma eller lika varaktigt sätt som den svenska ursprungsbeteckningen. Emellertid har kommittén ansett en sådan föreskrift ej sällan kunna vara onödigt betungande och, då den svenska ursprungsbeteckningen är anbragt på ett ovaraktigt sätt, t. o. m. verka mindre betryggande än den af kommittén föreslagna bestämmelsen.

Ej heller har kommittén funnit nödigt att, i enlighet med hvad samma handelskammare vidare hemställt, såsom allmän regel föreskrifva, att den neutraliserande beteckningen måste förekomma i omedelbar närhet af den svenska ursprungsbeteckningen. Stadgandet, att den skall vara anbragt på ett lätt i ögonen fallande sätt, torde nämligen göra till fyllest.

Att för hvarje fall fordra, att den neutraliserande beteckningen är affattad å svenska språket, synes likaledes obehöfligt, ehuru visserligen användande af annat språk endast undantagsvis bör anses tillåtet.

En föreskrift, att den neutraliserande beteckningen skall innefatta uppgift om det land eller den ort, hvarifrån godset leder sitt ursprung, har kommittén ansett icke blott obehöflig utan äfven ur den synpunkten olämplig, att det särskildt för en engroshandlare kan vara af betydelse att ej för sina afnämare, detaljörerna, behöfva uppgifva, hvarifrån en importerad vara förskrifver sig. I likhet med hvad nu gäller, är det således äfven enligt kommitténs förslag tillfyllestgörande, om den neutraliserande beteckningen angifver, att varan icke är af svenskt ursprung. Detta kan ske på olika sätt. För närvarande torde oftast å varan anbringas ordet »import» eller »importerad». Visserligen kan icke förnekas, att, då fråga är om gods, som är afsedt för återutförsel, dylika be-

teckningar understundom skulle i det land, till hvilket varan återutföres, kunna uppfattas allenast såsom en uppgift därom, att varan icke blifvit frambragt eller tillverkad i det landet, och således där icke neutralisera den svenska ursprungsbeteckningen. Emellertid lärer nämnda olägenhet ej böra föranleda, att sådana beteckningar, som nu nämnts, och hvilka hittills allmänt brukats, skulle, ehuru desamma i det ojämförligt största antalet fall verka fullt neutraliserande, hädanefter anses icke tillfyllestgörande; att vid införseln göra skillnad mellan gods, som är ämnadt för återutförsel, och annat gods torde ofta icke vara möjligt. Hvad angår den nu ej sällan använda förkortningen »imp.», synes denna i regel icke böra godtagas, då helt visst bland den köpande allmänheten finnes mången, som icke förstår betydelsen af densamma. Ännu mindre kan en sådan förkortning som »U. T.» (utländsk tillverkning) godkännas. Ett angifvande af den utländske fabrikanstens namn och adress eller varan åsatt bruksanvisning på främmande språk eller annan mera indirekt neutraliserande beteckning torde däremot, under förutsättning att varans utländska ursprung därigenom tydligt utmärkes, göra till fyllest.

Att i fråga om utländska ursprungsbeteckningar en fullständigare neutralisering är nödvändig än beträffande svenska, framgår af 17 § i förslaget och har redan framhållits i de allmänna motiven. Under förutsättning af Sveriges anslutning till Madridkonventionen lär det komma att ligga i våra importörers eget intresse att äfven beträffande svenska ursprungsbeteckningar använda en sådan fullständigare neutraliserande beteckning i de fall, då ifrågakomna varor äro afsedda för återutförsel till annat land, som biträdt sagda konvention.

*Frånvaro af
brottslig afsikt.*

Det tredje af de i gällande förordning angifna undantag — att det eljest är uppenbart, att afsikt att vilseleda genom oriktig ursprungsbeteckning ej föreligger, — har icke upptagits i kommitténs förslag. Är oriktig ursprungsbeteckning verkligen för handen, bör nämligen enligt kommitténs förmenande frånvaron af brottslig afsikt ej föranleda, att varan må obehindradt införas. Emellertid har ifrågavarande undantagsbestämmelse vanligen så tolkats, och har i anledning häraf understundom inträffat, att det med författningen afsedda ändamål icke vunnits. Så t. ex.

har det ansetts, att, om importören kunnat på tillfredsställande sätt styrka, att han gifvit leverantören order därom, att varan ej finge förses med importörens namn och adress, men så emellertid skett på grund af förbi-seende från leverantörens sida, varan finge utan neutraliserande beteckning hit införas och här spridas. Då, på sätt i de allmänna motiven angifvits, kommittén såsom regel föreslagit en betydligt lindrigare påföljd för öfverträdelse af författningen än den nu stadgade, har ifrågasvarande undantag i hvarje fall ansetts mindre behöfligt. För dess uteslutande ur författningen talar också den omständigheten, att stadgandet ofta i praktiken gifvit anledning till olika tolkningar och domslut äfven i andra hänseenden, än ofvan nämnts. Att kommittén däremot ansett frånvaron af brottslig afsikt böra för visst fall medföra befrielse från skyldigheten att gälda den af kommittén för öfverträdelse af författningen föreslagna afgift, framgår af 7 §.

Slutligen har kommittén att här till besvarande upp- *Halffabrikat.*
taga den praktiskt viktiga frågan, huru 1 § skall tillämpas i fråga om halffabrikat, som hit importeras, försedda med svenska ursprungsbeteckningar. Lämpligast torde saken belysas genom anförande af några exempel.

Om en hattfabrikant inom Sverige hit importerar hattfoder, märkta med hans namn och adress, gifver denna beteckning tydligen varan, i och för sig betraktad, sken af att vara tillverkad här i landet. Äro emellertid ifrågasvarande hattfoder afsedda att anbringas i hattar, som här tillverkas af nämnde fabrikant, torde beteckningen i den färdiga hatten komma att uppfattas såsom afseende icke fodret utan själfva hatten och sålunda vara riktig. Skulle nu i detta fall erfordras, att å den importerade varan funnes angifvet, att denna tillverkats utomlands, eller, om dylik beteckning ej vid införseln vore åsatt varan, det åläggas importören att för utbekommande af varan förse densamma med sådan neutraliserande beteckning — att utplåna den svenska beteckningen torde i flertalet fall ej lämpligen låta sig göra — komme fodret, anbragt i den här tillverkade hatten, att genom den neutraliserande beteckningen oriktigt angifva hatten vara utländskt fabrikat. Enligt kommitténs förmenande bör lagen därför icke vara i oförmälda fall tillämplig. Också torde detta få anses

uttryckt genom den affattning, första stycket i paragrafen erhållit. De ifrågavarande hattfodren införas nämligen icke hit till riket för att såsom sådana försäljas utan för att af importören användas vid här bedrifven fabrikation af hattar.

Hvad sålunda yttrats rörande innebörden i paragrafens första stycke leder därtill, att, äfven om de nämnda hattfodren äro afsedda att här anbringas i utomlands tillverkade hattar, fodren ändock må hit införas utan neutraliserande beteckning. Ej heller i detta fall är nämligen den importerade varan ämnad att särskildt för sig försäljas. Den omständigheten, att det utan tvifvel ofta skulle möta stora praktiska svårigheter att afgöra, när fodren äro afsedda att användas i här fabricerade hattar eller i utomlands tillverkade, utgör också ett talande skäl för att ej uppställa någon skillnad mellan detta fall och det förut anförda. Huruvida det skall vara tillåtet för hattfabrikanten att, sedan nämnda foder hit införts, anbringa desamma i hattar, som i öfrigt tillverkats utomlands, sammanhänger med frågan om lagstiftning rörande varors förseende inne i landet med oriktiga ursprungsbeteckningar, hvilken fråga, på sätt förut nämnts, blir föremål för behandling i kommitténs betänkande angående lagstiftningsåtgärder mot illojal konkurrens.

Skulle däremot det fall inträffa, att en fabrikant af hattfoder inom Sverige söker importera med hans namn och adress försedda foder för att i sin ordning försälja desamma till härvarande hattfabrikanter, äro lagens bestämmelser uppenbarligen å honom tillämpliga. När detta förvisso mycket sällsynta fall är för handen, lärer i allmänhet ej vara svårt att bedöma utan framgå af omständigheterna.

Ett i viss mån analogt fall med det ofvan först angifna är, att en fotograf här i riket importerar med hans namn och adress märkta kartonger, afsedda för uppklistring af fotografier, som af honom utföras. Den nämnda svenska beteckningen hänför sig uppenbarligen icke till de utomlands tillverkade kartongerna utan till de af importören tagna fotografierna, och varan må således obehindradt införas.

Ett annat liknande fall är, att en svensk tillverkare af kemisk-tekniska fabrikat hit inför med hans namn och adress försedda flaskor, burkar eller tuber, i hvilka af honom här tillverkade varor skola försäljas.

Att såsom undantagslös regel antaga, att lagen ej

skulle vara tillämplig å halffabrikat i andra fall, än när de äro ämnade att som sådana försäljas, torde emellertid icke vara riktigt. Om t. ex. en fabrikant här i riket söker hit importera knifblad, som äro märkta med ett svenskt ortsnamn, för att förse dem med här tillverkade skaft och därefter föra den sålunda färdigställda varan i handeln, bör införseln af ifrågavarande knifblad kunna med lagens hjälp förhindras. Den å knifvens viktigaste beståndsdel, bladet, förekommande beteckningen gifver nämligen — i motsats till hvad i de föregående exemplen är förhållandet med beteckningarna å hattfodren och fotografikartongerna — just denna del af den färdiga varan sken af att vara fabricerad i Sverige. Något hinder för en tillämpning af lagen i nu angifna riktning torde ej föreligga i affattningen af paragrafens första stycke. Den utländska varan är visserligen icke afsedd att hållas till salu särskildt för sig, men dock såsom hufvudbeståndsdel i den färdiga varan.

Det afgörande enligt nyssnämnda stadgande är gifvetvis, huruvida beteckningen i fråga gifver den importerade varan vid dennas försäljning sken af att härstamma från Sverige.

2 §.

Behörighet att verkställa beslag å olagligen märkt vara tillkommer jämlikt första stycket i denna paragraf endast tullpersonalen. Enligt 2 § i gällande förordning samt tullstadgans där åberopade bestämmelser i fråga om oloffig införsel af tullpliktigt gods äga för närvarande jämväl kronofogde, länsman samt lands- och stadsfiskal i vissa fall rätt att verkställa beslag. Detta torde ock, då fråga är om oloffig införsel af tullpliktigt gods, vara af behofvet påkalladt. Däremot har kommittén ansett dylik föreskrift icke vara här erforderlig. I fråga om angivelse för öfverträdande af lagen hänvisas till hvad därom yttras i motiven till 15 och 17 §§.

Enligt andra stycket i förevarande paragraf skall beslagtagen vara aflämnas till närmaste tullförvaltning, där den lämpligen kan förvaras. Då jämlikt kommitténs förslag ärendets behandling uppdragits åt generaltullstyrelsen, skulle visserligen kunna ifrågasättas, huruvida ej — i analogi med den i 137 § tullstadgan meddelade föreskrift, att gods, som tagits i beslag, skall aflämnas till

Behörighet att verkställa beslag.

Förvaring af beslagtagen vara.

tullförvaltningen i den stad, vid hvars rådstufvurätt beslagsmålet skall handläggas, eller till vederbörande gränsetullförvaltning, om målet skall anhängiggöras vid gränsetullrätt, — borde föreskrivas, att varan alltid skall öfverlämnas till tullförvaltningen i Stockholm. Emellertid skulle detta otvifvelaktigt ofta medföra ej oväsentliga kostnader och besvär utan motsvarande gagn. Erfordras för sakens bedömande, att gods, som förvaras annorstädes än i Stockholm, besiktigas, må prof å detsamma insändas till generaltullstyrelsen eller, om så icke lämpligen kan ske, besiktning verkställas, där godset finnes.

*Underrättelse
om beslaget till
varans
adressat.*

Enär det tydligen är af vikt för varuägaren, att han snarast möjligt erhåller meddelande om beslaget, har slutligen i paragrafen ansetts lämpligt föreskrifva, att underrättelse om detsamma ofördröjligen skall af den tullförvaltning, till hvilken varan öfverlämnats, afsändas till adressaten, där sådan finnes å varan angifven eller eljest är för tullförvaltningen känd och han ej personligen varit närvarande vid beslagets verkställande. Någon undersökning, huruvida adressaten också är ägare af varan eller t. ex. endast ombud vid dennas mottagande, skall i detta sammanhang icke förekomma. Skulle ägaren vara annan än adressaten, må det ankomma på denne senare att i sin ordning underrätta ägaren. Att, såsom i paragrafen förutsättes kunna inträffa, någon adressat icke finnes angifven, kan särskildt vara händelsen, när godset är sändt att utlämnas mot konossement, ställdt till innehafvaren. Då adressaten varit personligen närvarande vid beslagstillfället, erfordras uppenbarligen ej någon särskild underrättelse om beslaget; det vanligaste förhållandet torde emellertid vara, att han företräds af ombud. Genom föreskriften, att underrättelsen skall sändas i rekommenderadt bref, vinnes särskild trygghet för, att densamma kommer vederbörande till handa. Att generaltullstyrelsen i allt fall skall lämna varuägaren tillfälle att yttra sig i ärendet, innan detta företages till afgörande, framgår af nästa paragraf.

3 §.

Angående stadgandet i första stycket hänvisas till de allmänna motiven.

*General-
tullstyrelsens
behörighet.
Anmälan hos
styrelsen om
beslaget.*

Ärendets upptagande af generaltullstyrelsen förutsätter tydligen en där gjord anmälan om beslaget. I all-

mänhet torde den, som verkställt beslaget, med öfverlämnande af rapport öfver detsamma själf eller genom vederbörande tullförvaltning komma att göra dylik anmälan. Emellertid föreligger enligt ordalydelsen i andra stycket af paragrafen icke något hinder för varuägaren att underställa beslaget styrelsens pröfning.

Jämlikt tredje stycket skall styrelsen, innan ärendet företages till afgörande, lämna såväl ofvannämnda båda sakägare som äfven den tullfiskal, inom hvars tjänstgöringsdistrikt beslaget skett, tillfälle att yttra sig i ärendet.

Tillfälle för sakägare att yttra sig i ärendet.

Tullfiskalen och den, som beslagtagit varan, hafva båda att bevaka det allmännas rätt i saken. Dock åligger det uppenbarligen icke tullfiskalen att, äfven för den händelse han finner beslaget utan laga skäl verkställt, föra talan om detsammans fastställande. Förklarar han sig ej vilja föra sådan talan, skall beslagets giltighet ändock af styrelsen pröfvas.

Från varuägarens motparter skola yttranden infordras i den ordning, som i allmänhet gäller beträffande meddelanden från styrelsen till dess underordnade tjänstemän, nämligen medelst direkt ämbetsskrivelse eller genom vederbörande tullförvaltning. Hvad angår varuägaren, torde lämpligast vara, att, såsom nu sker i fråga om delgifning med enskilda sakägare af beslut, som styrelsen meddelar, anmaning att yttra sig i ärendet tillställes varuägaren af tullpersonalen eller, om sådan ej finnes å platsen, genom bref, öfver hvars mottagande af varuägaren bevis inföväntas. Anmaningen till ägaren motsvarar stämningen å svaranden i rättegångsmål, och synnerlig vikt ligger följaktligen därpå, att den verkligen kommer varuägaren till handa. Enär någon gång kan inträffa, att ägaren icke är känd, eller att han ej kan anträffas med kallelse, har i förslaget lämnats föreskrift, huru i sådant fall skall förfaras.

Äfven i andra än sistnämnda fall skall vid anmaning till sakägare att inkomma med yttrande i ärendet viss tid honom föreläggas. Dock har det för dessa andra fall icke ansetts lämpligt att i lagen föreskrifva någon bestämd tid, utan torde det böra åt styrelsen öfverlämnas att härutinnan förfara efter omständigheterna. För vinnande af skyndsamhet vid ärendets behandling bör tiden ej utnötas längre, än nödigt är; dock att styrelsen på begäran af

vederbörande sakägare har att bevilja anstånd med yttrandets afgifvande, då skäl härtill föreligger.

Sakägares underlåtenhet att yttra sig i ärendet medför i intet fall det äfventyr, att han förlorar sin talan, utan endast att ärendet vinner fortsatt och slutlig handläggning, med rätt för sakägaren att öfverklaga styrelsens beslut.

*Sakägares
första
yttrande.*

För ärendets snara afgörande är af vikt, att i det första yttrande, sakägare afgifver, han, såvidt möjligt, andrager allt hvad han i saken aktar nödigt. Så t. ex. bör varuägaren dels angifva, om han anser beslaget lagligen grundadt eller icke, samt, äfven i sistnämnda fall, huruvida han finner utplåning eller neutralisering af den ifrågavarande beteckningen möjlig, och, därest så är förhållandet, på hvilket sätt dylik åtgärd enligt hans förmenande bör vidtagas, dels för bestämmandet af den afgift, han jänkligt 7 § i regel har att gälda, förebringa nödig utredning angående varans värde, dels ock uppgifva, om han enligt samma paragraf gör anspråk på befrielse från afgiftens erläggande, och i sådan händelse bifoga de handlingar, som han till stöd härför kan vilja åberopa. Om hvad sakägares yttrande skall omfatta, bör i styrelsens föreläggande lämnas anvisning.

*Vidare skrift-
växling och
utredning.*

Uppenbart är emellertid, att vidare skriftväxling och utredning i ärendet understundom kunna befinnas erforderliga; och äger styrelsen för sådant fall att, på framställning af sakägare eller om styrelsen eljest aktar nödigt, därom förordna. Med införskaffande af erforderliga upplysningar i ärendet lära varuägarens motparter å tjänstens vägnar vara skyldiga att gå styrelsen till handa.

*Begreppet
»ägaren af
vara».*

Med ägaren af vara förstår tullstadgan i allmänhet den, till hvars mottagande varan är ställd. Ej sällan kan emellertid inträffa, att denne allenast är ombud för annan här i riket, för hvilken varan är afsedd; och har, på sätt af sista stycket i paragrafen framgår, kommittén för detta fall funnit den senare böra anses såsom ägare. Huruvida han är godsets verkliga ägare eller icke, bör däremot vara utan betydelse, särskildt som det understundom, t. ex. i fråga om kommissionslager, händer, att den verkliga ägaren är bosatt utomlands.

4 §.

Såsom redan i de allmänna motiven anmärkts, må *Beslags upphäfvande; ansvars- och ersättningstalan af varuägaren.* ansvars- och ersättningstalan icke af varuägaren mot hans vederparter anhängiggöras hos generaltullstyrelsen utan endast genom särskild rättegång vid domstol.

5—9 §§.

Den i gällande förordning stadgade stränga påföljden af varans förlust i hvarje fall, då öfverträdelse af författningen föreligger, har kommittén af skäl, som förut anförts, funnit icke böra bibehållas. Endast i händelse den oriktiga ursprungsbeteckningen ej kan utplånas eller neutraliseras, utan att varan därigenom i sin helhet förstöres eller förlorar allt värde såsom handelsvara, skall densamma omedelbart förklaras förbruten. I öfriga fall är varuägaren, om han enligt föreläggande, som generaltullstyrelsen har att meddela, fullgör vissa stadgade villkor, berättigad att utfå och disponera öfver varan. De nämnda villkoren äro, dels att varuägaren på föreskrifvet sätt utplånar eller neutraliserar den svenska ursprungsbeteckningen, dels att han utom i visst undantagsfall, för hvilket nedan skall närmare redogöras, erlägger en efter varans värde beräknad afgift, och dels slutligen att han ersätter eller ställer säkerhet för vissa kostnader, som i saken kunna hafva drabbat det allmänna. Fullgör emellertid varuägaren icke hvad i dessa hänseenden blifvit honom förelagdt, förklaras varan förbruten.

Att den oriktiga ursprungsbeteckningen ej kan utplånas eller neutraliseras, utan att varan i sin helhet förstöres eller förlorar allt värde såsom handelsvara, läser endast i högst sällsynta fall komma att inträffa. Vid den generaltullstyrelsen tillkommande pröfning äger nämligen styrelsen icke att taga någon hänsyn därtill, om det ur ekonomisk synpunkt ställer sig ofördelaktigt för varuägaren att vidtaga åtgärden. Huruvida detta är förhållandet, och om varuägaren på grund däraf ej vill företaga åtgärden, tillkommer honom ensam att bedöma.

Kostnaden för utplåningen eller neutraliseringen skall gifvetvis bestridas af varuägaren. Riktigast torde också vara, att åtgärden må vidtagas genom hans och icke *Föreläggande för varuägaren; utplåning eller neutrali-*

sering af den oriktiga ursprungsbeteckningen.

genom det allmännas försorg. Då det nämligen är varuägaren, som har intresse af att utbekomma varan, bör han också få afgöra, när inom den af generaltullstyrelsen bestämda tid och af hvem arbetet skall utföras, så att detsamma blifver verkställdt så skyndsamt, så väl och så billigt som möjligt, därvid varuägaren emellertid har att ställa sig till efterrättelse de närmare föreskrifter angående utplåningen eller neutraliseringen, som generaltullstyrelsen meddelat. Oftast lärer åtgärden kunna vidtagas inom tullverkets lokaler. Understundom kan dock inträffa, att detta icke lämpligen låter sig göra, utan att varan t. ex. behöfver flyttas till någon verkstad. I båda fallen bör utplåningen eller neutraliseringen uppenbarligen ske under tillsyn från det allmännas sida.

Afgift.

Genom ofvannämnda åtgärd ernås visserligen det med lagen afsedda ändamål att förhindra, det utländska varor, hvilka synas vara af svenskt ursprung, hit införas för försäljning. Att emellertid varuägaren icke skulle drabbas af annan påföljd än skyldigheten att vidtaga sagda åtgärd för en, efter hvad erfarenheten visat vid tillämpningen af stadgandet i 2 § 2 stycket af nu gällande förordning, i allmänhet ringa kostnad och därjämte ersätta statsverket vissa för detsamma eventuellt uppkomna utgifter, hvilka ej heller de annat än undantagsvis torde komma att uppgå till något högre belopp, har icke synts kommittén lämpligt, då en lagstiftning af sådant innehåll sannolikt ej skulle nog verksamt afhålla från försök till lagöfverträdelse. Ådömande af böter eller annan rent straffrättslig påföljd för dylikt försök har dock kommittén ansett sig icke böra förorda. Ett förslag i denna riktning komme nämligen, åtminstone om straffet skulle utmätas inom vissa minimi- och maximigränser, att stå i föga öfverensstämmelse med förslaget att till administrativ myndighet helt öfverflytta behandlingen af ifrågavarande ärenden. Kommittén har därför såsom ytterligare påföljd upptagit skyldighet för varuägaren att erlägga en efter vissa, såvidt möjligt fixa beräkningsgrunder fastställd afgift, nämligen tio procent af den oförtullade varans värde vid införseln, dock ej under tio eller öfver femhundra kronor för allt med samma lägenhet till honom ankommet obehörigen märkt gods.

Den värdesättning af varan, som i följd af berörda stadgande ankommer på generaltullstyrelsen, torde i allmänhet, med ledning i tillämpliga delar af gällande föreskrifter angående beräkning af en varas värde för förtullning, kunna utan särskildt afsevärda svårigheter verkställas, äfven då godset är tullfritt eller icke skall förtullas efter sitt värde. Liknande värdering af tullfritt gods kan redan nu i vissa fall, t. ex. jämlikt 22 § 1 mom. tullstadgan, komma att åligga tullmyndighet.

Af orden »vid införseln» framgår bland annat, att vid värdeuppskattningen hänsyn ej skall tagas till den minskning i värde, som varan genom den oriktiga ursprungsbeteckningens utplånande eller neutraliserande kan komma att lida; skulle sådan värdeminskning tagas i betraktande, blefve otvifvelaktigt värderingen ej sällan ganska svår och tidsödande. Därjämte har det ansetts böra uttryckligen stadgas, att i värdet ej skall inberäknas den tullafgift, som kan belöpa å varan; att dylik afgift emellertid skall utgå, torde vara öfverflödigt att i lagen uttala.

Ehuru visserligen, på sätt inom kommittén påpekats, understundom kan inträffa, att den nettovinst, en köpman vid försäljning kan beräkna å en vara, understiger tio procent af dess värde, uppskattadt enligt nu angifna grunder, har det dock ej syntts kommittén välbetänkt att bestämma afgiften lägre, om nämligen med stadgandet i allmänhet skall kunna vinnas det åsyftade målet att afhålla från försök att öfverträda lagen.

Då det icke ansetts lämpligt, att afgiften skulle kunna nedgå till huru ringa belopp som helst eller uppgå till alltför afsevärdt belopp, har kommittén, såsom nämndt, för afgiften föreslagit ett minimum af tio och ett maximum af femhundra kronor. Gifvetvis må vid tillämpningen af denna bestämmelse särskild afgift icke beräknas för hvarje exemplar af en importerad vara. Enligt kommitténs uppfattning bör icke ens för hvarje slag af samtidigt införda eller beslagtagna varor eller för hvarje parti på enahanda sätt olagligen märkta varor beräknas särskild afgift. Kommittén har såsom det ur praktisk synpunkt mest lämpliga föreslagit, att gemensam afgift skall utgå för allt med samma lägenhet — vare sig fartyg, järnvägståg eller annat transportmedel — till samme

varuägare ankommet obehörigen märkt gods. Enahanda grund för bestämmande af vissa böter enligt tullstadgan återfinnes i ofvan åberopade 22 § 1 mom. af nämnda författning.

*Undantag från
skyldigheten
att erlägga
avgift.*

Förmår ägaren visa, att varan mot hans förbud blifvit olagligen märkt, torde billigheten fordra, att han befrias från skyldigheten att gälda omförmälda avgift. Att, på sätt inom kommittén varit ifrågasatt, utsträcka detta undantag att afse hvarje fall, då bevisligen afsikt att vilseleda genom oriktig ursprungs-beteckning icke hos ägaren förelagat, har kommittén, med hänsyn till det sväfvande i ett sådant stadgande, funnit sig icke böra föreslå. Något verkligt behof af ett dylikt, mera omfattande undantag synes ej heller föreligga. På grund af det i förslaget upptagna stadgandet kan nämligen den, som hit importerar varor, genom fullständiga och tydliga instruktioner till den utländske leverantören försäkra sig om att icke drabbas af ifrågavarande påföljd. Sådana instruktioner, hvilka ej nödvändigtvis behöfva gifvas vid hvarje särskild beställning utan äfven kunna lämnas mera generellt, lära redan nu ej sällan förekomma. Någon afsevärd svårighet att bevisa, det nödiga instruktioner gifvits, torde i allmänhet icke vara att befara, åtminstone om desamma lämnats skriftligen.

Särskilda kostnader för det allmänna.

För utbekommande af varan åligger det slutligen ägaren att godtgöra de särskilda kostnader, hvilka i saken kunna för det allmänna hafva uppkommit för transport, vård och underhåll af varan samt för tillsyn vid den oriktiga ursprungs-beteckningens utplåning eller neutralisering.

Endast de särskilda kostnader, som i berörda hänseenden föranledts, skola af varuägaren ersättas. Således skall godtgörelse icke af honom utgå för tillsyn, hvarom nyss nämnts, såframt densamma utöfvats af tullpersonal under tjänstetid. Ej heller skola i något fall de af allmänna medel gäldade kostnader för andra ändamål än de uttryckligen angifna, t. ex. för kungörelse angående beslaget jämlikt 3 § eller för af generaltullstyrelsen föranstaltad särskild värdering af varan, ersättas af ägaren, utan har kommittén ansett dylika för ärendets behöriga handläggning och afgörande nödiga utgifter böra stanna å statsverket; genom den uti 15 § kronan tillerkända

andel i den enligt 7 § utgående afgift eller i försäljningssumman för förbruten vara kan dessutom statsverket komma i åtnjutande af visst, om än icke alltid fullständigt vederlag för samma kostnader.

Den ersättningsskyldighet, som åligger ägaren, skall i allmänhet fullgöras före varans utbekommande. Skulle emellertid kostnaderna ännu icke vara till siffran bestämda eller tvist uppstå i fråga om kostnadsbeloppet, synes den omständigheten ej böra utgöra hinder för ägaren att utfå varan mot ställande af nöjaktig säkerhet för kostnaderna. Enär dessa i regel torde uppgå till jämförelsevis ringa belopp, har kommittén funnit pröfningen af nämnda säkerhet kunna, utan några närmare föreskrifter angående säkerhetens beskaffenhet, öfverlämnas till vederbörande tullförvaltning. Tvist, hvarom nyss nämnts, må i vanlig ordning utföras vid domstol.

Det af generaltullstyrelsen jämlikt 8 § meddelade föreläggande skall upptaga allt hvad ägaren inom den af styrelsen föreskrifna tid har att iakttaga för att utfå varan. I föreläggandet skall således angifvas, huruvida den oriktiga ursprungsbezeichnungens skall utplånas, eller om den skall genom neutralisering oskadliggöras, samt i sistnämnda fall hvar å godset den neutraliserande beteckningen skall anbringas, på hvilket sätt, genom stämpling, etsning eller annan åtgärd, detta skall ske, och huru beteckningen i öfrigt skall vara beskaffad; alternativa föreskrifter i ena eller andra hänseendet kunna dock förekomma. Vidare skall föreläggandet innehålla uppgift om beloppet af den afgift, som det kan åligga varuägaren att erlägga, samt därjämte erinran om ägarens skyldighet att gälda eller ställa säkerhet för de kostnader, hvarom i 7 § förmäles; att redan i föreläggandet angifva beloppet af dessa kostnader torde icke vara möjligt, utan må ägaren därom framdeles inhämta upplysning hos den tullförvaltning, som har godset i förvar.

Föreläggandets innehåll.

Några närmare föreskrifter angående den utplåning eller neutralisering, hvarom finnes stadgadt i 2 § af gällande förordning, pläga domstolarna för närvarande ej meddela. Afgörandet därutinnan öfverlämnas nämligen helt och hållet åt vederbörande tullförvaltning. Emellertid har kommittén för vinnande af större garanti därför, att den oriktiga ursprungsbezeichnungens på ett tillfreds-

ställande sätt oskadliggöras, ansett dylika föreskrifter böra meddelas af generaltullstyrelsen. Då jämlikt 8 § i förslaget desamma skola lämnas i sammanhang med ärendets afgörande i öfrigt, torde ock större skyndsamhet i dettas behandling ernås, än om ifrågavarande pröfningsrätt skulle tillkomma tullförvaltningen med rätt för sakägare att mot dess beslut fullfölja talan hos styrelsen.

Fullgörande af föreläggandet.

Ställer sig varuägaren i allo generaltullstyrelsens laga-kraftvunna föreläggande till efterrättelse, äger han att omedelbart utfå varan. Någon pröfning af nämnda myndighet, huruvida föreläggandet behörigen fullgjorts, har kommittén ansett icke vara behöflig utan endast leda till onödig tidsutdräkt. Den i berörda hänseende erforderliga pröfning kan enligt kommitténs åsikt anförtros åt vederbörande tullförvaltning utan rätt för varuägarens motparter att öfverklaga dess åtgörande härutinnan. Något beslut af styrelsen utöfver det i 8 § omnämnda förutsättes således ej i detta fall. Emellertid bör tullförvaltningen lämpligen hos styrelsen anmäla, att föreläggandet fullgjorts och varan utlämnats.

Underlåtenhet att fullgöra föreläggandet.

Om ägaren däremot, vare sig afsiktligt eller oafsiktligt, helt underlåter att ställa sig föreläggandet till efterrättelse eller fullgör detsamma ofullständigt eller oriktigt, skall generaltullstyrelsen genom särskildt beslut förklara varan förbruten. Beslutet måste tydligen föregås af en anmälan antingen från tullförvaltningen eller någon af varuägarens motparter, att föreläggandet icke behörigen fullgjorts, eller ock från ägaren, att tullförvaltningen ej godkänt hvad han för fullgörande af föreläggandet åtgjort. Att tillfälle bör lämnas vederbörande att yttra sig öfver sådan anmälan, är uppenbart, likasom äfven att i detta fall generaltullstyrelsen skall ingå i pröfning, huruvida föreläggandet blifvit behörigen fullgjordt eller icke. Anser styrelsen, att så är händelsen, har varuägaren rätt att utfå sin vara; och är jämlikt 12 § 2 stycket klagan öfver ett dylikt beslut ej tillåten.

10 §.

Vittnesförhör vid domstol.

Då understundom kan befinnas önskvärdt att för vinnande af erforderlig upplysning höra någon såsom vittne i ärendet, har kommittén i denna paragraf föreslagit bestämmelser angående sådant förhørs hållande inför domstol.

Att generaltullstyrelsen af eget initiativ skulle finna nödigt förordna om vittnesförhör, torde visserligen endast undantagsvis komma att inträffa, men har kommittén i allt fall ansett lämpligt att medgifva styrelsen dylik rätt. Äfven när sakägare framställt begäran om vittnesförhör, bör det ankomma på styrelsen att afgöra, om sådant skall tillstädjas eller icke.

11 §.

Delgifning af besluten med varuägaren i den ordning, 3 § förutsätter i fråga om anmaning till ägaren att yttra sig i ärendet, har kommittén icke funnit erforderlig.

Delgifning af vissa generaltullstyrelsens beslut.

Öfriga sakägare skola, ehuru detta ej ansetts behöfva uttalas i förslaget, underrättas om besluten på sätt, som i allmänhet tillämpas vid delgifning af generaltullstyrelsens beslut med dess underordnade tjänstemän.

Då enligt kommitténs mening varuägaren bör erhålla styrelsens samtliga expeditioner i ärendet afgiftsfritt, torde däraf föranledas tillägg till gällande författningar angående expeditionslösen och stämpelafgift.

Rätt att erhålla generaltullstyrelsens expeditioner afgiftsfritt.

12 §.

Enligt 34 § i instruktionen för generaltullstyrelsen den 2 december 1910 må besvär öfver styrelsens beslut i allmänhet hos Konungen anföras innan klockan tolf å trettionde dagen, efter det klaganden erhållit del af beslutet. För vinnande af önskvärd skyndsamhet har kommittén i fråga om fullföljd af talan mot beslut, som styrelsen meddelar jämlikt 4, 5, 8 eller 9 § i förslaget, begränsat besvärstiden till tjugu dagar, räknade från beslutets dag. Enligt kommitténs uppfattning bör den sålunda föreslagna begränsningen ej möta afsevärda praktiska betänkligheter.

Besvär öfver generaltullstyrelsens beslut.

Såsom framgår af förslaget till lag om ändrad lydelse af 2 § i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt den 26 maj 1909, har kommittén ansett besvären böra tillhöra regeringsrättens upptagande och afgörande.

Rätt till särskild klagan öfver andra af generaltullstyrelsen i ärendet gifna beslut än de ofvan omnämnda, t. ex. i anledning af framställd begäran om vittnesförhör, har ansetts icke böra medgifvas.

Besvär öfver domstols beslut i sammanhang med vittnesförhör.

Om domstol i sammanhang med dylikt förhör meddelat beslut i fråga, som omnämnes i 16 kapitlet 10 § rättegångsbalken, må talan mot sådant beslut fullföljas i där föreskrifven ordning.

13 §.

Laga kraft åt generaltullstyrelsens beslut före besvärstidens utgång.

Stadgandet i denna paragraf afser att bereda möjlighet för varuägaren att, då generaltullstyrelsen icke förklarar varan förbruten, ej för densammas utbekommande nödgas afvakta utgången af den i 12 § föreskrifna besvärstid.

14 §.

Försäljning af förbruten vara m. m.

Bestämmelserna i förevarande paragraf motsvara med vissa afvikelser dels de i 170 § 1 och 3 mom. af gällande tullstadga meddelade och enligt 2 § i förordningen den 9 november 1888 jämväl för där afsedda fall tillämpliga stadganden, dels ock vissa bland föreskrifterna i andra stycket af sistnämnda paragraf.

Har varan förklarats förbruten på den grund, att den oriktiga ursprungsbeteckningen icke kan utplånas eller neutraliseras, utan att varan därigenom i sin helhet förstöres eller förlorar allt värde såsom handelsvara, skall enligt förslaget godset genom fullständig förstöring oskadliggöras.

Om däremot sådan utplåning eller neutralisering ansetts möjlig, men ägaren förverkat varan genom underlåtenhet att fullgöra hvad enligt 8 § honom förelagts, skall varan, sedan den oriktiga ursprungsbeteckningen genom det allmännas försorg utplånats eller neutraliserats, försäljas å offentlig auktion utan skyldighet för den, som härvid inropar varan, att erlægga å densamma eventuellt belöpande tull eller andra afgifter. I det beslut, hvarigenom varan förklaras förbruten, skola närmare föreskrifter lämnas angående utplåningen eller neutraliseringen. Därvid torde i allmänhet kunna hänvisas till innehållet i

det jämlikt 8 § ägaren gifna föreläggande, om ock understundom andra föreskrifter, än däri meddelats, kunna finnas påkallade. Då emellertid, såsom redan anmärkts i motiven till 5—9 §§, vid meddelandet af nyssnämnda föreläggande hänsyn icke må tagas därtill, om ett utplånande eller neutraliserande af den oriktiga beteckningen ur ekonomisk synpunkt skulle ställa sig ofördelaktigt, men denna omständighet däremot, sedan godset förverkats och det således är statens intresse som för frågans bedömande är afgörande, gifvetvis bör tagas i betraktande, har i förevarande paragraf stadgats, att, om dylik åtgärd icke lämpligen kan vidtagas, varan i sin helhet eller till den del, sådant nödigt är, skall förstöras. Såsom förut erinrats, har intill den 1 juli 1911 motsvarande bestämmelse i 2 § af gällande förordning endast i två fall vunnit tillämpning vid tullkonfiskationskontoret i Stockholm.

Då understundom dröjsmål med varans försäljning skulle kunna medföra afsevärd ekonomisk förlust, har i paragrafen intagits stadgande om rätt för generaltullstyrelsen eller regeringsrätten att i vissa fall, på därom af sakägare gjord framställning eller om eljest så pröfvas skäligt, förordna om varans försäljning utan afbidan på ärendets slutliga afgörande. Att äfven härvid genom det allmännas försorg utplåning eller neutralisering af den beteckning, som föranledt varans beslagttagande, skall ägarum, framgår af paragrafens ordalydelse. Uppenbarligen kan för ärendets fortsatta behandling försäljningen behöfva föregås dels af en närmare undersökning och beskrifning såväl af den beteckning, hvilken gifvit anledning till beslaget, som af varan i öfrigt, dels ock af nödig värdesättning å varan. På sätt 12 § utvisar, har särskild talan mot generaltullstyrelsens beslut, hvarigenom förordnats om dylik försäljning eller ock därom framställd begäran lämnats utan bifall, ansetts icke böra vara tillåten. För öfrigt torde meningsskiljaktighet om lämpligheten af förtida försäljning endast i undantagsfall komma att yppas. Har sådan försäljning skett, måste gifvetvis hänsyn därtill tagas vid meddelande af beslut, som i 4, 8 och 9 §§ omförmålas. Finnes sålunda beslaget hafva blifvit utan laga skäl verkställdt, skall varuägaren berättigas att utfå hela köpeskillingen för varan. Pröfvas däremot beslaget hafva varit lagligen grundadt, skall föreläggande meddelas ägaren att

utgifva i 7 § föreskrifven afgift, där sådan skall utgå, äfvensom eventuellt gälda eller ställa säkerhet för i samma paragraf omförmälda kostnader för varans transporterande, vård och underhåll, mot rätt för ägaren att utfä köpeskillingen efter afdrag, i likhet med hvad i 15 § för där afsedt fall stadgas, af kostnaderna för försäljningen samt för den oriktiga beteckningens utplåning eller neutralisering eller för varans partiella förstörande jämlikt 14 § sista stycket. Fullgör ägaren ej detta föreläggande, skall köpeskillingen förklarad förverkad och densamma fördelas enligt de i 15 § angifna grunder.

Sammanträffande af bestämmelserna i denna och i andra författningar.

Skulle det fall inträffa, att vid olofflig införsel af tullpliktigt gods eller försök till sådant brott godset finnes vara försedt med oriktig ursprungsbeteckning, torde det ankomma å den domstol, på hvars handläggning målet angående förbrytelse mot tullstadgan beror, att i enlighet med bestämmelserna i denna paragraf förordna om utplåning eller neutralisering af ursprungsbeteckningen före godsets försäljning eller eventuellt om godsets förstörande. Varder emellertid åtalet för brott emot tullstadgan ogilladt, bör målet, i hvad den oriktiga ursprungsbeteckningen angår, af domstolen hänskjutas till generaltullstyrelsens pröfning. Äfven andra, liknande fall af sammanträffande mellan bestämmelserna i nu förevarande lag och i andra författningar kunna förekomma. Uttryckliga föreskrifter beträffande dylika, helt visst sällsynta undantagsfall har kommittén icke ansett erforderliga.

15 §.

Fördelning af enligt 7 § utgående afgift samt af försäljningssumman för förbruten vara m. m.

Enligt 2 § af nuvarande förordning i ämnet, jämförd med 169 § tullstadgan, skall af behållna försäljningssumman för vara, som på grund af densamma åsatt oriktig ursprungsbeteckning dömts förbruten, beslagaren undfå tre fjärdedelar och återstoden tillfalla kronan, därvid jämlikt 138 § tullstadgan såsom beslagare skall anses den, genom hvilkens angifning eller åtgärd förseelsen upptäckts. Hvad sålunda finnes föreskrifvet torde fortfarande böra gälla samt äfven vinna tillämpning i fråga om den i 7 § af förslaget stadgade afgift. Dock har det icke syntts kommittén lämpligt att upptaga sistnämnda i tullstadgan gifna bestämmelse, utan har kommittén funnit

den, som verkställt beslaget, alltid böra anses såsom beslagare. Därjämte har kommittén föreskrifvit, att från försäljningssumman skola före densammas fördelning dragas de i 7 § omnämnda kostnader för transport, vård och underhåll af varan äfvensom kostnaderna för försäljningen af densamma samt för utplånandet eller neutraliserandet af den oriktiga ursprungsbeteckningen eller för varans partiella förstörande enligt sista stycket i 14 §. Öfriga till äfventyrs uppkomna kostnader för det allmänna hafva jämväl för detta fall ansetts böra stanna å statsverket, i likhet med hvad förhållandet är, om varuägaren fullgör honom enligt 8 § meddeladt föreläggande. Bestämmelserna i sista stycket af förevarande paragraf, hvilka delvis återfinnas i 2 § af gällande förordning, hänföra sig till såväl första som sista stycket i 14 § af förslaget.

16 §.

Denna paragraf motsvarar med en redaktionell ändring 4 § uti nuvarande författning i ämnet. *Emballage.*

Utländska ursprungsbeteckningar.

17 §.

Förevarande paragraf har affattats i enlighet med den tolkning, som kommittén i den allmänna motiveringen gifvit de olika artiklarna i Madridkonventionen.

Öfverensstämelse med Madridkonventionen.

Beträffande tillämpligheten å utländska beteckningar af stadgandet i tredje stycket af 1 § är att märka, att utländska ord och i viss mån äfven afbildningar med utländska motiv å varor, som importeras hit till riket, gifvetvis oftare äro att anse såsom ursprungsbeteckningar än svenska ord eller afbildningar med svenska motiv. För anbringande af dessa senare beteckningar kan nämligen, såsom förut framhållits, en fullt berättigad anledning föreligga i den omständigheten, att varorna i fråga skola hållas till salu och komma till användning i Sverige. Däremot lärer endast mera undantagsvis något berättigadt intresse kunna åberopas för att t. ex. förse varor af engelskt ursprung, hvilka äro ämnade för den svenska marknaden,

Utländska ord och afbildningar med utländska motiv.

med ord på franska språket; i fråga om afbildningar med franska motiv kan ett sådant intresse något oftare vara för handen.

*Beslag efter
angivelse.*

Angivelse, hvarom i denna paragraf förmåles, och som uppenbarligen jämväl kan ifrågakomma vid obehörigt användande af svenska ursprungs-beteckningar, torde af lätt förklarliga skäl i allmänhet icke kunna förekomma första gången, som en viss importör gör sig skyldig till öfverträdelse af lagen. Har han däremot en gång begått sådan förseelse och detta blifvit känt, kan angivelse lättare komma i fråga vid förnyad lagöfverträdelse. Någon särskild angivelse för hvarje gång, öfverträdelse sker, synes icke böra fordras, utan torde äfven en mera generell angivelse kunna godtagas. Angivelse medför ej ovillkorlig skyldighet för tullpersonalen att verkställa beslag, utan äger tullpersonalen pröfva, huruvida angivelsen kan anses befogad eller icke. Rätt för angifvaren att, om beslag ej kommer till stånd, häröfver anföra besvär har kommittén icke ansett böra medgifvas, i synnerhet som en dylik rätt skulle förutsätta, att varan interimistiskt toges i beslag. Af 3, 10 och 12 §§ framgår, att angifvaren, om beslag sker, ej ovillkorligen skall erhålla särskildt tillfälle att yttra sig i ärendet, ehuru visserligen generaltullstyrelsen, om skäl föreligger, äger därom förordna, äfvensom att han icke äger öfverklaga styrelsens beslut i ärendet eller i öfrigt anses som sakägare. På sätt 15 § utvisar, erhåller angifvaren ej heller någon andel i den afgift, som varuägaren enligt 7 § kan hafva att erlægga, eller i försäljningssumman för förbruten vara.

*Beslag utan
angivelse.*

Ehuru endast i undantagsfall torde kunna inträffa, att det för tullpersonalen är uppenbart, att oriktig ursprungs-beteckning föreligger, har det emellertid ansetts lämpligt att bereda möjlighet för tullpersonalen att i sådana fall ingripa utan angivelse. Att stadgandet härom af tullpersonalen måste tillämpas med stor försiktighet och urskiljning, är tydligt. Så t. ex. får den omständigheten, att en från Tyskland ankommande vara är försedd med beteckning, som uppenbart angifver franskt ursprung för varan, ej i och för sig föranleda beslag, då nämligen varan gifvetvis kan härstamma från Frankrike, ehuru den hit importerats öfver Tyskland.

Enligt hvad förut angifvits, har paragrafen tillkommit för att möjliggöra Sveriges anslutning till Madridkonventionen. Något hinder för att jämlikt de i paragrafen fastställda grunder träffa separataftal med någon af konventionsstaterna eller med annan stat föreligger emellertid tydligen icke.

*Möjligheten
af separataftal.*

Däremot äger Konungen enligt förslaget icke att efter andra grunder än de angifna med främmande stat sluta aftal i ämnet. Visserligen är det sant, att en del stater, på hvilka vi drifva en icke obetydlig exporthandel, exempelvis Tyskland, väl visat sig benägna att verka för undertryckande af missbruk på ifrågavarande område, men dock ej ansett sig kunna godkänna de i Madridkonventionen härutinnan fastställda regler, och att det ur denna synpunkt kunde vara önskvärdt, om åt Konungen lämnades ett allmänt bemyndigande att under förutsättning af ömsesidighet ingå dylika aftal. Emellertid har kommittén ansett sig icke böra förorda en sådan lagstiftning. Skulle det i något fall visa sig möjligt och lämpligt att enligt andra grunder än de i paragrafen upptagna med främmande stat träffa öfverenskommelse i ämnet, torde denna fråga lämpligen böra få bero på gemensamt afgörande af Konung och Riksdag. Ett sådant allmänt bemyndigande, som ofvan nämnts, förekommer ej heller i motsvarande fall uti gällande författningar till skydd för den industriella, litterära och konstnärliga äganderätten.

18 och 19 §§.

Äfven för det fall, att vara tagits i beslag, innan lagen trädit i kraft, skola de nya bestämmelserna vinna tillämpning, såframt ej målet redan före nämnda tidpunkt anhängiggjorts vid domstol eller enligt 3 § i nu gällande förordning dit hänskjutits.

*Öfvergångs-
bestämmelser.*

Förslag

till

Lag angående ersättning i vissa fall af allmänna medel till vittnen i ärende, som afses uti gällande lag angående förbud mot införsel till riket af varor med oriktig ursprungsbeteckning.

Att i fall, som angifvas i förevarande förslag, ersättning till åberopadt vittne bör i första hand utgå af allmänna medel, synes kommittén icke vara tvifvel underkastadt.

Hvem som slutligen skall vidkännas sålunda uppkommen kostnad, kan däremot vara föremål för olika meningar. Då emellertid, på sätt 7 § i förslaget till lag angående förbud mot införsel till riket af varor med oriktig ursprungsbeteckning samt motiven till samma paragraf utvisa, varuägaren icke för något fall ansetts skyldig att godtgöra andra för det allmänna uppkomna kostnader i ärendet än de uti sagda paragraf omförmälda, bör enligt kommitténs uppfattning hvad i lagen angående ersättning af allmänna medel till vittnen i brottmål den 4 juni 1886 stadgas rörande skyldighet för part att till statsverket återgälda enligt nämnda lag förskjuten vittnesersättning icke här erhålla motsvarande tillämpning å varuägaren. Ej heller torde någon af öfriga sakägare böra kunna förpliktas att godtgöra statsverket af allmänna medel utdömd ersättning, då nämligen generaltullstyrelsen eller regeringsrätten har att i hvarje förekommande fall på förhand pröfva, huruvida vittnesförhör skall medgifvas, och ej må därom förordna, om beslaget tydligen är utan laga skäl verkställdt. Kommittén har därför föreslagit, att sådan kostnad alltid skall stanna å statsverket.

Förslag

till

Lag angående ändrad lydelse af 2 § i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt den 26 maj 1909.

Någon närmare motivering till detta förslag torde icke erfordras. Att, om detsamma upphöjes till lag, regeringsrättens arbetsbörda skulle afsevärdt ökas, lär ej vara att befara, särskildt som i anledning af bestämmelsen i 1 § 3 stycket af förslaget till ny författning angående förbud mot införsel till riket af varor med oriktig ursprungsbeteckning antalet mera tvistiga beslag helt visst kommer att högst väsentligt minskas samt, om verkställdt beslag fastställles, varuägaren på grund af den i allmänhet föreslagna lindrigare påföljden för öfverträdelse af förbudet och angelägenheten för ägaren att skyndsamt utfå varan sannolikt endast ganska sällan kommer att draga saken, äfven om densamma kan anses tvistig, under regeringsrättens pröfning.

Förslag

till

Kungörelse angående ändrad lydelse af 1 § i förordningen om frihamn den 15 november 1907.

Af bestämmelserna i 16 § af förordningen om frihamn synes framgå, att vid införsel af gods i frihamn detsamma ej må undersökas för utrönande däraf, huruvida godset är försedt med oriktig ursprungsbeteckning. Sådant gods torde därför, i likhet med hvad som måste anses gälla i fråga om gods, hvilket intages å transitouplag eller omedelbart transitoförsändes, icke kunna tagas i beslag på grund af oriktig ursprungsbeteckning, förrän detsamma angifves till tullbehandling för inhemsk förbrukning eller öfverföres till nederlag eller obehörigen utan tullangifning afföres från frihamnen. Med hänsyn till den i 1 § af förordningen gifna bestämmelse om, i hvilka afseenden frihamn skall anses såsom utrikes ort, framgår emellertid icke oförtydligt af förordningen, att denna bör så förstås, som nyss angifvits, och har kommittén i anledning häraf funnit sig böra föreslå, att i förordningen bestämdt uttalas, att frihamn, äfven såvidt rör tillämpningen af gällande bestämmelser angående förbud mot införsel till riket af varor med oriktig ursprungsbeteckning, är att anse som utländsk ort.

RESERVATIONER.

*Särskildt yttrande af kommitténs ordförande, med hvilken
herrar Brundin, Edberg och Söderblom instämt.*

Kommittén har icke bland exemplen å ursprungsbeteckningar i andra stycket af 1 § upptagit svensk näringsidkares varumärke, och har kommittén till en början såsom skäl härför anført, att ett sådant märke i regel icke torde vara känt af den köpande allmänheten såsom tillhörande en svensk näringsidkare och i allmänhet ej heller eljest, särskildt om det utgjordes af ett rent figurmärke, torde vara ägnadt att framkalla föreställningen om svenskt ursprung för den vara, å hvilken det funnes anbragt. Kommittén har därför ansett riktigast att bland exemplen, hvilka borde angifva endast de viktigare och mera vanliga fallen, icke omnämna varumärke.

Delvis kan jag instämma i hvad kommittén sålunda anført. Ett varumärke, som tillhör en näringsidkare, den där uteslutande drifver handel, gifver, särskildt om det utgöres af ett rent figurmärke, i allmänhet icke den vara, å hvilken märket är anbragt, sken af att vara af svenskt ursprung. Den del af den köpande allmänheten, som känner till handlanden i fråga, som således vet, att han icke idkar någon fabrikation, kan icke, äfven om den känner till hans varumärke, af detsammas förekomst å en vara vilseledas att tro, att varan är svensk; och hvad den del af allmänheten angår, som icke känner till näringsidkaren i fråga, som således icke vet, huruvida han enbart drifver handel eller om han jämväl idkar fabrikation, lärer såsom regel kunna sägas, att samma allmänhet icke heller känner till hans varumärke, hvarför någon fara för denna allmänhets vilseledande genom märkets användande näppe-ligen kan anses föreligga.

Annorlunda synes mig dock förhållandet vara, då det blir fråga om fabriksmärken. För den allmänhet, som känner till en fabrikant och hans verksamhet, är nog icke sällan äfven hans varumärke bekant; och att

detta märke, anbragt å utländska varor, är, åtminstone då dessa varor äro af samma slag som de, hvilka utgöra föremål för nyssnämnde näringsidkares fabrikation, ägnadt att vilseleda omförmälda allmänhet beträffande varornas ursprung, anser jag uppenbart.

De fall, då ett varumärke sålunda kan vara ägnadt att framkalla föreställningen om svenskt ursprung för den vara, å hvilken det finnes anbragt, anser jag icke heller kunna betecknas såsom särskildt sällsynta. Det är nämligen enligt min mening i detta hänseende icke erforderligt, att märket skall vara mera allmänt känt såsom ett fabriksmärke; äfven ett märke, som tillhör en näringsidkare, hvilken drifver en mindre omfattande fabrikation, kan hafva nyssnämnda karaktär för den näringsidkarens kundkrets, låt vara att denna är jämförelsevis fåtalig.

Icke heller kommitténs pluralitet har den uppfattning, att ett varumärke aldrig skulle kunna anses såsom ursprungsbeteckning. Så kan t. ex., yttrar kommittén, ett känt svenskt fabriksmärke, anbragt å utländska varor af det slag, för hvilket märket här användes, utgöra en oriktig ursprungsbeteckning, men anser kommittén sannolikheten af missbruk uti ifrågavarande hänseende ringa. Huru pass stor denna sannolikhet är, synes mig nog icke så lätt att afgöra. Det är ett beklagligt faktum, att illojala företeelser inom näringsverksamheten i vårt land äro långt ifrån sällsynta; och jag håller det ingalunda för oantagligt, att i vissa fall en fabriksidkare skall finna med sin fördel förenligt att utgifva utländska varor såsom eget fabrikat. Men äfven om jag utgår från den förutsättningen, att dessa fall blifva mycket sällsynta, kan jag icke inse vikten af att så strängt hålla på den principen att bland exemplen endast upptaga de mera vanliga fallen; och jag kan så mycket mindre medgifva riktigheten af denna princip, då det är fråga om varumärken, som dessa, i den mån de tillhöra fabriksidkare, på samma gång de äro eller åtminstone af allmänheten uppfattas såsom typiska ursprungsbeteckningar, äro i så hög grad närbesläktade med andra i paragrafen upptagna exempel, såsom namn å näringsidkare inom Sverige och sådan näringsidkares firma.

Visserligen är i nu gällande förordning varumärke icke särskildt nämndt; men i det utkast till dylik för-

ordning, som på sin tid uppgjordes af dåvarande chefen för Kungl. patentbyrån, berördes äfven varumärken, och synas mig förhållandena nu, då användandet af varumärken är så betydligt mycket mera omfattande än vid tiden för nämnda förordnings tillkomst, än mera påkalla ett särskildt omnämnande af dessa beteckningar. Kommittén har erinrat därom, att såvidt kommittén kunnat utröna hittills knappast något fall förekommit, då en vara enligt nu gällande förordning dömts förbruten allenast på den grund, att svenskt varumärke varit åsatt densamma, och har kommittén af denna omständighet och då några klagomål öfver en sådan tillämpning af författningen ej framställts af de korporationer, som yttrat sig i ärendet, dragit den slutsatsen, att ett omnämnande af varumärke icke vore af något praktiskt behof påkalladt. Erkännas må, att frånvaron af klagomål i berörda riktning tyder på, att några missbruk af varumärken uti ifrågavarande hänseende icke förekommit; något bevis därför torde detta förhållande dock icke innebära. Det lär icke vara utslutet, att den omständigheten, att varumärke icke särskildt varit nämnt i den nuvarande förordningen, åtminstone bidragit till omfördälda praxis; och då nu, såsom jämväl kommitténs pluralitet anser, ett varumärke i och för sig kan vara en sådan oriktig ursprungsbeteckning, som i 1 § afses, synes mig äfven ur denna synpunkt varumärkes upptagande bland exemplen vara lämpligt.

Den enda olägenhet, som kommittén anfört såsom förenad med upptagande af varumärke bland exemplen, är, att en möjlig transitohandel med utländska varor skulle försvåras genom en bestämmelse, som lätt kunde föranleda den tolkning, att det i allmänhet ålåge den svenske köpmannen att, om en utländsk vara vore försedd med hans varumärke, låta detta åtföljas af en beteckning, som för den utländske afnämaren angäfve, att varan icke vore af svenskt ursprung. Hvad kommittén sålunda anfört kan jag icke tillmäta någon större betydelse. Snarare synes mig frånvaron bland de i lagen uppräknade exemplen af en så allmänt brukad och med öfriga exempel närbesläktad beteckning som ett varumärke kunna leda till den tolkning, att varumärken aldrig kunna falla under lagens bestämmelser; och detta anser jag betänkligare.

På grund af hvad jag sålunda anfört är jag så till

vida skiljaktig från kommitténs förslag till § 1, att jag anser denna paragrafs andra stycke böra erhålla följande lydelse:

»Såsom ursprungsbeteckning, hvarom ofvan sägs, kan exempelvis anses namn å ort, fastighet, industriell anläggning eller näringsidkare inom Sverige eller sådan näringsidkares firma eller varumärke.»

Nu torde det i flertalet fall icke vara möjligt för tullpersonalen att utan vidare veta, huruvida ett å en vara förekommande märke är en svensk näringsidkares varumärke eller huruvida ett sådant märke tillhör en fabrikant eller en handlande. Att tullpersonalen skulle i hvarje fall, då en vara med ett åsatt märke ankom från utrikes ort, ingå i en ofta synnerligen tidsödande undersökning angående detta märkes art, synes mig icke kunna ifrågasättas. Är det för tullpersonalen uppenbart, att ett märke, anbragt å en utländsk vara, som hit införes, är ett sådant varumärke, som gifver varan sken af att vara tillverkad i Sverige, bör varan tagas i beslag. Detta torde emellertid endast i undantagsfall vara förhållandet; och anser jag, att i öfriga fall förekomsten af ett varumärke å en dylik vara bör föranleda beslag endast efter angivelse. Rätt till angivelse uti ifrågavarande ärenden är icke någon nyhet; en dylik rätt finnes otvifvelaktigt, såsom kommittén jämväl framhållit, redan nu. Likasom kommittén i fråga om utländska ursprungsbeteckningar ansett en hvar böra vara berättigad att angifva, finner jag icke heller i detta fall någon anledning att inskränka angifvelserätten till vissa personer. I öfrigt vill jag, beträffande denna rätt, hänvisa till hvad kommittén i motiven till 17 § i motsvarande fall anført.

Bestämmelser uti ifrågavarande hänseende anser jag böra upptagas i 2 § såsom ett undantag från den i första stycket af samma paragraf uttalade regeln, att om till riket ankommer vara, som jämlikt 1 § ej må hit införas, varan skall vid införseln tagas i beslag af tullpersonalen; och håller jag före, att sådana bestämmelser äro af stor betydelse, då eljest och utan några som helst direktiv uti ifrågavarande hänseende en betänklig osäkerhet synes mig kunna befaras vid lagens tillämpning i fråga om varumärken. Jag vill slutligen tillägga, att berörda

undantagsbestämmelser endast skola gälla, då det är ett varumärke såsom sådant, hvilket skall föranleda beslaget. Förekomma i ett varumärke ord eller beteckningar, hvilka i och för sig enligt andra bestämmelser i 1 § böra hafva ett beslag till följd, har tullpersonalen att ex officio verkställa beslaget.

Enligt min mening bör alltså efter första stycket af 2 § i kommitténs förslag införas följande stadgande:

»Förekomsten å gods af varumärke må föranleda beslag endast efter angivelse, eller om tullpersonalen eljest finner uppenbart, att märket jämlikt 1 § innebär oriktig ursprungsbeteckning.»

Särskildt yttrande af herr Rahm.

I andra stycket af kommitténs förslag till 1 § hafva några fall uppräknats, då svensk ursprungsbeteckning kan anses vara för handen. De uppräknade beteckningarna äro icke uttömmande utan endast afsedda att tjäna såsom exempel, men å andra sidan gifva icke ens dessa beteckningar alltid varan, hvarå de finnas anbragta, sken af att vara tillverkad i Sverige. Deras värde såsom vägledande exempel för tillämpningen af det allmänna stadgandet i paragrafens första stycke synes mig vid sådant förhållande ganska tvifvelaktigt, och det torde kunna ifrågasättas, huruvida icke hela andra stycket lämpligen borde utgå, såsom obehöfligt och måhända missledande.

Därest emellertid andra stycket skall bibehållas, anser jag, i likhet med ordföranden, att äfven varumärken böra uppräknas bland exemplen och på de af honom anförda skäl; dock att jag anser, att skillnad mellan handelsmärken och fabriksmärken icke kan eller bör göras. Det torde numera icke förekomma ofta, att en näringsidkare af någon betydighet är så uteslutande handlande, att han icke idkar någon om ock relativt ringa fabrikation eller under sitt varumärke försäljer för sin räkning tillverkade varor. Och om några sådana fall skulle för tillfället förekomma, kan ändring när som helst inträffa. För den ifrågakommande, köpande allmänheten blir det, enligt mitt förmenande, ofta icke möjligt att afgöra, huruvida man hos en handlande bekommer en hos honom endast saluhållen eller för hans räkning eller af honom själf tillverkad vara, liksom det omvänt torde inträffa, att i en fabriksbod tillhandahållas eller af en fabrikant utbjudas från annat håll inköpta varor.

Ehuru jag sålunda anser, att bland exemplen i andra stycket af 1 § äfven varumärken böra upptagas, finner jag dock icke det vara lämpligt eller behöfligt, att ett tillägg göres till förslaget 2 §, hvarigenom de vid tullbehandlingen försättas i annan ställning än öfriga i 1 §

uppräknade beteckningar. Det synes mig i sådant fall kunna befaras, att hvad som vinnes genom varumärkenas upptagande bland exemplen skulle genom ett dylikt tilllägg äfventyras. För min del anser jag, att tullpersonalen bör vid tullbehandlingen ägna varumärkena motsvarande uppmärksamhet som åt öfriga beteckningar, hvilka kunna anses angifva ursprunget. Däraf lärer icke behöfva följa, att tullpersonalen skall i hvarje fall, då ett varumärke förekommer, anses skyldig att företaga särskilda efterforskningar i register eller på annat sätt för att utröna, huruvida oriktig ursprungsbeteckning möjligen föreligger, utan endast när varumärket ger anledning därtill eller förefaller misstänkt, äfven om dess ställning icke skulle vara uppenbar. Någon olöslig eller alltför betungande uppgift tror jag icke blir på detta sätt tullpersonalen förelagd. Äfven kommittén framhåller i motiven till 1 §, att af den omständigheten, att varumärke ej upptagits bland exemplen, gifvetvis icke finge dragas den slutsatsen, att ett varumärke aldrig skulle kunna anses såsom ursprungsbeteckning. Häraf följer, såvidt jag kan finna, att, jämväl enligt pluralitetens ståndpunkt, det tillkommer tullpersonalen att vid tullbehandlingen af inkommande varor tillbörligt beakta å dem förekommande varumärken. Om det för öfrigt å större importplatser måhända ställer sig svårare att afgöra ett varumärkes betydelse såsom ursprungsbeteckning, torde däremot vid andra platser tullpersonalen kunna antagas besitta eller lätt förvärfva tillräcklig kännedom om där i allmänhet förekommande näringsidkares varumärken.

Om skyddet för svenska ursprungsbeteckningar skall för vår industri och handel komma till full och verklig nytta, är det säkerligen icke tillräckligt, att det blir gällande allenast inom landet. Kommittén har också tänkt sig, att Sverige kunde komma att biträda den så kallade Madridkonventionen om undertryckande af oriktiga ursprungsbeteckningar, och i förslagets 17 § har intagits ett stadgande, som gifver åt Konungen härför erforderligt bemyndigande, hvilket är i kommittéförslaget anpassadt efter Madridkonventionens bestämmelser.

Nu är emellertid förhållandet, att nyssnämnda konvention hittills blifvit biträdd af endast några bland de stater, hvilka anslutit sig till den så kallade patentunionen. Flera stater, hvilka för vår export torde vara af mycket stor betydelse, stå ännu utanför konventionen, och ovisst torde vara, huruvida och när de ämna biträda densamma. Däribland må nämnas: Tyskland, Norge, Danmark, Österrike-Ungern, Japan m. fl. Vidare finnas för vår export viktiga stater, såsom Ryssland med Finland, Argentina m. fl., hvilka icke ens tillhöra patentunionen och således ej heller, så länge detta är förhållandet, kunna biträda Madridkonventionen.

För att åt svenska ursprungs-beteckningar förvärfva möjlighet till skydd i dessa stater lärer ingen annan utväg stå öppen än att med dem avsluta särskilda öfverenskommelser. Det är dock möjligt, att de icke äro villiga att ingå aftal på just de bestämmelser, hvilka innehållas i Madridkonventionen och som fått sitt motsvarande uttryck i den föreslagna 17 §, och detta synes desto mer kunna befaras, som befogade invändningar utan tvifvel kunna framställas mot Madridkonventionens nuvarande innehåll. Lagändring, måhända upprepade gånger, måste i sådant fall ske för att åt Konungen gifva det nya bemyndigande, som kan komma att krävas, hvarigenom eventuella aftal uppenbarligen försvåras och fördröjas till skada för den svenska handeln och industrien.

Ett mer allmänt bemyndigande för Konungen än det af kommittén i 17 § föreslagna synes mig därför vara att föredraga, exempelvis af följande innehåll:

17 §.

Efter aftal med främmande stat må Konungen under förutsättning af ömsesidighet förordna, att här ofvan gifna stadganden, med de särskilda ändringar och tillägg, som pröfvas nödiga, skola äga motsvarande tillämpning i fråga om vara, som från utrikes ort hit ankommer och är försedd med beteckning, som oriktigt gifver varan sken af att hafva frambragts eller tillverkats i den främmande staten eller å någon inom denna belägen ort.

Kommittén har ansett sig icke böra förorda ett lagstadgande af detta allmänna innehåll samt därvid påpekat, att ett dylikt bemyndigande ej heller i motsvarande fall förekomme i gällande författningar till skydd för den industriella, litterära och konstnärliga äganderätten.

Det må vara riktigt, att den af mig föreslagna formuleringen af 17 § innebär en afvikelse från den princip, som hittills iakttagits i de nämnda författningarna. Men detta förhållande anser jag, för min del, icke utgöra skäl till att alltjämt kvarstå på en ståndpunkt, hvilken, så vidt jag kunnat finna, utan motsvarande praktiskt gagn ofta visat sig föranleda svårighet och fördröja internationella öfverenskommelser åtminstone på det industriella rättsskyddets område. Den svenska patentförordningens 25 §:s historia, bland annat, synes mig i detta afseende erbjuda ett ganska belysande exempel.

REDOGÖRELSE

FÖR

**DET VIKTIGASTE AF UTLÄNSK LAGSTIFTNING ANGÅ-
ENDE FÖRBUD MOT IMPORT AF VAROR MED ORIKTIG
URSPRUNGSBETECKNING ÄFVEN SOM VISSA INTERNA-
TIONELLA ÖFVERENSKOMMELSER I SAMMA ÄMNE.**

Inledande anmärkningar.

I ett flertal länder, såsom Danmark, England, Frankrike, Italien, Nederländerna, Norge, Portugal, Schweiz, Spanien och Tyskland, finnas, i motsats till hos oss, lagbestämmelser, innefattande förbud mot *saluhållande* af varor med oriktiga ursprungsbeteckningar samt i en del af nämnda länder äfven mot *åsättande* af sådana beteckningar å handelsvaror.

Dessa bestämmelser äro i flera afseenden af väsentligen olika innebörd i de olika länderna.

Sålunda förbjuda några lagstiftningar endast användandet af oriktiga inhemska ursprungsbeteckningar, andra lagstiftningar åter jämväl begagnandet af oriktiga utländska ursprungsbeteckningar.

Inom vissa länder, t. ex. Schweiz, betraktas såsom oriktig ursprungsbeteckning endast en beteckning, som oriktigt angifver en vara härstamma från en stad, en ort, en trakt eller ett land, som vunnit anseende för producerandet af detta slags varor, under det att i andra länder såsom oriktig ursprungsbeteckning anses en beteckning, som i allmänhet angifver en vara härstamma från annan plats än den, hvarifrån den verkligen leder sitt ursprung.

I Tyskland betraktas såsom ursprungsbeteckningar allenast statsvapen samt orters eller större eller mindre sambällens namn eller vapen, under det att i England begreppet ursprungsbeteckning i allmänhet omfattar hvarje direkt eller indirekt beskrifning, uppgift eller annan hänvisning å den ort eller det land, där en vara tillverkats eller frambragts.

Enligt vissa lagstiftningar fordras för tillämpligheten af desamma afsikt att vilseleda, enligt andra icke.

Påföljden för öfverträdelse af förbudet är olika i de skilda lagstiftningarna (straff, skadeståndsskyldighet, förlust af varan, den oriktiga ursprungs-beteckningens utplånande eller oskadliggörande genom neutraliserande tillägg).

Äfven i processuellt hänseende afvika helt naturligt de olika ländernas lagstiftningar väsentligt från hvarandra.

Bestämmelser af det slag, hvarom här ofvan förmäles, återfinnas jämväl i Madridkonventionen af år 1891 och konventionen mellan Frankrike och Rumänien af år 1895 (se nedan sid. 113 och 114).

Emellertid afser denna redogörelse ej dylika föreskrifter utan endast bestämmelser, innefattande förbud mot *import* af varor med oriktig ursprungs-beteckning. Ett påpekande af förstnämnda stadganden har dock ansetts här vara på sin plats.

Vidare må anmärkas, hurusom i en del främmande lagstiftningar återfinnas bestämmelser, enligt hvilka innehafvaren af en firma eller ett varumärke kan icke blott, såsom hos oss, beifra ett olofligt *anbringande* å handelsvaror af hans firma eller varumärke och *saluhållande* af sålunda märkta varor, utan äfven påfordra, att, om handelsvaror ankomma till landet, försedda med hans olofligen anbragta firma eller varumärke, desamma *vid införseln* skola tagas i beslag.

Så stadgas t. ex. i tyska varumärkeslagen, att utländska varor, hvilka obehörigen äro försedda med en tysk firma- och ortsbeteckning eller med ett i varumärkesregistret intaget varumärke, skola vid deras införsel till Tyskland för import eller transitofart på yrkande af den förorättade och mot ställande af borgen beslagtagas och konfiskeras.

Jämväl i Pariskonventionen af år 1883 förekommer en bestämmelse af liknande innehåll.

Där stadgas nämligen i art. 9, att varor, å hvilka olofligen finnes anbragt ett fabriks- eller handelsmärke eller en firma, kunna tagas i beslag vid införsel i sådana till konventionen anslutna stater, i hvilka ifrågavarande märke eller firma äger rätt till laga skydd. Beslaget sker på begäran antingen af offentlig myndighet eller af

enskild målsägande och i enlighet med vederbörande stats inhemska lagstiftning. I stater, hvilkas lagstiftning icke medgifver beslag vid införsel, må sådant beslag ersättas med införselbud. Myndigheterna skola icke vara skyldiga att verkställa beslag å transitogods.

Hvad sålunda i särskilda länders lagstiftningar och i Pariskonventionen stadgas afser emellertid icke att förhindra användandet af oriktiga ursprungsbeteckningar, ehuru visserligen stadgandena i viss mån kunna tjäna därtill, utan äro ifrågavarande bestämmelser tillkomna för att skydda innehafvaren af ett varumärke eller en firma mot olofligt användande af märket eller firman. Att ej önskan att förekomma begagnandet af oriktiga ursprungsbeteckningar här varit afgörande, framgår särskildt däraf, att, om varumärket eller firmanamnet användes af innehafvaren själf eller af annan med hans begifvande, stadgandena icke äro tillämpliga.

Rörande det ämne, som utgör det egentliga föremålet för denna redogörelse, nämligen utländska lagbestämmelser och internationella öfverenskommelser angående förbud mot import af varor med oriktig ursprungsbeteckning, är hufvudsakligen följande att anmärka.

Lagstiftning.

England.

Lagen angående varubeteckningar («Merchandise Marks Act») den 23 augusti 1887 stadgar i sect. 16 bland annat följande:

Varor, hvilka själfva eller hvilkas emballage äro försedda med en falsk handelsbeteckning, äfvensom varor af utländsk tillverkning, som bära ett namn eller varumärke, hvilket är eller kan antagas vara namnet på eller ett varumärke tillhörande någon fabrikant, engrossist eller minuthandlare i England, utan att ifrågavarande namn eller varumärke åtföljes af en bestämd uppgift om det land, där varorna tillverkats eller frambragts, må ej införas till England.

(Enligt sect. 3 förstås med »varor» allt, som är föremål för handel, tillverkning eller omsättning; ordet »handelsbeteckning» afser, såvidt nu är i fråga, hvarje direkt eller indirekt beskrifning, uppgift eller annan hänvisning å den ort eller det land, där varorna tillverkats eller frambragts; och under ordet »namn» inbegripes äfven hvarje förkortning af ett namn.)

Då å varor förekommer ett namn, som är identiskt med eller en efterbildning af namnet å en ort i England, skall det åsatta namnet, såvida det icke åtföljes af namnet å det land, i hvilket den främmande ursprungsorten är belägen, betraktas så, som vore det namnet å en ort i England.

Sect. 18 i samma lag innehåller nedanstående bestämmelser:

Om *vid lagens antagande* en handelsbeteckning lagligen och allmänligen begagnas å varor af ett visst slag eller tillverkade efter en viss metod för att angifva detta särskilda varuslag eller tillverknings sätt, skola lagens bestämmelser med afseende å falska handelsbeteckningar icke gälla i fråga om en sålunda använd handelsbeteckning. Därest emellertid en dylik handelsbeteckning innefattar namnet på en ort eller ett land och synes vara afsedd att vilseleda beträffande den ort eller det land, där varorna i fråga tillverkats eller frambragts, samt varorna i verkligheten icke tillverkats eller frambragts på den ort eller i det land, hvarå beteckningen hänvisar, skall nu stadgade undantag icke äga tillämpning, med mindre till handelsbeteckningen finnes fogadt, omedelbart före eller efter det ifrågavarande ortsnamnet och på ett i ögonen fallande sätt, namnet å den ort eller det land, där varorna verkligen tillverkats eller frambragts, jämte en uppgift, att de tillverkats eller frambragts därstädes.

I sect. 7 stadgas, att, om å *boetten* till ett fickur förekomma några ord eller märken, som innefatta eller allmänt anses innefatta en uppgift om det land, hvarest *själfva uret* tillverkats, men detta senare däremot icke bär någon beteckning, utmärkande det land, där det förfärdigats, nämnda ord eller märken *prima facie* skola anses innebära en uppgift om detta land.

Jämlikt sect. 10 skall vid import af varor konstaterandet af den hamn, där varorna inlastats, utgöra ett

prima-facie-bevis om orten eller landet, där varorna tillverkats eller frambragts.

Enligt lag den 11 maj 1891, innefattande ändring af lagen angående varubeteckningar, skall en tullanmälan rörande varor, som importeras, anses såsom en varorna åsatt handelsbeteckning.

En den 1 december 1887 utfärdad förordning i ämnet föreskrifver hufvudsakligen följande:

Olagligen märkta varor, hvilka efter besiktning upptäckas af tulltjänstemännen, skola af dem beslagtagas, oberoende af om angivelse gjorts eller icke.

Vid angivelse med yrkande om beslag skall angifvaren till tulltjänsteman i den hamn, där varorna väntas blifva införda, aflämna en skriftlig anmälan, innehållande dels uppgift om antalet kolli, som väntas, för så vidt han kan uppgifva detsamma, dels beskrifning på varorna genom angifvande af därå befintliga märken eller andra för varornas identifiering tillfyllestgörande omständigheter, dels uppgift om namnet å eller annat tillräckligt angifvande af det fartyg, med hvilket de införas, dels upplysning om dagen, då fartyget väntas ankomma, dels ock uppgift om det sätt, hvarpå lagen anses blifva öfverträdd. Därjämte åligger det angifvaren att hos vederbörande tulltjänsteman nedsätta ett enligt dennes åsikt tillräckligt belopp för att täcka all ökad utgift, som betingas af den på grund af angifvelsen erforderliga besiktning.

Om vederbörande tulltjänsteman efter varornas ankomst och besiktning är öfvertygad om, att det icke finnes någon anledning att taga varorna i beslag, skola de utlämnas.

Är han icke därom öfvertygad, skall han antingen beslagtaga varorna, såsom stadgadt är i fråga om beslag efter vanlig besiktning, eller ock affordra angifvaren närmare föreskrifven säkerhet, afsedd att återgälda tullkommissarierna (»the Commissioners of Customs») eller deras tjänstemän alla utgifter och allt skadestånd, de kunna komma att ådraga sig i anledning af beslaget och därå följande rättsåtgärder. Därest föreskrifven säkerhet ej ställes, skola varorna icke vidare kvarhållas.

Vidare har den 26 februari 1900 utfärdats en förordning, innehållande detaljerade bestämmelser rörande tillämpningen af lagen angående varubeteckningar. Denna förordning, som i vissa detaljer är modifierad genom en den 18 oktober 1909 dagtecknad författning, i hufvudsakliga delar intagen i det följande af denna redogörelse, innehåller bland annat nedanstående föreskrifter.

I sect. 2 stadgas:

Varor, som importerats till England, utan att något märke finnes anbragt vare sig på dem själfva eller på deras emballage, falla icke under bestämmelserna i lagen angående varubeteckningar och behöfva följaktligen icke bära någon sådan uppgift som »made abroad», »made in Germany» etc.

Sect. 4—11 innehålla:

4. Varor, försedda med märken, som bibringa föreställningen om *engelskt* ursprung, kunna uppdelas på följande sätt:

a) arbetade eller oarbetade varor, försedda med en af figurer, ord eller märken eller en kombination häraf bestående handelsbeteckning, som vare sig uttryckligen eller mera indirekt bildar eller i sig innesluter namnet å en i England belägen ort eller namnet å en del af England (t. ex. »irländsk» = »från Irland») samt härigenom eller på hvilket som helst annat sätt utgör en uppgift eller häntydan om, att ifrågakomna varor äro tillverkade eller frambragta i England;

b) varor af utländsk tillverkning, försedda med ett namn eller ett varumärke, som är eller kan antagas vara en i England etablerad fabrikants, engrossists eller minut-handlares namn eller varumärke;

c) arbetade eller oarbetade varor, försedda med en allmänt bruklig handelsbeteckning, hvilken, på samma gång den utmärker varor af ett visst slag eller tillverkade enligt en viss metod, uttryckligen innefattar namnet å en i England belägen ort eller namnet å en del af England samt följaktligen är af beskaffenhet att vilseleda i fråga om orten, där varorna tillverkats eller frambragts. Ehuru denna kategori af varor i själfva verket faller under litt. a), utgör den dock föremål för ett särskildt stadgande i lagen angående varubeteckningar (sect. 18).

5. De under litt. b) omnämnda varor utgöras af arbetade och icke af helt och hållet oarbetade produkter; och uttrycket »kan antagas vara» äger tillämplighet, då fråga är antingen om ett eller flera namn, som skäligen kunna bibringa föreställningen om en engelsk fabrikant, engrossist eller minuthandlare, vare sig dessa namn äro kända af tulltjänstemannen eller icke, eller ock om ett varumärke, som ej är uteslutande ett figurmärke, och som skäligen kan tagas för ett engelskt varumärke på den grund, att det innehåller en engelsk inskription eller en annan framställning, som är särskildt ämnad att gifva och i själfva verket också gifver intryck af en i England tillverkad vara.

6. Hvad beträffar litt. c), syftar uttrycket »handelsbeteckning, hvilken, på samma gång den utmärker varor af ett visst slag eller tillverkade enligt en viss metod, uttryckligen innefattar namnet å en i England belägen ort eller namnet å en del af England samt följaktligen är af beskaffenhet att vilseleda,» å sådana ord som »Kidderminster» på mattor, »Balbriggan» på strumpor, kalsonger o. d. eller »Shetland» på schalar, hvilka ord, ehuru de kunna uppfattas såsom hänsyftande endast på fabriktions-sättet, dock äro af beskaffenhet att vilseleda i fråga om ursprungsorten. När emellertid en dylik beteckning förekommer å varor af ett visst slag under omständigheter, som utesluta hvarje sannolikhet för ett vilseledande, såsom förhållandet är i fråga om orden »Portlandscement» och »Bath Chaps», behöfver beteckningen icke åtföljas af någon uppgift om det verkliga ursprungslandet. Hvad nu sagts äger tillämpning äfven i sådana fall, då namn å platser, belägna i kolonierna, användas för att t. ex. utmärka olika kvalitéer af ull, emedan i dylika fall omständigheterna utesluta hvarje villfarelse, ehuru väl fråga är om engelska namn.

7. Alla varor, specificerade här ofvan, skola kvarhållas och göras till föremål för en rapport till tullstyrelsen, såframt icke deras ursprung är angifvet på något af följande sätt:

i det under litt. a) omnämnda fall genom en tydlig uppgift, att varorna tillverkats eller frambragts utom England;

i det under litt. b) angifna fall genom en noggrann uppgift om det land, där varorna tillverkats;

i det under litt. c) omnämnda fall genom angifvande af namnet å det land, där varorna verkligen tillverkats eller frambragts, tillika med en uppgift, att de tillverkats eller frambragts därstädes.

8. Hvad beträffar litt. a), göra orden »made abroad» i allmänhet till fyllest. I fråga om litt. b) utgör namnet å det ifrågavarande landet utan orden »made in» en tillräcklig neutralisering, om det är bifogadt ett blott och bart personnamn, firmanamn eller varumärke. Om däremot å varorna förekommer en adress, såsom »John Smith, Sheffield», måste uppgiften om varornas ursprung bestå i orden »made in Germany» eller motsvarande uttryck; ordet »Germany» ensamt skulle icke neutralisera verkan af ordet »Sheffield». Litt. c) fordrar den fullständiga uppgiften »made in Germany».

9. Man förväntar icke af tulltjänstemännen, att de skola afgöra, om varorna verkligen tillverkats eller frambragts i det land, hvarifrån de enligt det beriktigande tillägget skulle härröra; det är till fyllest, att namnet å ett främmande land, hvilket som helst, eller å en ort, hvilken som helst, i ett främmande land är angifvet.

10. Om varor bära ett ortnamn, som är identiskt med namnet å en ort i England eller utgör en efterbildning däraf, skall det åsatta namnet vara åtföljdt af namnet å det land, hvarest ursprungsorten är belägen. Sålunda skall namnet å staden Boston i Massachusetts vara åtföljdt af orden »United States» eller af initialerna »U. S. A.» eller ock af förkortningen »Mass».

11. Beteckningar på engelska språket å varor, importerade från land, där man ej talar engelska, utgöra icke, endast på grund af det använda språket och när de ej innehålla namnet å en ort i England eller namnet å en del af England, en direkt hänvisning på engelskt ursprung och äro ej heller i regel att anse såsom indirekt hänvisning på sådant ursprung. Men, när det föreligger goda skäl att antaga, att användandet af engelska språket särskildt har till ändamål att gifva och i själfva verket också gifver intryck af engelskt ursprung, skall användandet af engelska språket anses konstituera en sådan handelsbeteckning, som afses under 4 a).

I sect. 12 stadgas, att initialer under vissa omständigheter äro att anse såsom ursprungsbeteckningar, såsom då initialerna åtföljas af ett tillägg, som tydligen bibringar uppfattningen om ett engelskt affärshus, t. ex. »& C:o» å varor, hvilka komma från ett land, där detta tillägg ej brukas, eller »Brothers», »Bros» (bröder) o. d. å varor, kommande från ett land, där man icke talar engelska, eller då initialerna äro lätt igenkännbara såsom tillhörande personer eller firmor, hvilka äro tillräckligt kända, för att deras initialer praktiskt taget skola gälla lika med deras namn.

Enligt sect. 13 skola beteckningar å emballagelådor och yttre emballage, hvori varor inkomma, men hvori de ej äro afsedda att hållas till salu, i allmänhet icke betraktas såsom ursprungsbeteckningar. Detsamma gäller i fråga om adresser för underlättande af transporten.

I sect. 14—16 uttalas, att, då beteckningar förekomma å askar, flaskor, kapslar eller liknande emballage, man har att taga hänsyn till, huruvida beteckningarna afse emballaget eller den vara, som däri förvaras eller skall förvaras.

Sect. 17 stadgar, att profver, som lätteligen igenkännas såsom sådana och i och för sig äro utan värde, ej skola behandlas såsom fallande under bestämmelserna i lagen angående varubeteckningar, såvidt gäller engelska ursprungsbeteckningar.

Sect. 18 lyder:

Varor, som England icke frambringa, t. ex. vin och té, samt andra produkter, hvilka icke odlas i England, exempelvis linfrön och rapsfrön, skola likaledes behandlas såsom fallande utom nämnda lags tillämplighetsområde, för så vidt fråga är om engelska ursprungsbeteckningar. Detsamma gäller beträffande vissa slag af tillverkade produkter, hvilka på grund af sin form, fasonering eller färg icke kunna förväxlas med produkter af samma slag, tillverkade i England; så är t. ex. fallet, om en holländsk ost af en sort, som allmänt är känd för att tillverkas i Holland, bär en engelsk handelsidkares initialer.

Sect. 19—23 stadga i hithörande delar:

19. Varor, arbetade eller oarbetade, hvilka äro till införsel förbjudna af andra anledningar, än att de bära någon beteckning, som framkallar föreställningen om

engelskt ursprung, utgöras af sådana, som äro försedda med falsk handelsbeteckning:

a) beträffande orten eller landet, där varorna tillverkats eller frambragts;

20. Litt. a) syftar på förhållandena mellan två *främmande* land, nämligen å varor, som äro försedda med beteckningar, hänvisande på att varorna äro tillverkade eller frambragta å en annan utländsk ort eller i ett annat främmande land, än där de verkligen tillverkats eller frambragts. Lagen angående varubeteckningar angifver icke uttryckligen, på hvilket sätt beteckningarna i dylika fall skola vara neutraliserade; men, om en beteckning uttryckligen eller mera indirekt angifver en annan ort eller ett annat land än den ort eller det land, där varorna verkligen tillverkats eller frambragts, har man att till beteckningen foga antingen en uppgift, som tydligt gifver till känna, att varorna icke äro tillverkade eller frambragta å den ort eller i det land, som genom beteckningen angifvits, eller ock en noggrann uppgift om orten eller landet, där varorna tillverkats eller frambragts.

21. En beteckning, som utan att innehålla namnet å en ort eller ett land hänvisar på ett sådant namn, skall anses innehålla namnet å ifrågavarande ort eller land. Så t. ex. skall ett vin, produceradt i Tyskland och benämndt »Port» eller »Sherry» (ord, som hänvisa å ortnamnen Oporto och Xérès), såsom kompletterande beteckning bära orden »Produced in Germany» eller benämnas »Port German» etc. En beteckning sådan som »Lancashire Swedish», där det ord, som angifver det verkliga ursprunget, omedelbart åtföljer det namn, som är ägnadt att vilseleda, kan godtagas. Såsom i fråga om beteckningar, hvilka ingifva föreställningen om engelskt ursprung, är det gjordt undantag för fall, då ett ortnamn, som ingår i en handelsbeteckning, har afseende endast på varornas natur och icke är ägnadt att vilseleda i fråga om ursprungslandet. Beteckningen »Brysselmatte» är ett undantag af detta slag.

22. Då det gäller att afgöra, hvilketdera af två främmande land som är ursprungslandet, föreskrifver lagen, att, såframt ej motsatsen visas, konstaterandet af den hamn, där varorna inlastats, skall utgöra ett prima-

facie-bevis om orten eller landet, där varorna tillverkats eller frambragts. Tulltjänstemännen kunna i allmänhet stödja sig på denna regel. Om emellertid inlastningshamnen ligger vid den allmänna handelsväg, som kommer från ett inre land, såsom fallet är med Rotterdam och Antwerpen i förhållande till Tyskland samt med Hamburg i förhållande till Österrike, skola tulltjänstemännen, om de ej hafva skäl att misstänka importörens goda tro, kunna godtaga en uppgift, att varorna tillverkats eller frambragts i det inre landet.

23. Användandet af ett främmande lands språk på varor från ett annat främmande land skall icke behandlas strängare, än som i sect. 11 är föreskrifvet, då det gäller att afgöra, huruvida användandet af engelska språket skall anses konstituera en engelsk ursprungsbeteckning. Begagnandet af ett visst språk är tillåtet beträffande varor, oafsedt från hvilket land de komma, om detta språk plägar användas på ifrågavarande slags varor, t. ex. spanska på tobak och cigarrer, såvidt angår ord, som endast hafva afseende å färg, form e. d., samt franska på sardinburkar, när fråga är allenast om orden »Sardines à l'huile» utan något tillägg på franska språket.

I sect. 25—28 stadgas, att och på hvilket sätt fabrikanter, engrossister och minuthandlare kunna i en eller flera engelska hamnar låta registrera sina namn eller varumärken, samt att tulltjänstemännen vid hamn, där sådan registrering skett, äro skyldiga att, om registrerad namn eller märke missbrukas å varor, som där importeras, ex officio anhålla dylika varor.

Dock är att märka innehållet i sect. 29, som lyder:

Det är emellertid noga att iakttaga, hurusom det är förbjudet för en fabrikant, engrossist eller minuthandlare i England att anbringa äfven sitt eget namn på utländska varor likasom ock för hvarje fabrikant, engrossist eller minuthandlare att å sådana varor anbringa ord, figurer eller beteckningar af hvilken som helst beskaffenhet, hvarigenom direkt eller indirekt uppgifves eller antydes, att varorna äro tillverkade eller frambragta i England, såframt icke varorna äro vederbörligen försedda med en noggrann uppgift om deras ursprung. Man skall fördenskull för en hvar, som registrerar ett namn eller ett varumärke, innehållande en dylik uppgift eller antydan, — något som

sannolikt ofta kommer att inträffa — tydligt förklara, att, ehuru väl namnet eller varumärket är skyddadt genom registreringen, det likväl icke kan användas vid varuinförsel, med mindre det hvarje gång åtföljes af det berättigande tillägg, som lagen fordrar.

I sect. 31—33 stadgas, att bestämmelserna om oriktiga ursprungs-beteckningar icke äro tillämpliga å förut exporterade engelska varor, som återinföras till England; hvarjämte meddelas närmare bestämmelser om, huru styrkas skall, att varorna äro sådana, som nu nämnts.

I sect. 34 och 35 samt andra stycket af sect. 37 finnes föreskrifvet, att varor, som icke införas för försäljning utan för privat bruk etc., särskildt begagnade varor och varor, som införas för reparation, i allmänhet icke äro underkastade stadgandena om oriktiga ursprungs-beteckningar.

Sect. 36 innehåller föreskrifter, enligt hvilka äfven omlastnings-gods, transitogods och gods, som, ehuru tullangifvet till inhemsk förbrukning, omedelbart inskeppas för reexport, i vissa fall skall tagas i beslag på grund af förefintlig oriktig ursprungs-beteckning.

Första stycket af sect. 37 lyder:

Då ord eller hvilket som helst annat märke icke utgör en *varan åsatt* beteckning utan bildar *en del af själfva varan* — t. ex. beteckningar å termometrar, titlar på böcker, egennamn på näsdukar, ord sådana som »Minne från Margate» (Margate = en stad i England) å porslinsvaror samt andra liknande beteckningar — äro varorna icke underkastade bestämmelserna i denna förordning.

I sect. 41 stadgas, att hvarje neutraliserande beteckning skall vara anbragt i omedelbar närhet af den oriktiga beteckningen samt med bokstäfver, som äro tydliga, synliga och lika svåra att utplåna som denna.

Slutligen har den 18 oktober 1909 af vederbörande högre tullmyndighet utfärdats ett memorandum rörande märken å för inrikes begagnande eller förbrukning importerade varor. Detta memorandum, hvilket, på sätt redan nämnts, i vissa detaljer modifierar 1900 års förordning, innehåller hufvudsakligen följande:

1. Till England importerade varor, som icke bära något som helst märke vare sig å själfva varorna eller

å deras emballage, behöfva icke vara försedda med någon sådan beteckning som »made abroad» eller »made in Germany».

2. I utlandet tillverkade varor, som bära ett namn eller varumärke, hvilket är eller kan antagas vara en engelsk fabriksidkares, engrossists eller minuthandlars namn eller varumärke, måste jämväl vara försedda med en bestämd uppgift om varornas ursprungsland. Landets namn utgör en tillräcklig neutralisering utan orden »made in», om endast ett namn eller ett varumärke förekommer å varorna; så t. ex. skall »John Smith, Germany» anses tillfyllestgörande. Finnes däremot å varorna en sådan beteckning som »John Smith, Sheffield», måste den neutraliserande beteckningen utgöras af orden »made in Germany» eller motsvarande uttryck.

3. Bära importerade utländska varor ett ortnamn, som är identiskt med eller utgör en efterbildning af namnet på en ort i England, skall det å varorna befintliga namnet åtföljas af namnet på det land, i hvilket ursprungsorten är belägen. Sålunda skall Boston i Massachusetts åtföljas af namnet »United States» eller af initialerna »U. S. A.»

4. Innefattar en handelsbeteckning namnet på en ort, och utgöra de varor, å hvilka den förekommer, icke alster af nämnda ort eller af det land, i hvilket denna är belägen, måste ifrågavarande handelsbeteckning åtföljas af en uppgift om det verkliga produktionslandet. Så t. ex. skall vin, som är produceradt i Tyskland och betecknas såsom »Port» eller »Sherry» (hvilka ord hänvisa å ortnamnen Oporto och Xérès), hafva sagda beteckning åtföljd af uttrycket »Produced in Germany» eller ock betecknas såsom »German Port» eller »German Sherry». Undantag från denna regel göres för det fall, då ortnamnet i en handelsbeteckning endast tjänar att angifva varornas natur och icke är ägnadt att vilseleda i fråga om ursprungslandet. Sålunda behöfver icke en sådan beteckning som »Brysselmatte» eller »Portlandscement» åtföljas af uppgift om det verkliga produktionslandet, såframt icke bestämmelserna under 2) här ofvan äro tillämpliga.

5. Handelsbeteckningar på engelska språket, åsatta utländska varor, som från länder, där engelska icke talas,

importeras till England för inrikes begagnande eller förbrukning, betraktas ej såsom indirekta uppgifter, att varorna äro af engelskt ursprung, med mindre tulltjänstemännen hafva god grund att antaga, det ifrågavarande handelsbeteckningar äro särskildt ämnade att gifva och i själfva verket också gifva det intryck, att varorna äro af engelskt ursprung.

Å importerade varor förefintliga handelsbeteckningar på ett främmande språk, som icke är det lands, från hvilket varorna importeras, måste vara åtföljda af uppgift om varornas verkliga produktionsland, t. ex. »made in Germany».

6. Hvad angår fickur, anses hvarje märke å *boetten* sträcka sig till *själfva uret*. Har sålunda en *urboett* tillverkats i England, och bär den en beteckning, angifvande sådant ursprung (såsom t. ex. en engelsk kontrollstämpel), men har *urverket* tillverkats i Schweiz, så måste på ett fullt läsligt och outplånligt sätt angifvas, att detsamma är af schweiziskt ursprung, antingen genom

a) en uppgift, ingraverad i omedelbar närhet af kontrollstämpeln, eller genom

b) ett märke, anbragt å urtaflan äfvensom (på närmare angifvet sätt) å fjäderhuset eller urplåten.

7. Alla neutraliserande beteckningar måste vara tydliga samt anbragta med lika synliga och outplånliga bokstäfver som de beteckningar, hvilka de äro afsedda att neutralisera, och i omedelbar närhet af dessa.

8. Profver eller modeller vare sig af engelsk eller utländsk tillverkning behöfva icke vara försedda med någon neutraliserande beteckning, förutsatt att de i och för sig äro utan värde, icke utgöra hela eller fullbordade artiklar samt vid första påseendet kunna igenkännas såsom profver eller modeller.

Frankrike.

Art. 19 i franska varumärkeslagen af den 23 juni 1857 stadgar följande:

Inga utländska varor, som äro försedda med en i Frankrike etablerad *fabriksidkares* märke eller namn eller äro betecknade med namnet å en fransk *fabrik* eller den

ort, där fabriken är belägen, må importeras, transitoförsändas eller läggas på nederlag samt kunna beslagtagas på hvilken plats som helst vare sig på ansökan af tullmyndighet eller på begäran af allmän åklagare eller förorättad part.

Är beslaget verkställt på ansökan af tullmyndighet, skall protokollet rörande beslaget ofördröjligen insändas till allmän åklagare.

Åtal skall af förorättad part eller allmän åklagare väckas inom två månader, vid äfventyr af beslagets upphäfvande.

Enligt samma artikel, jämförd med art. 14, kan den domstol, som handlägger målet, förordna, att de beslagtagna varorna skola öfverlämnas till innehafvaren af obehörigen anbragt märke eller namn, oberoende af möjligen förekommande ytterligare skadeståndsanspråk. I alla förekommande fall skall domstolen förordna om utplånande af obehörigen anbragt märke eller namn.

Jämlikt art. 20 äro ofvannämnda bestämmelser äfven tillämpliga på vin, brännvin och andra drycker, på boskap, spannmål, mjöl och i allmänhet alla jordbruksprodukter.

Art. 15 i lagen om tullväsendet den 11 januari 1892, hvilken artikel förtydligar och kompletterar ofvanberörda föreskrifter, stadgar bland annat:

Utländska varor, naturliga eller tillverkade, må icke importeras, transitoförsändas, läggas på nederlag eller bringas i allmänna rörelsen, om vare sig å varorna själfva eller å inpackning, låda, bal, omslag, band eller etikett etc. förekommer ett *fabriks-* eller *handelsmärke*, ett namn, en beteckning eller hvilken som helst uppgift af beskaffenhet att bibringa den föreställningen, att varorna äro tillverkade eller frambragta i Frankrike.

Detta stadgande äger tillämpning äfven å utländska varor, tillverkade eller naturliga, hvilka åstadkommits å en ort med samma namn som en fransk ort, och å hvilka icke, jämte ifrågavarande namn, finnas med fullt synliga bokstäfver anbragta namnet på ursprungslandet äfvensom beteckningen »importé».

Rörande tolkningen af nämnda artikel i 1892 års lag yttrar den franska generaltullstyrelsen i ett cirkulär af den 18 februari 1905 hufvudsakligen följande:

Artikeln innehölle två bestämdt skilda moment, hvilka borde skärskådas hvar för sig, då de afsåge två olika fall.

Första momentet förbjöde införsel, transitofart, läggande på nederlag och bringande i allmänna rörelsen af utländska varor, naturliga eller tillverkade, om vare sig å dem själfva eller å inpackning, låda, bal, omslag, band eller etikett etc. förekomme ett fabriks- eller handelsmärke, ett namn, en beteckning eller hvilken som helst uppgift af beskaffenhet att bibringa den föreställningen, att varorna tillverkats eller frambragts i Frankrike.

Om man jämförde detta stadgande med art. 19 i varumärkeslagen den 23 juni 1857, framginge tydligt, att lagstiftaren med 1892 års lag afsett att fylla luckorna i den förstnämnda af dessa lagar för att bättre skydda den nationella produktionen mot den utländska konkurrensens illojala tilltag.

Ty, under det att 1857 års varumärkeslag träffade endast angifvandet på en utländsk vara af »namnet å en fransk fabrik eller den ort, där fabriken är belägen»,¹⁾ afsåge 1892 års lag, förutom fabriksmärken i egentlig mening, också handelsmärken och hvilken annan beteckning som helst af beskaffenhet att bibringa den föreställningen, att de utländska varorna vore af franskt ursprung. På grund af detta stadgande ägde tulltjänstemännen att taga i beslag alla utländska varor, hvilkas märken syntes dem af beskaffenhet, att varorna kunde antagas vara franska.

Följaktligen måste franska handelsfirmors märken sådana som »Félix Potin & C:ie» eller »au Louvre» uppenbarligen betraktas såsom otillåtna, utan att någon undersökning behöfde göras, huruvida affärshuset Félix Potin eller Louvremagasinet tillverkade eller i Frankrike läte tillverka varor lika dem, hvilka de importerade från utlandet under ofvanberörda märken.

Det vore vidare icke behöfligt att tillse, huruvida beteckningen utgjordes af någon fransk eller utländsk näringsidkares registrerade eller ej registrerade märke.

¹⁾ Ofullständigt citat, se lagtexten.

Det vore tillräckligt, för att utländska varor skulle tagas i beslag, att därå eller å deras förpackning förekomme, såsom lagen uttryckligen angåfve, en beteckning hvilken som helst af beskaffenhet att bibringa den föreställningen, att varorna vore af franskt ursprung.

Å andra sidan konstituerade enligt kassationsdomstolens lagtolkning användandet af franska språket för att angifva naturen af importerade varor icke ett brott mot art. 15. Men det i denna artikel stadgade förbud inträdde, så snart en beteckning på franska språket vore af natur att vilseleda köparna i fråga om varornas verkliga ursprung. Så vore uppenbarligen förhållandet med sådana beteckningar som »Carnot», »Loubet», »Millerand», »Jules Lemaître», anbragta på linnevaror utan annan beteckning, som tydligt angåfve varornas utländska ursprung.

Andra momentet af art. 15 afsåge sådana varor, naturliga eller tillverkade, hvilka framställts å en ort med samma namn som en fransk ort.

Om dylika varor förekomme betecknade med sagda namn, så, ehuru denna beteckning vore i full öfverensstämmelse med verkliga förhållandet, träffades varorna icke desto mindre af lagen, alldenstund beteckningen uppenbarligen vore af natur att framkalla föreställningen, att varorna vore af franskt ursprung. Emellertid öppnade lagen själf för importören en möjlighet att aflägsna denna svårighet, nämligen genom att, jämte ortsnamnet, med lätt iakttagbara bokstäfver anbringa namnet på ursprungslandet tillika med beteckningen »importé».

Sålunda skulle exempelvis en i Wien, Österrike, tillverkad vara icke kunna importeras till Frankrike med endast beteckningen »Vienne», men däremot med beteckningen »Vienne (Autriche) importé», enär en sådan beteckning klart angåfve varans österrikiska ursprung.

Af samma skäl vore det styrelsens åsikt, att *hvarje* beteckning, som vore af beskaffenhet att framkalla den uppfattningen, att en vara tillverkats i Frankrike, på enahanda sätt kunde neutraliseras genom anbringande med tydliga bokstäfver af ordet »importé» tillika med namnet å ursprungslandet.

Men styrelsen fordrade båda dessa uppgifter i förening, enär ordet »importé» ensamt icke vore tillräckligt för att från vissa beteckningar borttaga deras otillåtna

karaktär. Det kunde nämligen t. ex. inträffa, att en vara infördes till Frankrike blott för att reexporteras till ett främmande land, och att i detta land ordet »importé» komme att utmärka allenast, att varan komme från annat håll, utan att det på något sätt angåfves, att densamma icke vore tillverkad i Frankrike, medan däremot användandet af franska språket gåfve anledning att förmoda ett franskt ursprung.

Den nyss angifna formuleringen vore dock icke den enda möjliga; beteckningen »fabriqué en Allemagne», »fabriqué en Italie» eller hvarje därmed analog beteckning skulle tydligen uppfylla samma ändamål, under förutsättning emellertid att det utländska ursprunget därigenom klart angåfves.

För öfrigt vore det lämpligt att fästa uppmärksamheten på ett ganska ofta förekommande tillvägagångssätt att å varorna endast med lackfärg anbringa den supplerande uppgiften om ursprungslandet jämte ordet »importé». Vid varornas ankomst till adressatens magasin kunde denna beteckning genom en enkel tvättning med någon essens aflägsnas, hvarefter den otillättna beteckningen ensam kvarstode i sin fulla betydelse. Det behöfde knappt tilläggas, att i detta fall såväl som i alla andra, då en sviklig afsikt vore uppenbar, ett allvarligt ingripande vore påkalladt.

Nordamerikas Förenta Stater.

Sect. 27 i varumärkeslagen den 20 februari 1905 stadgar i förevarande ämne, att varor, som bära ett namn eller ett märke, ägnadt att bibringa allmänheten den föreställningen, att detsamma afser varor, som äro tillverkade i Förenta Staterna eller i en annan utländsk stat eller ort än den, hvarest de i verkligheten tillverkats, icke må införas vid någon tullplats i Förenta Staterna.

En den 5 augusti 1909 utfärdad tullförfattning innehåller följande bestämmelser angående *obligatoriska* ursprungs-beteckningar.

I sect. 7 stadgas:

Alla i utlandet tillverkade eller frambragta varor, som lämpligen kunna stämplas, genom bränning eller

annorledes märkas eller ock etiketteras utan att därigenom lida någon skada, skola vid import till Förenta Staterna vara stämplade, genom bränning eller annorledes märkta eller ock etiketterade så, att ursprungslandet därigenom angifves, och detta med läsliga ord på engelska språket och å ett synligt ställe, som ej kan vare sig öfvertäckas eller borttagas genom senare tillägg eller andra åtgärder. Dessa stämplar, märken eller etiketter skola vara så outplånliga och varaktiga, som varornas natur medgifver.

Alla packor, innehållande för import afsedda varor, skola vara stämplade, genom bränning eller annorledes märkta eller ock etiketterade så, att varornas ursprungsland — — — — — på ett läsligt och tydligt sätt angifves å engelska språket; och, så länge detta icke skett, skola varorna och packorna ej utlämnas till importören. — — — — —

Angående knifsmiden, ur, urtaflor och urverk med etuier är i förordningen särskildt stadgadt, att å desamma skall på närmare föreskrifvet sätt angifvas, förutom ursprungslandet, äfven fabrikanten eller, dock endast i fråga om knifsmiden, försäljaren.

I sect. 8 stadgas ansvar, böter eller fängelse eller båda dessa straff, för den, som svikligen bryter mot ofvannämnda föreskrifter, eller som borttager, förstör, ändrar eller vanställer stämplar, märken eller etiketter, hvarom ofvan förmälts, i afsikt att vilseleda beträffande däri lämnade uppgifter.

Genom särskilda cirkulär och skrivelser rörande tillämpningen af dessa bestämmelser har bland annat förklarats,

att vid tolkningen af uttrycket »som lämpligen kunna stämplas etc. utan att därigenom lida någon skada» begreppet »skada» skall anses omfatta icke allenast skada å varornas struktur utan jämväl annan minskning i varornas saluvärde, i följd hvaraf och då exempelvis statyer, vaser, guldsmedsarbeten och andra prydnadsföremål skulle vara af mindre värde och i många fall absolut osäljbara, om ursprungslandet funnes å dem angifvet på ett synligt ställe, dylika föremål ej fölle under ifrågavarande bestämmelser;

att kärl, i hvilka varor, producerade inom Förenta Staterna, äro ämnade att saluhållas, icke skola vara för-

sedda med uppgift om det främmande ursprungslandet, enär i sådant fall denna uppgift skulle komma att fattas såsom afseende innehållet i kärLEN;

att af liknande anledning etiketter och band, som äro afsedda för inländska cigarrer, ej heller skola bära någon uppgift om sitt främmande ursprung, hvaremot omslagen till dylika etiketter och band vid importen till Förenta Staterna måste vara försedda med sådan uppgift;

att författningen icke har afseende å varor, som anmälas till omedelbar reexport eller transito försändas genom landet;

att beträffande varor, tillverkade i ett land af materialier frambragta i ett annat land, det förstnämnda landet skall anses såsom ursprungsland;

samt att vederbörande tulltjänstemän ex officio skola hindra införandet af varor, som icke äro behörigen stämplade, märkta eller etiketterade, och ej annat än för returering utlämna desamma, innan de af importören vederbörligen stämplats, märkts eller etiketterats.

Italien.

Art. 297 i strafflagen den 30 juni 1889 lyder i hithörande delar:

En hvar, som för försäljning eller för att bringa i handeln eller eljest i allmänna rörelsen till Italien inför alster af andligt arbete eller produkter af hvilket som helst näringsyrke, försedda med — — — — namn, märken eller tecken, hvilka äro ägnade att vilseleda köparna i fråga om alstrens eller produkternas ursprung — — — —, straffes med fängelse fr. o. m. en månad t. o. m. två år och med böter fr. o. m. femtio t. o. m. femtusen lires.

Portugal.

Den portugisiska lagstiftningen i detta ämne återfinnes hufvudsakligen i lagen den 21 maj 1896 angående skydd för den industriella och kommersiella äganderätten.

I art. 202 af nämnda lag stadgas, att föremål, försedda med beteckningar, som afse att framkalla den

uppfattningen, att föremålen äro af portugisiskt ursprung, ehuru de äro fabricerade utrikes, skola vid införsel till Portugal tagas i beslag af tullpersonalen.

Enligt samma artikel presumeras med undantag för fall, hvarom stadgas i art. 200 (se nedan), oriktig ursprungs-beteckning föreligga, då föremål, som importeras från ett främmande land annat än Brasilien, bära portugisiska märken eller beteckningar på portugisiska språket, skrifna, inväfda, intryckta, inpräntade eller påsatta på hvilket som helst annat sätt.

Undantagna från beslag äro jämlikt art. 202:

1) föremål, hvilka, på samma gång de äro lika dem, som fabriceras i Portugal, och bära lika märken, jämväl äro försedda med en lätt synlig beteckning, angifvande att de fabricerats utomlands;

2) transiterande handelsvaror;

3) föremål, beträffande hvilka det styrkes, att de förut exporterats. ¹⁾

Vidare göres i art. 198 undantag för det fall, att en geografisk benämning förlorat sin egentliga betydelse och numera utmärker ett visst slag af varor, i handeln känt under denna benämning; dock att sagda undantag ej gäller i fråga om vinodlingsprodukter.

Därjämte stadgas i art. 200 bland annat, att utomlands fabricerade varor kunna bära en portugisisk *handlandes* namn eller märke, under villkor dels att å varorna tillika förekommer en lätt synlig beteckning, angifvande fabriktionslandet, dels ock att genom vederbörlig handling styrkes, att namnet eller märket åsatts med den ifrågavarande handlandens tillstånd.

Jämlikt art. 203 verkställes vid import af föremål med oriktiga portugisiska ursprungs-beteckningar beslag, oberoende af om angivelse gjorts eller icke.

Enligt art. 203, jämförd med art. 198—200, kunna äfven föremål, som äro försedda med oriktiga *utländska* ursprungs-beteckningar af närmare angifven beskaffenhet, vid införseln tagas i beslag, men endast på begäran af enskild målsägande eller efter anmälan från viss offentlig myndighet.

¹⁾ Undantaget synes öfverflödigt, jmf'r hufvudstadgandet.

Andra länder.

Äfven i vissa andra stater, t. ex. Spanien och Nederländerna, förekomma allmänna bestämmelser mot import af varor med oriktiga ursprungsbe-teckningar, ehuru det icke ansetts nödigt att här redogöra för dessa stadganden.

Andra länder åter, såsom Tyskland, Norge och Danmark, sakna dylika allmänna föreskrifter. Att emellertid i en del sådana stater finnes stadgadt förbud mot saluhållande af varor med oriktiga ursprungsbe-teckningar äfvensom mot åsättande af dylika beteckningar, har förut anmärkts.

Internationella öfverenskommelser.

Pariskonventionen den 20 mars 1883 med däri den 14 december 1900 gjorda ändringar.

I art. 10, jämförd med art. 9, af denna konvention stadgas, att varor, å hvilka falskeligen finnes anbragt namnet å ett bestämdt ställe såsom ursprungsort, kunna, därest sådan uppgift utgör tillägg till en uppdiiktad eller i bedräglig afsikt lånad firma, tagas i beslag vid införsel till någon af konventionsstaterna. Beslaget sker på begäran antingen af offentlig myndighet eller af enskild målsägande och i enlighet med vederbörande stats inhemska lagstiftning. Målsägande är hvarje producent, fabrikant eller handlande, som sysselsätter sig med produktion eller fabrikation af eller handel med varor af ifrågavarande slag samt idkar rörelse vare sig på det ställe, hvilket falskeligen angifvits såsom ursprungsort, eller i den trakt, där sådant ställe är beläget. I stater, hvilkas lagstiftning icke medgifver beslag vid införsel, må sådant beslag ersättas med införsel förbud. Myndigheterna skola icke vara skyldiga att verkställa beslag å transitogods.

Dock är att märka, hurusom vid skilda konferenser, som hållits mellan delegerade för till unionen hörande stater, fastslagits, att ofvannämnda bestämmelser, likasom de redan i inledningen till denna redogörelse omförmälda stadgandena i art. 9 af konventionen, icke äro för unions-

staterna ovillkorligen bindande utan endast innefatta önskemål. Enligt beslut vid den under innevarande år i Washington hållna konferens, hvilket beslut likväl ännu ej ratificerats, har emellertid åt samma bestämmelser gifvits en mera bindande karaktär.

Till unionen höra numera nästan alla europeiska stater och ett flertal utomeuropeiska.

Madridkonventionen den 14 april 1891 angående undertryckande af oriktiga ursprungsbeteckningar å handelsvaror.

Denna konvention lyder:

Art. 1.

Hvarje vara, som bär en oriktig ursprungsbeteckning, hvarigenom en af de kontraherande staterna eller en plats, belägen inom någon af dessa, direkt eller indirekt angifves såsom ursprungsland eller ursprungsort, skall tagas i beslag vid införsel till någon af nämnda stater.

Beslag skall jämväl kunna verkställas inom den stat, där den oriktiga ursprungsbeteckningen anbragts, eller inom den stat, i hvilken den med den oriktiga beteckningen försedda varan blifvit införd.

Om lagstiftningen i någon stat icke medgifver beslag vid införseln, skall sådant beslag ersättas med införselförbud.

Därest lagstiftningen i någon stat ej medgifver beslag inom landet, skall sådant beslag ersättas med de åtgärder och medel, som det ifrågavarande landets lag i jämförliga fall tillförsäkrar landets egna undersåtar.

Art. 2.

Beslag skall äga rum på begäran af vare sig offentlig myndighet eller någon målsägande, enskild person eller bolag, i enlighet med hvarje stats inhemska lagstiftning.

Myndigheterna skola icke vara skyldiga att verkställa beslag å transitogods.

Art. 3.

Förevarande bestämmelser utgöra ej hinder därför, att säljaren angifver sitt namn eller sin adress å

varor, som härstamma från ett annat land än det, inom hvilket varorna försäljas; men skall i detta fall adressen eller namnet åtföljas af en noggrann och i tydliga bokstäfver framträdande uppgift om det land eller den plats, där varorna tillverkats eller frambragts.

Art. 4.

Domstolarna i hvarje stat skola hafva att bedöma, hvilka beteckningar på grund af sin allmänna karaktär icke äro underkastade bestämmelserna i denna öfverenskommelse, dock att ursprungsbeteckningar för vinodlingsprodukter ej inbegripas i det genom denna artikel stadgade undantag.

Art. 5.

De stater, tillhörande unionen till skydd för den industriella äganderätten, hvilka ej hafva deltagit i förevarande öfverenskommelse, skola på begäran äga att ansluta sig till densamma i den ordning, artikel 16 af konventionen den 20 mars 1883 till skydd för den industriella äganderätten föreskrifver.

Art. 6.

Föreliggande öfverenskommelse skall ratificeras och ratifikationerna skola utväxlas i Madrid inom en tid af sex månader härefter.

Den träder i kraft en månad efter ratifikationernas utväxling och skall hafva samma gällande kraft och varaktighet som konventionen den 20 mars 1883.

Madridkonventionen har hittills biträdts af Brasilien, Cuba, England, Frankrike, Portugal, Schweiz, Spanien och Tunis.

Andra öfverenskommelser.

Äfven mellan enskilda stater hafva öfverenskommelser slutits angående bekämpande af ifrågavarande missbruk, så t. ex. år 1895 mellan Frankrike och Rumänien, hvilken öfverenskommelse är af enahanda innehåll som Madridkonventionen.

Obligatoriska ursprungsbe-teckningar för vissa slags varor.

Slutligen torde böra omnämnas, att i en del främmande lagstiftningar förekomma bestämmelser om *obligatoriska ursprungsbe-teckningar för vissa slags varor*, t. ex. viner. Äfven i vår lagstiftning återfinnas dylika stadganden i Kungl. förordningen den 28 november 1884 om svenska järn- och ståleffekters stämpling samt i Kungl. kungörelserna den 5 februari 1909 och den 4 april 1910 angående införsel af samt handel med vissa slag af utländskt frö, hvarjämte sådana föreskrifter ifrågasatts med afseende å import och saluhållande af utländska ägg.